

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Etapa a II-a mecanismului DLRC

Program: *„Programul Incluziune și Demnitate Socială“*

Obiectiv de politică: 4 *„Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale“*

Prioritate: P01 *„Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității“*

STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALĂ

SDL Gal Cetate DEVA

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Asociatia GAL Cetate Deva

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Cuprins

Introducere	5
1. Prezentarea generală a orașului sau municipiului (peste 20.000 locuitori)	6
1.1 Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți	6
1.2 Populația și caracteristicile demografice.....	8
1.3 Patrimoniul natural	9
1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural	Error! Bookmark not defined.
1.5 Locuirea și accesul la utilități	Error! Bookmark not defined.
1.6 Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local) .	Error! Bookmark not defined.
1.7 Instituții locale și servicii publice.....	Error! Bookmark not defined.
1.8 Organizații ale societății civile.....	19
1.9 Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană	20
2. Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC	4
2.1 Prezentarea generală a teritoriului SDL	Error! Bookmark not defined.
2.1.1 Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului.....	Error! Bookmark not defined.
2.1.2 Principalele caracteristici geografice	Error! Bookmark not defined.
2.1.3 Patrimoniul natural	Error! Bookmark not defined.
2.1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural	Error! Bookmark not defined.
2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM)	25
2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL	25
2.2.2. Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate	26
2.3 Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriului SDL	28
2.3.1 Populația și caracteristicile demografice	28
2.3.2 Ocupare, mediul de afaceri și protecție socială.....	31
2.3.3. Locuire și acces la utilități	32
2.3.4 Accesul la instituții și servicii publice	33
2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM	Error! Bookmark not defined.
2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială	Error! Bookmark not defined.
2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor	Error! Bookmark not defined.
2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL	37
2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL	Error! Bookmark not defined.
3. Analiza SWOT.....	Error! Bookmark not defined.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

4. Procesul de implicare a comunității	41
4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)	41
4.2 Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL	Error! Bookmark not defined.
4.2.1 Animarea partenerilor locali	Error! Bookmark not defined.
4.2.2 Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială	Error! Bookmark not defined.
5. Obiectivele SDL	51
6. Planul de acțiune SDL	53
6.1 Ce măsuri sunt necesare	53
6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă	54
6.1.2 Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană	57
6.1.3 Contribuția măsurilor la temele secundare FSE	57
6.1.4 Contribuția măsurilor la temele orizontale.....	59
6.1.5 Combaterea segregării rezidențiale.....	60
6.1.6 Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC	61
6.2 Măsuri prioritare	63
6.2.1 Prioritizarea măsurilor	63
6.2.2 Abordarea integrată.....	65
6.3 Lista indicativă de intervenții.....	71
7. Monitorizare și evaluare	73
7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă	73
7.2. Evaluarea de impact.....	77
8. Planul financiar	78
9. Lista de anexe ale SDL.....	80

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Introducere (sau Sumar executiv)

- *maximum 3 pagini*

Asociația Grupul de Acțiune Locală DEVA își propune ca prin mecanismul DLRC să ofere soluții în vederea combaterii sărăciei și a excluziunii sociale din două zone ale Municipiului Deva, prin stimularea și implicarea comunității în dezvoltarea locală, coagulând un parteneriat solid ce are ca scop elaborarea și implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală.

Oportunitatea de a rezolva problemele comunității vine într-un moment extrem de favorabil pentru localitate. Investițiile vizate de SDL vor fi destinate creșterii participării pe piața muncii prin consiliere, formare profesională și susținerea anteprenoriatului în cadrul comunității, îmbunătățirii nivelului educațional prin creșterea participării în cadrul învățământului primar, gimnazial și preuniversitar, precum și prin reducerea abandonului școlar, facilitării accesului la servicii sociale și medicale, dar și îmbunătățirii condițiilor de locuire și a spațiilor urbane degradate.

Vor fi propuse acțiuni ca urmare a analizelor realizate în teritoriul vizat și ca răspuns la problemele identificate, măsuri ce vor duce la îmbunătățirea infrastructurii de locuire, de sănătate, crearea sau reabilitarea spațiilor publice, dotarea cu echipamente pentru găzduirea diverselor activități sociale și reabilitarea spațiilor publice urbane. Problemele acestei comunități pornesc de la condițiile de locuire precare, până la excluziune și discriminarea din unitățile de învățământ și la locurile de muncă, dar și lipsa locurilor de muncă datorată politicilor de angajare discriminatorii.

Asociația Grupul de Acțiune Locală Deva și-a propus să elaboreze această Strategie de Dezvoltare Locală ca și planificare integrată, multisectorială, având în vedere necesitățile identificate și potențialul de dezvoltare al zonei. Se adresează teritoriului identificat în Municipiul Deva și își propune să contribuie direct la reducerea numărului persoanelor expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială.

Două zone au fost identificate ca zone cu deficiențe de capital uman, ocupare și locuire, cumulând astfel toate atributele unor zone urbane marginalizate. În perioada de animare au fost identificate problemele și nevoile persoanelor expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială, iar în baza acestor necesități am conceput măsurile destinate creșterii participării pe piața muncii, a îmbunătățirii nivelului educațional și a accesului la servicii de bază (sociale și medicale), menite să combată discriminarea și segregarea grupului țintă și să contribuie la îmbunătățirea condițiilor de locuire.

Beneficiile aduse de această SDL se vor regăsi în creșterea calității vieții oamenilor din grupul țintă, oameni aflați în risc de sărăcie și excluziune socială. Această creștere va fi posibilă prin implementarea măsurilor propuse în sectorul ocupării, ce privesc facilitarea accesibilității în cadrul locurilor de muncă disponibile, aferente zonei urbane funcționale, fără a se limita la aceasta, prin furnizarea de servicii și prin investiții în infrastructura de locuire, de educație, reabilitări și dotări cu echipamente.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Considerăm că acest proiect va aduce un mare plus valoare mecanismelor DLRC, atât prin atingerea principiilor care stau la baza acestuia, cât și prin diseminarea informațiilor obținute prin implementarea acestui proiect și va contribui în mod direct la reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială

1. Prezentarea generală a orașului sau municipiului (peste 20.000 locuitori)

1.1 Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți

- *maximum 1 pagină*

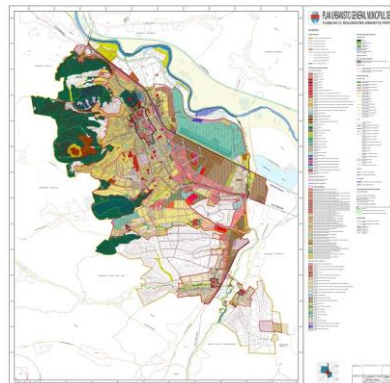
Municipiul Deva este situat în partea centrală a județului Hunedoara, între Munții Apuseni și Munții Poiana Ruscă, pe partea stângă a râului Mureș, la 45° 53' latitudine nordică și 22° 54' longitudine estică. Reședința județului este delimitată la Est de orașul Simeria și comuna Hărau, la Nord de comunele Șoimuș și Vețel, la Vest de comunele Cârjiți și Peștișul Mic, iar la Sud de municipiul Hunedoara.

Județul Hunedoara

Municipiul Deva

Deva - Planul Urbanistic General

Principalele axe de legătură rutiere sunt: A1(București – Nădlac); E79(Miskolc – Oradea - Deva Petroșani - Târgu Jiu - Craiova – Calafat – Vidin – Sofia – Salonic); E673 (Lugoj – Deva); DN7 (București – Pitești - Râmnicu Vâlcea – Sibiu – Sebeș - Deva – Arad - Nădlac); DN76 (Deva – Oradea); drumurile Județene DJ708E, DJ707J, DJ708E, DJ687, DJ708E, DJ687, DJ700 și feroviare: magistrala de cale ferată dublu electrificată CFR 200 Brașov - Sibiu - Simeria - Deva - Arad - Curtici, care parțial face parte din coridorul european IV (Dresda) - Budapesta - Curtici - Sighișoara - București - Constanța. Orașul se întinde pe o suprafață de 6003 ha și are în componență localitatea Sântuhalm și satele aparținătoare: Cristur, Bârcea Mică și Archia.

► relief (forme, pondere – suprafață);

Din punct de vedere geografic, municipiul Deva se afla situat într-o depresiune marginită la vest de Munții Poiana Ruscă și Munții Zarandului, la nord de Munții Apuseni și la est de Măgura Uroiului. Spre sud, când condițiile atmosferice sunt propice, se zăresc în depărtare Munții Parâng și Munții Retezat. Dealurile din apropierea orașului sunt ultimele ramificații nordice ale Munților Poiana Ruscă (înălțimea lor maximă este de 697 metri) și cuprind orașul ca într-un semicerc, ferindu-l de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

excese climatice. Spre vest și sud altitudinile cresc până la 300-350 m, aici orașul dezvoltându-se într-o zonă deluroasă terasată. Dintre unitățile de relief care se dezvoltă în perimetrul orașului Deva, cea mai reprezentativă este Dealul Cetății (371m).

► **clima (temperatură, precipitații, umiditate);**

Așezat la o altitudine relativ joasă, într-o depresiune, orașul Deva beneficiază de cea mai temperată climă din întreg Ardealul, fiind ferit de curenți. Aerul vine dinspre vest și nord-vest. De-a lungul culoarului Mureșului se simt influențe submediteraneene, iar masele de aer atlantic încărcate cu umezeală nu afectează orașul, fiind protejat de Munții Apuseni și Munții Poiana Ruscă. Verile nu sunt excesiv de călduroase, iar iernile sunt blânde, lipsite de geruri puternice. Temperatura medie anuală este de 9,7 grade C, iar amplitudinea anuală este de 22,7 grade C. Vara temperaturile maxime ajung la 32 grade C, iar iarna ele coboară în jurul valorii de -14 grade C. Precipitațiile atmosferice sunt moderate, având o medie anuală de 45,58 l/m². În anul 2021, cele mai abundente precipitații au fost în lunile decembrie, ianuarie și iulie, iar cele mai reduse în luna august.

► **vegetația (peisajul natural și cultivat, zone despădurite etc.);**

Pădurea de pe Dealul Cetății cu vegetație termofilă (liliac, corn) unde cresc peste 1450 de specii de plante, unele foarte rare sau chiar unicat, este declarată monument al naturii (30ha). De asemenea pădurea Bejan de la marginea Devei cu hibrizi provenind de la încrucișarea diferitelor specii de stejar (cuprinde toate speciile de stejar din țară) este declarată monument al naturii din anul 1950. Pe o suprafață de 103 ha, pe lângă stejar și stejar stufos, aici cresc și diferite specii de gorun, garniță și cer, precum și conifere din alte continente. În pădurea Bejan, arboretul este reprezentat prin carpen, tei, mojdrean, pin negru, scoruș, iar subarboretul prin arțar tăăresc, păducel, răsură, etc. În zăvoaiele de pe lângă Mureș crește salcia, plopul și arinul, iar în preajma bălților trestie și păpuriș.

Dintre plantele cultivate de om, în zona Devei întâlnim grâu, porumb și alte cereale, cartofi, leguminoase, plante industriale, iar pe terasele dealurilor din jurul orașului se găsesc pomi fructiferi, viță de vie, fânețe și pășuni.

► **rețeaua hidrografică;**

Teritoriul municipiului Deva se situează integral în bazinul hidrografic al Mureșului, reprezentat și prin afluentul său Cerna. Străbătând teritoriul orașului aproximativ cinci kilometri, Mureșul aparține râurilor cu un regim hidrologic complex Carpato-Transilvan și Carpato-Meridional. Afluent de stânga al Mureșului, cu un debit de vărsare de circa 5 m³/s, râul Cerna străbate teritoriul administrativ pe circa 10 km, culegând apele drenate de către pârâiele Cristur și Viilor.

Rețeaua hidrografică este completată de pârâiele cu caracter temporar sau cu debite extrem de mici, active doar în perioadele pluviale (pârâiele Valea Lungă, Archia și Plaiului, Bejan, Greblelor, Aramei, Magheruța, Viilor și Sintrig).

► **resurse naturale.**

Din punct de vedere ale resurselor subsolului, se pot aminti resursele metalogenetice, existența

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

zăcământului Deva, de formă eliptică, localizat în partea extrem nord-estică a Munților Poiana Ruscă, în zona Pârâului Băilor, cantonat în zona în care șisturile epimetamorfice ale Seriei de Padeș vin în contact cu depozite sedimentare cretacice și vulcanite neogene (andezite cu caracter polifric), fiind o mineralizație de tip „prophyry-cooper”, cu calcopirită, bornit, covelină și calcozină. Prezența rocilor cristaline, a andezitelor cât și a depozitelor de luturi loessoide, a nisipurilor, pietrișurilor și argilelor poate să reprezinte interes pentru o exploatare economică de la nivel local și restrâns regional. Este recunoscută de multă vreme importanța carierei Pietroasa aflată la 4 km Sud-Vest de oraș, unde se exploatează andezite cu honblendă și biotit, cu bune caracteristici fizico-mecanice, fiind întrebuințate ca piatră brută, piatră spartă, criblură, piatră ornamentală.

În prezent, continuă să se exploateze rocile de construcție, apele geotermale și minerale, dar și nisipurile și pietrișurile din albiile minore ale râurilor Mureșului și Streiului.

ANEXA 1: Planul orașului/municipiului, conform Planului Urbanistic General

1.2 Populația și caracteristicile demografice

- *maximum 2 pagini*

► evoluția populației după 2002;

La recensământul din 2002 populația stabilă număra 69257 locuitori, la recensământul din 2011 populației a scăzut la 61123 locuitori, în 2021 ajungând la 53113 locuitori în scădere cu **13,10%** față de 2011 și cu **23,31% mai mică decât în 2002**. Motivele scăderii sunt: natalitatea redusă (32% mai mică decât în 2010), mortalitatea crescută (20% mai mare decât în 2010), migrarea populației către ale destinații din țară și emigrarea în străinătate.

► tendințele demografice: adulți/ copii/ persoane peste 54 ani, persoane vârstnice, tendințe de îmbătrânire-întinerire etc.;

Conform rezultatelor definitive la Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2021, distribuția populației rezidente a municipiului Deva la data de 01.12.2021 pe categorii de vârstă, se prezintă astfel: un procent de **63,23%** reprezintă populația aptă de muncă aparținând grupei de vârstă 15 - 64 de ani, ponderea populației inactive cu vârsta peste 65 de ani este de **23,57%**, respectiv ponderea copiilor cu vârsta cuprinsă între 0 – 14 ani este de **13,20%**.

Fenomenul de îmbătrânire s-a accentuat, vârsta medie a populației rezidente pentru județul Hunedoara a crescut la 45,5 ani (față de 42,3 ani 2011).

În anul 2022, comparativ cu cifrele înregistrate la nivel județean, regional și național, ponderea populației tinere cu vârste cuprinse între 0 și 14 ani de la nivelul municipiului Deva este mai mică, fapt ce denotă un grad mai ridicat de îmbătrânire al populației.

distribuția pe sexe, etnie, categorii de vârstă;

Populația rezidentă pe sexe din municipiul Deva, conform recensământului din 2021 reflecta o pondere majoritară a femeilor de 53,57% (28.453 femei), față de ponderea bărbaților de 46,43% (24.660 barbati).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Din punct de vedere al etniei, în structură, românii reprezintă 74,28%, maghiarii 5,32%, romii 0,52%, germanii 0,2% **deci putem vorbi de o comunitate multiethnică.**

Total populație stabilă	Români	Maghiari	Romi	Germani	Alte etnii	Informație nedisponibilă
53113	39452	2829	277	107	135	10313

Sursă: Recensământul populației și locuințelor 2021

distribuția pe nivele de educație.

Singurele date reprezentative care au putut fi luate în analiză sunt cele oferite de Recensământul din 2011, când situația se prezenta astfel:

Populația stabilă după nivelul de educație

Categorii	Pop. stabi-lă total	Superioare			Post liceal și Mai-ștri	Secundar				Pri-mar	Fără șc.absolvă	
		Total	De lungă dura-tă	De scur-tă dura-tă		Total	Liceal	Prof. Și de ucenici	Infer Gim-nazial		Total	Dc Pers anal f
Total	61123	14640	13964	676	4041	32124	16392	6269	9463	4237	5453	628
bărbați	29249	7036	6559	477	2039	15248	7321	4201	3726	1807	2798	321
femei	31874	7604	7405	199	2002	16876	9071	2068	5737	2430	2655	307

Sursa: Recensământul populației 2011

Se observă că majoritatea populației stabile are **studii secundare - 52,55% repartizate aproape în egală măsură între bărbați și femei**, ponderea cea mai mare din total o are populația cu liceu - 26,82%; urmată de populația cu studii superioare – 23,95% din care femeile reprezintă o pondere mai mare de 51,93%; populația cu studii profesionale și de ucenicie reprezintă 10,25% din care bărbați reprezintă ponderea cea mai mare de 67,01%.. La polul opus **populația cu studii primare reprezintă numai 6,93%** din care femeile sunt ușor majoritare- 57,35%; urmată de cea cu studii post liceale și maiștri **6,61%**; populația **fără studii absolvite reprezintă 8,92%** iar analfabeți reprezintă 1,02% fiind cu prepondrență bărbați – 51,11%.

1.3 Patrimoniul natural

- maximum 1,5 pagini

Din punctul de vedere al suprafeței spațiilor verzi, municipiul Deva a cunoscut o dezvoltare continuă, în anul 2021 ajungând la 155 ha. Raportat la nivel județean, municipiul Deva este al doilea centru urban, după municipiul Hunedoara, ca suprafață spațiu verde, deținând 16,25% din suprafața verde de la nivelul județului.

Suprafața totală a spațiilor verzi cuprinse în intravilanul municipiului Deva este defalcată astfel:

Sursa: Registrul local al spațiilor verzi, Municipiul Deva, 2016

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Spațiile verzi din municipiul Deva sunt grupate pe următoarele categorii: spații verzi amenajate - 155 ha, spații verzi aferente cimitirelor - 15,7 ha, spații neamenajate/degradate - 1,25 ha.

În ceea ce privește indicatorul suprafață de spațiu verde/cap de locuitor, în municipiul Deva, valoarea acestui indicator este de 22,84 m², mai mare decât valoarea indicatorului de la nivel județean (21,28 m²) și în creștere cu 32,11 % față de anul 2014 (17,29 m²) conform informațiilor din Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Deva 2021 – 2027.

Ariile protejate sunt: **Dealul Cetății Deva**, cu o suprafață de 29,36 ha situat în nordul municipiului Deva (face parte din sit Natura 2000), **Dealul Colț și Dealul Zănoaga**, cu o suprafață de 78,4 ha situate nord-vestul municipiului Deva și **Pădurea Bejan**, cu o suprafață de 70 de ha situată în sud-vestul municipiului Deva. Pădurea Bejan este o arie protejată de interes național (rezervație naturală de tip forestier). În arealul rezervației au fost semnalate specii faunistice precum: căprioara, jderul de copac, iepurele de câmp, apolonul negru, șarpele orb, șarpele lui Esculap, șarpele de alun, gușterul, vipera cu corn, șopârla de pădure, șarpele inelat, brotacul verde de copac, sau ivorașul-cu-burta- galbenă.

În municipiul Deva, monitorizarea calității aerului se realizează prin 2 stații automate de supraveghere a nivelului de poluare atmosferică amplasate, una la ieșirea din municipiu, în dreptul DN7 și alta în apropierea Colegiului Tehnic „Transilvania”, dar și prin diferite analize fizico-climatice axate pe indicatori specifici (puncte de prelevare pulberi sedimentale și precipitații). Parametrii meteorologici măsurați care se utilizează strict pentru interpretarea/gestionarea datelor referitoare la poluanții determinanți sunt: temperatura, viteza vântului, direcția vântului, umiditatea relativă, presiunea atmosferică, radiația solară și precipitațiile. Cele doua stații – Stația HD-1 Deva (de tip urban) și Stația HD-2 Deva (de tip industrial) monitorizează indicatorii: SO₂, NO, NO₂, NO_x, CO₂, PM₁₀, O₃ și precursori organici ai ozonului (benzen, toluen,etilbenzen, o-xilen, m-xilen și p-xilen). Calitatea generală a aerului în municipiul Deva este bună, sursele majore de poluare ale aerului în apropiere fiind inexistente, iar limitele valorilor indicatorilor specifici sunt normale.

La nivelul municipiului Deva, lungimea rețelei de canalizare, la finalul anului 2021 era de 130,2 km, cu 26,8 km (25,92%) mai lungă față de anul 2014. Modul de colectare a apelor este de tip unitar. Pe localități, lungimea rețelei canalizare este împărțită astfel: 116,661 km – UAT Deva, 2,800 km – UAT Archia, 1,900 km – UAT Sântuhalm, 6,088 km – UAT Cristur și 2,310 km – UAT Bârcea Mică. În municipiul Deva există două stații de epurare, după cum urmează: Stația de epurare ape uzate Deva care preia apele uzate colectate de pe raza localităților Deva și Archia și este dimensionată la 90.000 P.E. și are capacitatea de 3.000 m³/h = 833,3 l/s (Q_{orar max}) și Stația de epurare ape uzate de la Sântuhalm care preia apele uzate colectate de pe raza localităților Hunedoara, Sântuhalm, Cristur, Barcea Mica, Pestișu Mare și este dimensionata la 95.000 P.E. și are capacitatea de 3.000 m³/h = 833,3 l/s (Q_{orar max}).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

În municipiul Deva cele mai mari surse de poluare acustică sunt traficul rutier, activitatea industrială, evenimentele cultural-sportive, restaurantele și cluburile în aer liber/mixte și traficul feroviar, iar limitele valorilor indicatorilor specifici sunt normale.

În județul Hunedoara sunt stabilite 12 ZAP-uri (zonă de aprovizionare cu apă potabilă) mari, amplasate pe afluenți ai bazinului hidrografic Mureș. Compania Apa Prod S.A. asigură în municipiul Deva serviciul public de alimentare cu apă și canalizare. Sursa de apă a locuitorilor din municipiul Deva este barajul Orlea (Râul Mare). În anul 2021 volumul de apă distribuit pe zi a fost de 8.272,8 m³. Populația totală aprovizionată cu apă a fost de 50.964 locuitori. Tot în anul 2021 au fost prelevate 2.099 de analize, toate conforme.

1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural

- *maximum 1,5 pagini*

Patrimoniul cultural al municipiului Deva este unul bogat și se compune dintr-o serie diversificată de obiective cunoscute atât la nivel național, cât și internațional. Cetatea medievală Deva este un monument istoric și arhitectural laic, de care se leagă prima atestare documentară a localității, într-un document datat 1269. La scurt timp după acest moment istoric, Deva devenea, pentru o perioadă, reședința voievozilor transilvăneni. Din vara anului 2005, accesul în cetate se poate face și cu telecabina. Castelul Magna Curia (Marea Curte sau Castelul Bethlen) este cea mai veche clădire-monument din Deva, actualmente sediul al Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

O altă bogăție a municipiului este reprezentată de mănăstirile și lăcașurile de cult iar dintre cele mai importante se pot aminti: Catedrala Episcopală „SF. Ierarh Nicolae”, Biserica Ortodoxă „Buna Vestire”, Biserica Ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului”, Biserica Ortodoxă „Nașterea Maicii Domnului”, Biserica Reformată, Biserica Catolică „Sfântul Anton”, Mănăstirea Franciscană, Biserica Ortodoxă „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, Biserica Ortodoxă „SF. Ilie”, Biserica Ortodoxă „Sfântul Vasile cel Mare”, Biserica Baptistă „Sfânta Treime”, etc.

În municipiul Deva sunt 3 muzee, iar cel mai cunoscut dintre acestea este Muzeul Civilizației Dacice și Romane – muzeu județean, care este organizat în trei secții: istorie, științele naturii și artă, fiind în posesia unor bunuri culturale clasate în tezaurul patrimoniului cultural național. În principalele piețele și parcuri, precum și în incinta unor instituții publice din Deva, se află numeroase statui care comemorează eroi sau personalități marcante din istoria națională sau locală. Cele mai reprezentative pentru municipiul Deva sunt: statuia pedestră a lui Decebal din Piața Victoriei, statuia pedestră a lui Mihai Eminescu din Parcul Orașului, statuia împăratului Traian din Piața Unirii, Ansamblul statuar Gimnaste – Piața Arras, bustul lui Drăgan Muntean din Casa de cultură, busturilor martirilor Horia, Cloșca și Crișan – Muzeul Civilizației Dacice și Romane.

Pe lângă toate aceste elemente fizice care alcătuiesc patrimoniul material al municipiului Deva, există și patrimoniul imaterial, care se transmite de-a lungul generațiilor prin datini, material folcloric, repertoriu muzical tradițional și instrumental, obiceiuri calendaristice.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Principalul organizator de evenimente culturale din Deva, Centrul Cultural Drăgan Muntean are un calendar bogat în evenimente desfășurate în fiecare an, începând cu luna mai și terminând în luna decembrie. Amintim aici câteva din manifestările culturale devenite tradiție în municipiul Deva: Festivalul Național LIVIU OROS (festival de umor), Festivalul de folclor al Cetății Deva, DEVARă (festival de filme istorice, dezbateri cu invitați speciali, expoziții, prezentări de carte și concerte în aer liber), Folk La Cetate (festival de muzica folk), Serbările Cetății, Garda Cetății Deva (inițiere în scrimă, tir cu arcul, antrenamente specifice oștenilor Cetății Deva - Platforma Artilerie Vest), Stelele Cetății (Concurs Național de Muzică Pop) și multe altele.

Municipiul Deva dispune de resurse turistice însemnate, de natură istorică, religioasă, culturală, dar și atracții specifice turismului de agrement. Turismul de afaceri și evenimente este specific municipiului Deva, având în vedere faptul că mare parte dintre structurile de primire turistică oferă facilități pentru desfășurarea de conferințe, seminarii, evenimente, etc. Numeroasele evenimente culturale organizate la Teatrul de Arta Deva și la Centrul cultural Dragan Muntean, precum și patrimoniul istoric bogat facilitează dezvoltarea turismului cultural. În ceea ce privește turismul sportiv, în Deva se organizează competiții anuale de judo, badminton, ciclism, skate, mountain-bike, kickboxing, planorism, de amploare locală sau regională care adună în municipiu numeroși iubitori ai acestor sporturi. La Conacul Archia aflat la 3 km de Deva se pot face plimbări cu poneii sau caii, ședințe de echitație, ieșiri cu calul în natură, plimbări cu trăsura. Complexul Aqualand inaugurat în 2010 este de asemenea un punct de atracție pentru turiști. Conform datelor din Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Deva 2021 – 2027, din totalul capacității de cazare turistică existente la nivelul județului Hunedoara, 12,51% se află în structurile de primire turistică din municipiul Deva. Numărul de locuri în structurile de primire turistică din municipiul Deva s-a diminuat în 2021 cu 10,33% față de anul 2020 (-114 locuri), însă a crescut cu 15,79% față de anul 2014 (+135 locuri), ajungând la 990 de locuri.

În municipiul Deva, 31,92% din capacitatea de cazare turistică existentă este concentrată în structuri de tip hoteluri și 26,16% în pensiuni turistice. Capacitatea de cazare din structurile de tip vile turistice reprezintă 18,38%, din tabere de elevi și preșcolari - 14,95%, din moteluri - 5,56%, iar din pensiuni agroturistice - 3,03%. În ceea ce privește evoluția numărului de înnoptări la nivelul municipiului Deva, în anul 2021, față de anul precedent, numărul acestora a crescut cu 45,58%.

1.5 Locuirea și accesul la utilități

- *maximum 2 pagini*

În municipiul Deva, în anul 2021, erau 31.075 de locuințe, care, raportate la populația totală a municipiului, reprezintă o medie de 2,16 locuitori/ locuință. În perioada 2014-2021, s-a înregistrat o creștere constantă a numărului total de locuințe, în anul 2021 existând cu 1.066 de locuințe mai multe față de anul 2014 (o creștere de 3,55%).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Această tendință ușoară de creștere a numărului de locuințe se desfășoară în paralel cu un proces constant de scădere a numărului de locuitori.

Municipiul Deva se înscrie în specificul național în care majoritatea locuințelor se află în proprietate privată: în anul 2021, 96,82% din numărul total de locuințe se află în proprietate privată (30.086 locuințe) Sursa: Strategia pentru dezvoltare durabilă a Municipiului Deva

Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului 2014 a fost de 1.251.511 m², crescând în 2021 la 1.312.693 m² (creștere de 4,89%). Exact ca în cazul numărului de locuințe, suprafața locuibilă predominantă în anul 2021 (95,27% din total suprafață) se afla în proprietate privată. Suprafața fondului funciar al municipiului Deva este de 5.878 ha din care aproximativ 70% este proprietate privată. Deoarece marea majoritate a locuințelor sunt de tip bloc, bucătăria și baia sunt cuprinse în spațiul locativ asigurând un confort minimal de locuire, cu excepția celor din zonele rurale marginalizate unde aceste facilități sunt în curte. În anul 2021, lungimea rețelei de alimentare cu apă a municipiului Deva a fost de 143,2 km, rețea gestionată de APA PROD S.A. Alimentarea cu apă a municipiului Deva se face în sistem centralizat, principala sursă este barajul Orlea (Râul Mare). Modul de colectare a apei este de tip unitar. Distribuția apei în municipiul Deva este realizată prin stațiile de repompare și rezervoare de înmagazinare: stație de repompare Oituz, stație de pompare Bejan, rezervoare de înmagazinare 2x300m³ Deva-Dealul Scorșului, rezervoare de înmagazinare 2x2.000 m³ Dealul Coziei, rezervoare de înmagazinare 2x1.000m³ Deva-Dealul Bejan, rezervoare de înmagazinare 2x10.000 m³ Deva Dealul Paiului, rezervoare de înmagazinare 2x350 m³ pentru aprovizionarea localității Sântuhalm, rezervor de înmagazinare 300 m³ Cristur pentru aprovizionarea localității Cristur. APA PROD S.A. se folosește în prezent de infrastructură alcătuită din branșamente apă, racorduri canal menajer, stații de pompare, stații de repompare, stații de clorinare, rezervoare, stații de pompare apă uzată și stații de epurare. În anul 2021, pe raza municipiului Deva, numărul de branșamente (bucăți) era de 11.443, numărul total de racorduri era de 11.186 (bucăți), numărul total de stații de pompare era de 9, numărul total de stații de repompare era de 16, numărul total stații de clorinare era de 5, numărul total de rezervoare era 12, numărul total de stații de pompare apă uzată era de 21 și numărul total de stații de epurare era de 2. În anul 2021, numărul total de utilizatori ai rețelei de alimentare cu apă, deserviți de APA PROD S.A. la nivelul municipiului a fost de 54.467 de utilizatori casnici, 1.394 de agenți economici și 249 de instituții publice.

În municipiul Deva există un sistem de colectare a apelor de canalizare în sistem centralizat. Rețeaua de canalizare a municipiului este o rețea de tip mixt, fiind majoritar de tip separativ și pe unele porțiuni în sistem unitar, apele uzate menajere și apele meteorice sunt colectate în aceeași rețea. La nivelul municipiului Deva, lungimea rețelei de canalizare, la finalul anului 2021 era de 130,2 km, cu 26,8 km (25,92%) mai lungă față de anul 2014. Modul de colectare a apelor este de tip unitar. În municipiul Deva există două stații de epurare, după cum urmează: Stația de epurare

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ape uzate Deva – preia apele uzate colectate de pe raza localităților Deva și Archia și este dimensionată la 90.000 P.E. și are capacitatea de 3.000 m³/h = 833,3 l/s (Qorar max) și Stația de epurare ape uzate de la Sântuhalm preia apele uzate colectate de pe raza localităților Hunedoara, Sântuhalm, Cristur, Barcea Mica, Pestișu Mare și este dimensionată la 95.000 P.E. și are capacitatea de 3.000 m³/h = 833,3 l/s (Qorar max). În anul 2021, numărul total de utilizatori ai rețelei de canalizare, deserviți de APA PROD SA la nivelul municipiului a fost de 53.813 de utilizatori casnici, de 1.328 de agenți economici și 272 de instituții publice.

Infrastructura de transport a gazelor naturale din municipiul Deva este administrată de operatorul DELGAZ Grid, infrastructura de gaz fiind relativ nouă, cu stații de reglare modernizate și dispozitive de branșamente noi. În anul 2021, lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor din municipiul Deva a ajuns la 133,5 km, cu 5,4 km mai mult față de anul 2014 (creștere de 4,22%). Privind cantitatea de gaze naturale distribuite, după destinație, în perioada 2014-2021, se observă o creștere de 6.673 m³ (creștere de 27,11%), în anul 2021 ajungând la 31.292 m³ de gaz distribuiți consumatorilor. Din cei 31.292 m³ distribuiți consumatorilor, 22.410 m³ (71,62% din cantitatea totală) au fost distribuiți pentru uz casnic.

Sucursala Electrocentrale Deva, situată la 9 km distanță de municipiul Deva, este principalul producător de energie termică și electrică. Centrala este echipată cu șase grupuri energetice, fiecare cu o putere de 210 MW. Capacitatea de producție a energiei termice este de 320 Gcal/h. Termocentrala funcționează pe cărbune – 89,03% (combustibil de bază), gaz natural – 10,03% și păcură – 0,06% (combustibil suport). În anul 2021, energia termică distribuită consumatorilor din municipiul Deva a fost de 11.862 Gcal, în scădere cu 74,97% față de anul 2014, când a fost distribuită o cantitate de 47.383 Gcal. Distribuția și furnizarea energiei electrice în municipiul Deva se face de către Enel Distribuție S.A. filiala Deva, ce deservește un număr de 21.425 de consumatori casnici. Infrastructura de transport este asigurată o rețea de înaltă tensiune de 220 kV și 110 kV, rețele de distribuție de medie tensiune 20 kV și de joasă tensiune 0,4 kV. Distribuția rețelelor și a stațiilor de transformare aferente asigură alimentarea echilibrată cu energie electrică a întregului teritoriu. Localitățile aparținătoare sunt alimentate prin rețele aeriene de medie și joasă tensiune (20 kV). Serviciul de salubritate este asigurat de către operatorul de salubritate S.C. Supercom S.A. la nivelul întregului municipiu, atât pentru colectarea deșeurilor menajere cât și pentru deșeurile reciclabile pe fracții (hârtie -carton, plastic, sticlă, metal). În concluzie 98% din locuințe sunt racordate la rețeaua de apă potabilă, aprox 95% din locuințe sunt racordate la rețeaua de canalizare menajeră, toate zonele orașului beneficiază de existența gazului metan, există rețea de termoficare la nivelul întregului oraș.

1.6 Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local)

- *maximum 3 pagini*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

În anul 2021 Municipiul Deva și zona periurbană concentrează 27,07% din totalul unităților locale active din județul Hunedoara, respectiv 2952 unități. Firmele din zona periurbană a municipiului reprezintă 4,45% din totalul firmelor de la nivelul Municipiului Deva, respectiv 126 unități.

Ca tipologie a întreprinderilor, mediul de afaceri din municipiul Deva și localitățile componente prezintă următoarele caracteristici: 91,68% din societățile comerciale active sunt microîntreprinderi, care generează 23,02% din cifra de afaceri pe plan local și 22,31% din locurile de muncă; 25,69% din cifra de afaceri locală este generată de întreprinderile mari, ce adună și cele mai multe locuri de muncă (35,20%) și reprezintă 0,19% din mediul de afaceri.

Tipologia întreprinderilor și structura mediului de afaceri din municipiul Deva, după numărul întreprinderilor, cifra de afaceri și numărul de angajați, 2021

Tipul întreprinderii	Total întreprinderi	% număr firme	% cifra de afaceri	% număr angajați
Microîntreprinderi (0-9) angajați	2.831	91,68%	22,31%	23,02%
Întreprinderi mici (10-49 angajați)	224	7,25%	30,53%	25,61%
Întreprinderi mijlocii (50-249 angajați)	27	0,87%	21,47%	16,18%
Întreprinderi mari (250 angajați și peste)	6	0,19%	25,69%	35,20%

Sursa: Date www.listaфирme.ro

Din punctul de vedere al sectoarelor economice în care și-au desfășurat activitatea unitățile locale active existente, la nivelul municipiului Deva, sectoarele predominante după numărul de întreprinderi au fost: servicii 55%, comerț 24,41% , construcții 9,93% , industrie 9,52%— și în cazul zonei periurbane Deva – servicii 31,75%, comerț 30,16% și industrie 20,63%.

Serviciile. La nivelul municipiului Deva împreună cu localitățile componente, în anul 2021, erau active 1.669 de unități locale din domeniul serviciilor (din care 40 de unități în zona periurbană Deva). În perioada 2014-2021, evoluția unităților active a fost una pozitivă, atât pentru municipiul Deva (87,89%), cât și pentru zona periurbană (122,22%). Per total, la nivelul municipiului Deva împreună cu localitățile componente, a existat o creștere de 88,59%. Cifra de afaceri totală din domeniul serviciilor din municipiul Deva împreună cu localitățile componente a fost de 955 de milioane lei în anul 2021 (din care 56,9 milioane în zona periurbană Deva), în creștere față de anul 2014 cu 215,03%.

Comerțul este principalul generator de cifră de afaceri din domeniul serviciilor, în anul 2021 având ponderea de 37,15% din total cifră de afaceri de la nivelul municipiului Deva și 34,83% din total cifră de afaceri de la nivelul Municipiului Deva și al localităților componente.

La nivelul municipiului Deva împreună cu localitățile componente, în anul 2021, erau active 761 unități locale active din domeniul comerțului (din care 38 de unități în zona periurbană Deva). În perioada 2014-2021, evoluția unităților active a fost una pozitivă, atât pentru municipiul Deva (56,91%), cât și pentru zona periurbană (100%). Per total, la nivelul municipiului Deva împreună cu localitățile componente, a existat o creștere de 58,53% a numărului de unități locale active. Ramurile cu pondere semnificativă în realizarea cifrei de afaceri generate de **comerț și servicii**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

În municipiul Deva au fost: 4646 – „Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice” (20,92%), 9200 „Activități de jocuri de noroc și pariuri” (7,07%), 4617 – „Intermedieri în comerțul cu produse alimentare, băuturi și tutun” (5,62%), 4941 – „Transporturi rutiere de mărfuri” (4,54%) și „Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate” (3,28%).

La nivelul zonei periurbane Deva, ponderea semnificativă în realizarea cifrei de afaceri generate de comerț și servicii au fost: 4673 – „Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare” 4941 – „Transporturi rutiere de mărfuri” (11,81%, 8010 „Activități de protecție și gardă” (10,30%), 4649 – „Comerț cu ridicata al altor bunuri de uz gospodăresc” (10,16%) și 8622 – „Activități de asistență medicală specializată” (9,19%).

Industrie și construcții. În perioada 2014-2021, numărul firmelor active în sectorul „industrie și construcții” a înregistrat creștere atât la nivel municipal (84,03%), cât și la nivelul zonei periurbane Deva (133,33%). În anul 2021, totalul firmelor active care și-au desfășurat activitatea (în sectorul industrie și construcții) în municipiul Deva a fost de 576 de întreprinderi, iar în zona periurbană Deva a fost de 42, însemnând un total de 618 de întreprinderi active în domeniul „industrie și construcții”. Cele mai multe unități locale erau active în domeniile „4120 – Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale” (175 unități), „1071 – Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie” (36 unități), și în „Lucrări de instalații sanitare, de încălzire și de aer condiționat (23 unități). La nivelul municipiului Deva (împreună cu localitățile aparținătoare), ramurile cu pondere semnificativă în realizarea cifrei de afaceri din sectoarele industrie – construcții au fost: Fabricarea articolelor din fire metalice; fabricarea de lanțuri și arcuri (31,36%), Fabricarea de biciclete și de vehicule pentru invalizi (19,02%) și Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale (9,46%), Recuperarea materialelor reciclabile sortate (6,38%) și Fabricarea altor produse manufacturiere n.c.a. (4,13%). Cifra de afaceri generată de domeniile de activitate industrie și construcții, în perioada 2014-2021, a înregistrat creșteri la nivelul municipiului Deva, (12,30%), însă, la nivelul zonei periurbane Deva a scăzut cu 2,31%. Per total, la nivelul municipiului Deva împreună cu localitățile componente, a existat o creștere de 11,13%.

Agricultura, silvicultură și pescuit. În perioada 2014-2021, evoluția numărului de firme care desfășoară activități în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului a avut un trend ascendent atât la nivelul municipiului (creștere de 6,25%), cât și la nivelul localităților aparținătoare (creștere de 100%). În domeniul agriculturii, în anul 2021 erau active 34 de firme în Deva și 6 în localitățile aparținătoare. Cele mai multe firme din municipiul Deva au desfășurat activitate specifică codului CAEN 0113 – Cultivarea legumelor și a pepenilor, a rădăcinoaselor și tuberculilor (8 firme) și 0111 Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase (7 firme). În municipiul Deva și în localitățile aparținătoare, există 569 fermieri, ce cultivă o suprafață totală de 2.871 hectare .

UNIUNEA EUROPEANĂ

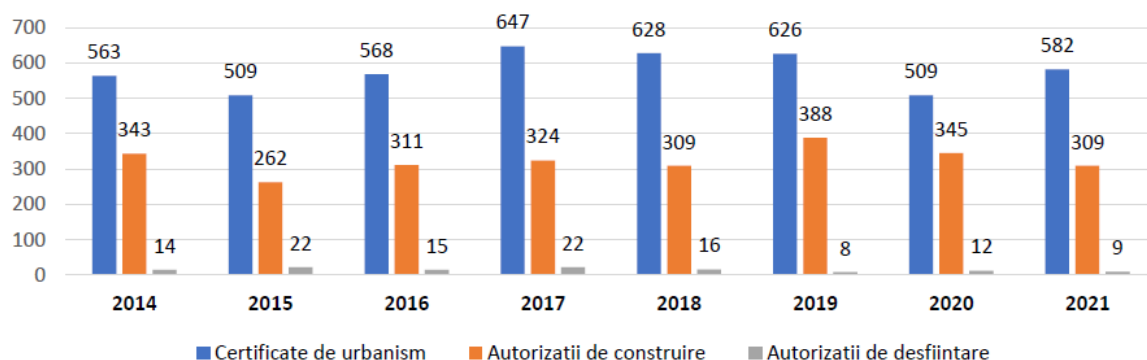
GUVERNUL ROMÂNIEI

Forță de muncă. În ceea ce privește numărul mediu de salariați, conform datelor furnizate de INS, la nivelul anului 2020, în municipiul Deva au fost înregistrați 34.277 de salariați, cu 7,84% mai mulți față de anul 2014. În anul 2021, numărul de angajați în municipiul Deva a cunoscut o scădere, cel mai probabil din cauza crizei globale cauzată de virusul SARS CoV-2. În anul 2021, față de anul 2014, numărul angajaților din municipiul Deva a scăzut cu 13,89%, în zona periurbană a crescut cu 29,26%. La nivelul municipiului Deva împreună cu localitățile componente, în anul 2021, cei mai mulți angajați au activat în domeniile industrie (8.318 angajați, 48,18%), servicii (4.824 angajați, 27,94%) și comerț (2.732 angajați, 15,32%). Municipiul Deva respectă tendința de la nivel județean, unde domeniul industriei este poziționat pe primul loc, urmat de servicii și comerț, aceeași situație fiind regăsită și în zona periurbană Deva.

La nivelul municipiului Deva împreună cu localitățile componente, în anul 2021, cei mai mulți angajați au activat în domeniile industrie (8.318 angajați, 48,18%), servicii (4.824 angajați, 27,94%) și comerț (2.732 angajați, 15,32%). Municipiul Deva respectă tendința de la nivel județean, unde domeniul industriei este poziționat pe primul loc, urmat de servicii și comerț, aceeași situație fiind regăsită și în zona periurbană Deva.

Din datele oferite de Direcția de Urbanism din Primărie în anul 2021, s-au emis cu 3,37% mai multe certificate de urbanism față de anul 2014 și cu 9,91% mai puține autorizații de construire și cu 35,71% mai puține autorizații de desființare.

Evoluția numărului documentațiilor de urbanism, municipiul Deva, 2014-2021.

Sursa: Direcția de Urbanism Deva

1.7 Instituții locale și servicii publice

- maximum 1,5 pagini

Educație. În municipiul Deva, la nivelul anului 2022, sunt 12 unități de învățământ, o unitate de învățământ antepreșcolar preșcolar, 2 unități de învățământ primar și gimnazial, 8 de învățământ liceal. La nivelul municipiului se derulează și trei programe de studii universitare de licență: programul de studii universitare "Ingineria și Managementul Afacerilor" din cadrul Facultății de Mine, Universitatea din Petroșani, programul de studii universitare de licență – Asistență Medicală

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Generală din cadrul Facultății de Medicină, Universitatea de Medicină și Farmacie "Victor Babeș" din Timișoara și programul de studii universitare de licență la nivelul Centrului Teritorial al Academiei de Studii Economice pentru Învățământ la Distanță Deva. Infrastructura școlară a municipiului cuprinde 660 săli de clasă, 55 laboratoare școlare, 25 săli de gimnastică, 32 de ateliere școlare și 36 terenuri de sport. Conform datelor statistice, la începutul anului 2021, populația școlară din municipiul Deva era de 10.506 elevi, reprezentând 18,38% din populația școlară existentă la nivelul județului Hunedoara. Din numărul total de elevi din municipiul Deva, 77,72% sunt înscriși în învățământul preuniversitar, 14,65% în învățământul preșcolar și 7,63% în învățământul postliceal. Pentru perioada 2014-2021, populația școlară din municipiul Deva prezintă o scădere constantă, în anul 2021 fiind cu 1.839 mai puțini elevi față de anul 2014 (scădere de 14,90%). La nivelul anului 2021, 742 de cadre didactice și-au desfășurat activitatea în instituțiile educaționale din Deva: învățământul primar și gimnazial – 341 de cadre didactice (45,96%), liceal – 301 cadre didactice (40,57%), iar cele mai puține cadre didactice sunt în cadrul învățământului preșcolar – 96 de cadre didactice (12,94%) și în cadrul învățământului antepreșcolar – 4 cadre didactice (0,54%). În ceea ce privește învățământul profesional, oferta de formare a celor trei licee tehnologice din municipiu a vizat meserii din domenii diverse de activitate: electromecanic utilaje și instalații industriale, mecanic auto, frizer – coafor – manichiurist – pedichiurist, bucătar, ospătar, tehnician în prelucrarea lemnului, tehnician în controlul calității produselor agroalimentare, tehnician ecolog și protecția calității mediului, tehnician în activități de comerț, asistent manager, tehnician activități comerciale, etc.

Sănătate. În anul 2020, în municipiul Deva funcționau un spital, un ambulatoriu de specialitate, un ambulatoriu integrat spitalului, un dispensar medical, două centre de sănătate mintală, un centru de diagnostic și tratament, un centru de dializă, un centru medical de medicină generală, 15 cabinete medicale școlare, 37 de cabinete medicale de familie, 77 de cabinete stomatologice, 76 cabinete medicale de specialitate, trei societăți civile medicale de specialitate, 27 de farmacii, 10 puncte farmaceutice, șase depozite farmaceutice, 19 laboratoare medicale, cinci laboratoare de tehnică dentară un centru de transfuzie și alte opt tipuri de cabinete medicale. Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2020, în municipiul Deva figurau 380 medici, 77 de stomatologi, 68 de farmaciști și 856 de cadre sanitare medii. **Servicii sociale.**

Serviciile sociale licențiate din municipiul Deva, în anul 2022, erau în număr de 24, având o capacitate totală de 632 de persoane. **Direcția de Asistență Socială Deva** are în subordine 5 servicii sociale, respectiv: Adăpostul de urgență pe timp de noapte; Serviciul mobil de acordare a hranei „masa pe roți”; Centrul de zi „Clubul Seniorilor”; Îngrijiri personale la domiciliu pentru persoane vârstnice; Anchete sociale în vederea instituționalizării. În Deva exista un număr de 4 parcuri publice (aprox.460 de locuri), în centrul orașului, zona Piața Agroalimentară, zona Cetate precum și un număr de 5.100 de locuri de parcare rezidențiale, arondate blocurilor din Deva. În

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

prezent exista 38 de locuri de joacă, dotate cu echipamente specifice pentru copii, în cartierele din Municipiul Deva. Zonele special amenajate sunt în număr de 2: Parcul Cetate și Parcul Bejan acoperind o suprafață de 4,36 ha. În Deva sunt 36 de terenuri de sport și 25 de săli de sport la nivelul unităților de învățământ, precum și terenuri de tenis și săli de forță sau fitness. Zone de agrement: Grădina zoologică, Complexul Aqualand, patinoarul și strandul. Transportul public local din municipiul Deva este operat de către SC TRANSPORT PUBLIC LOCAL DEVA SRL, societatea al cărei acționar unic este Consiliul Local Deva. Transportul public local Deva este deservit zilnic, între orele 05:00 - 23:00, de 11 autobuze și două microbuze pe 9 linii de transport. Lungimea traseelor urbane din municipiul Deva, în anul 2021, însuma 164,2 km.

1.8 Organizații ale societății civile

- *maximum 1,5 pagini*

Conform informațiilor din Registrul Național al asociațiilor și fundațiilor de pe site-ul www.just.ro, pentru municipiul Deva au fost identificate un număr de 598 de organizații ale societății civile dintre care un număr de 30 acționează în ZUM 1 și ZUM 2 din SDL. Dintre acestea putem aminti: Asociația umanitară "Societatea Doamnelor de Hunedoara" Filiala Deva – desfășoară activități pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale femeilor, copiilor și vârstnicilor, pentru combaterea violenței domestice, sprijină material și moral categoriile de persoane defavorizate : copii, tineri, bătrâni bolnavi și singuri, mame fără venituri, șomeri.

Fundația „Sfântul Francisc” – acordarea de servicii și beneficii sociale familiilor aflate în dificultate, Fundația Senioreni Betreuing – asigură servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice ASOCIATIA PENTRU EDUCATIA LIBERA A CETATENILOR - desfășoară programe și activități de incluziune socială, sprijină persoanele defavorizate, acțiuni de integrare socială a copiilor rromi și de reintegrare școlară a acestora cât și acordarea de burse și premii pentru elevi și studenți.

FUNDAȚIA MARA – asigură: asistență socială, consiliere socială, monitorizare cazuri sociale, suport emoțional, asistență și suport specializat în vederea reabilitării/ reintegrării sociale, consiliere juridică, facilitare acces la educație generală și la formare profesională a persoanelor dezavantajate.

În comunitate mai există forme de asociere pe domenii diverse de activitate: Asociația crescătorilor de animale, Asociația ziariștilor profesioniști Info Press, Asociația culturală Devart, Asociația Mediatorilor Hunedoara, Asociația oamenilor de afaceri din județul Hunedoara, Asociația 101 dalmațieni, etc., precum și numeroase asociații sportive care își propun să acopere nevoile tinerilor pentru activități recreative și sportive: Asociația Sport Club municipal Deva, Asociația Badminton Club Deva, Asociația Fotbal Club Cetate Deva, etc.

-

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

1.9 Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană

- *maximum 1,5 pagini*

Primăria Municipiului Deva. Proiect 1. Titlul proiectului ” Regenerarea fizică, economică și socială a comunității marginalizate Zona Streiului și crearea unui centru de zi pentru servicii de asistență comunitară”. Perioada 23.08.2018 – 31.12.2023 (65 luni), bugetul total 22.569.046,97 lei, sursa de finanțare: Fondul European de Dezvoltare Regională FEDR prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 4 – Sprijinirea dezvoltării urbane durabile, Prioritatea de investiții 4.3 – Oferirea de sprijin pentru regenerarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale, aplicant Municipiul Deva, partener Directia de asistenta sociala Deva , principalele activități: Construirea unui Centru de zi pentru servicii de asistență comunitară și dotarea acestuia cu mobilier, echipamente electrocasnice și echipamente IT. Grupul țintă vizat este reprezentat din locuitorii Cartier Micro 15 (Cămin Drumuri și Poduri).

Proiect 2. Titlul proiectului ” Adăpost de urgență pe timp de noapte”. Perioada 21.03.2012-20.03.2014, bugetul total 1.954.330,36 lei cu TVA, sursa de finanțare: FEDR, Bugetul de Stat, Buget Local, Regio-Programul Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 3 – „Îmbunătățirea infrastructurii sociale”, Domeniul major de intervenție 3.2 – „Reabilitarea/ modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale”, aplicant UAT Deva, fără parteneri , principalele activități: în urma realizării investiției au fost amenajate 10 dormitoare, o sală de mese, o bucătărie, un oficiu, un spațiu pentru depozitarea alimentelor, spații igienico-sanitare, o camera de deparazitare, două camere de carantină pentru femei, respectiv pentru bărbați, o spălătorie, o călătorie, o uscătorie, o magazie lenjerie, un birou administrativ, un birou pentru asistentul social, o cameră pentru centrala termică. Adăpostul de urgență pe timp de noapte a fost dotat cu mobilier și echipamente specifice, necesare funcționării în bune condiții a acestuia. De asemenea s-au asigurat utilitățile necesare obiectivului: bransament apă și racord canalizare, alimentare cu gaze naturale, alimentare cu energie electrică, racord telefonic și s-a amenajat un trotuar de acces la strada N. Grigorescu, Deva. Grupul țintă vizat au fost 30 persoane fără adăpost din Municipiul Deva Proiectul s-a finalizat în septembrie 2022.

Interlog Com SRL are o experiență de peste 13 ani în implementarea de proiecte finanțate prin POSDRU și POCU ca beneficiar sau partener (peste 20 proiecte).

Proiect 3. Titlul și numărul de referință al proiectului ” Oameni pregătiți pentru viitorul Vulcanului”- cod MySMIS 140437. Perioada 13.04.2021–12.10.2023, buget total 6.710.064,88 lei, sursa de finanțare: POCU 2014-2020, Axa 5, OS 5.1, aplicant Interlog Com SRL, parteneri: Municipiul Vulcan, Institutul Intercultural Timișoara, Liceul Tehnologic Mihai Viteazu Vulcan, principalele activități : selecția grupului țintă, sprijinirea dezvoltării și furnizării de servicii sociale în centru comunitar integrat, sprijin pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii, sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii - Măsuri de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă, furnizarea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

programelor de formare profesională, acțiuni specifice de combatere a discriminării și inovare socială, asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă (acolo unde este cazul). Proiectul s-a adresat unui număr de 740 persoane cu domiciliul în municipiul Vulcan, jud. Hunedoara, aflate în căutarea unui loc de muncă, adulți în situații dezavantajate respectiv persoane vârstnice aflate în situații de dependență, persoane care nu au acte de identitate sau de proprietate asupra locuinței și/sau terenului, persoane cu dizabilități inclusiv persoane aparținând populației romme. Proiectul s-a finalizat în luna octombrie 2023 .

Fundația Mara are o experiență de peste 13 ani în proiecte finanțate prin POSDRU și POCU ca beneficiar sau partener. Fundația Mara a implementat un proiect POCU pentru GAL Hunedoara, în domeniul social –“Integrarea prin educație INTED 2021” cod MySMIS 152557, în perioada februarie –noiembrie 2022.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC

Acest capitol este dedicat prezentării detaliate a teritoriului SDL, împreună cu toate zonele distincte pe care le cuprinde (zone urbane marginalizate și zona urbană funcțională aferentă). Teritoriul SDL va fi prezentat sintetic în subcapitolul 2.1., prin situarea acestuia în contextul în care se află și identificarea zonelor urbane marginalizate (ZUM) pe care le cuprinde, alături de caracteristicile geografice, de mediu, patrimoniu arhitectural și cultural. În subcapitolele următoare (2.2 – 2.6.), în cadrul teritoriului SDL se vor identifica zonele distincte vizate pentru intervenții DLRC, inclusiv ZUM (pe baza Studiului de referință) și se vor oferi informații specifice despre fiecare zonă/ comunitate inclusă în teritoriul SDL privind *caracteristicile demografice, de ocupare, de protecție socială, de locuire și acces la utilități, la instituții și servicii publice, prezența și distribuția persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, problemele specifice și nevoile fiecărei zone/comunități (analiza diagnostic), precum și intervențiile desfășurate până în prezent de diferiți actori locali, naționali sau internaționali*. Toate aceste elemente vor permite demonstrarea coerenței teritoriale și a omogenității sau interdependenței economice și sociale.

2.1 Prezentarea generală a teritoriului SDL

În acest subcapitol este prezentat sintetic teritoriul SDL selectat pentru intervenția DLRC.

2.1.1 Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului

- maximum 1 pagină

Astfel cadrul SDL s-au identificat 2 perimetre ca zone urbane marginalizate (ZUM) (toate criteriile):

ZUM 1 "UZOBALCAN" este localizată în sudica a orașului, este formată din cartierul Dacia și Cartierul Bejan (pe harta zona galbena), respectiv Zona Urbana Funcțională (zona roșie pe harta). Perimetrul zonei cuprinde: str. Carierei, limita inferioara Cimitir, limita Bloc Z, str. Eminescu, str. Petru Rareș, Str. Ion Corvin, Str. Nicolae Bălcescu, Str. Oituz, Str. 1 Mai, Str. Titu Maiorescu, str. Granit. Zona selectata este declarată ZUM si în Atlas, fiind locuită preponderent de populație de etnie romă. Zona este delimitată în următorul mod : zona componentă "galbenă" compactă și o a doua zonă componentă compactă cuprinzând porțiuni „galbene” și „roșii”. Prima zonă "galbenă" compactă e delimitată în felul următor: de-a lungul Străzii Carierei, pornind din Strada Mihai Eminescu, în paralel cu cimitirul penticostal, apoi cu cimitirul orthodox, cimitire care sunt pe partea dreaptă, până în proximitatea carierei de andezit. Zona paralelă cu cele două cimitire e mai lată, cuprinzând și o uliță de pământ, perpendiculară pe strada Carierei, uliță de-a lungul căreia sunt mai multe case, pe partea stângă. Această uliță de pământ bătătorit se leagă și pe celălalt capăt de strada Mihai Eminescu, fiind in formă de potcoavă. Cea de-a doua zonă componentă se delimitează astfel: linia de demarcare urcă de-a lungul cimitirului penticostal, apoi de-a lungul

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

celui ortodox, cimitirele fiind pe partea stângă. Este cuprinsă zonă numită „Uzo Balcan”, cu ulițe de pământ bătătorit, până după Stația Meteo, linia de contur a zonei coborând spre Vest, în paralel și mai sus de Strada Titu Maiorescu și cuprinzând clădirile Grupurilor Școlare „Ion Mincu” și „Grigore Moisil”, precum și ale Colegiului „Dragomir Hurmuzescu”, în această porțiune fiind cuprinsă și blocul din Rempes. Ajungând după clădirea Grupului Școlar „Grigore Moisil, delimitarea coboară până la Str. Titu Maiorescu, de-a lungul căreia merge până la intersecția (sensul giratoriu) cu strada Nicolae Bălcescu. Coboară pe strada Bălcescu, cuprinzând și o parte din blocurile din partea stângă a străzii amintite, până la intersecția (giratoriul) cu Str. Mihai Eminescu. Linia merge de-a lungul ultimei străzi amintite până la intersecția cu Str. Minerului, ocolește pe Str. Petru Rareș, poligonul trasat închizându-se la intersecția străzii Bejan cu Eminescu.

ZUM 2 "PORCARIE" e formată din cartierul Progresul și Cartierul Gojdu (pe harta zona galbenă), respectiv Zona Urbana Funcțională (zona roșie pe harta). cuprinde: str. Nicolae Grigorescu, St. Haraului, str. Ardealului, limita cale ferată, Str. Rândunicii, Calea Zarandului, Str. Mărăști, Bd 22 Decembrie, str. Horea, Str. Balata, str. Al Vlahuță. Demarcarea de la Str. Hărăului până la intersecție cu Str. N Grigorescu și cuprinde blocurile de locuințe sociale, Str. Constantin Brâncuși. Strada Bălata, Calea Zarandului, Strada Alexandru Vlahuță, Str. Griviței cu Str. Al. Vlahuță, Calea Zarandului. Strada Bucovinei, Str. Traian Vuia. Str. Progresului și pe Str. Horea, Bulevardul Decebal, apoi B-dul 22 Decembrie. La intersecția cu Strada Mărăști, coboară până la intersecția cu Calea Zarandului. Sunt cuprinse și blocurile cu locuințe sociale, pe Str. Moșilor. Strada Bucovinei,

ANEXA 2: Planul cu delimitarea teritoriului SDL și fotografii relevante din zonele cuprinse.

2.1.2 Principalele caracteristici geografice

- maximum 0,5 pagină

Zona ZUM 1 "Uzo Balcani" este o zonă situată în partea de nord a orașului, prezentând o semnificativă diferență de nivel. Accesul în această zonă este, de asemenea, dificil, asfaltul fiind prezent doar la intrarea în zonă, în perioadele cu ploi abundente sau îngheț accesul auto fiind afectat. Aceste familii identificate în prezent (în majoritate romi) nu sunt conectate la utilități și nu au acte de proprietate pe locuințe sau terenuri, existând în orice moment în riscul de a fi delocăți. O mică parte dintre aceștia sunt angajați „la curățenie”. Doar unii dintre copii frecventează cursurile școlilor din împrejurimi. Această comunitate, prezintă, de asemenea, o semnificativă mobilitate, în perioadele reci mulți plecând în alte zone ale țării sau în străinătate.

Zona ZUM 2 "PORCARIE" sau zisa „rampei de gunoi” este situată la jumătate de kilometru de stația CFR Deva, în spatele liniilor de cale ferată, într-o zonă de câmpie. Cele necesare traiului zilnic sunt procurate din oraș, inclusiv apa potabilă. Barăcile sunt mici și aglomerate, întunecoase, insalubre și instabile, neconectate la nici un fel de utilități. Aceste condiții precare de locuire, precum și așezarea lor în proximitatea rampei de gunoi duc la apariția și persistența diferitelor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

epidemii. De asemenea, încălzirea locuințelor se face cu lemn, în instalații improvizate. Drumurile care duc spre această zonă (mai ales după trecerea digului) sunt tributare capriciilor vremii, în multe cazuri fiind impracticabile pe ploaie sau îngheț. Zona "Porcăria" sau „Grigorescu 45 B” reprezintă o zonă foarte aglomerată de locuire, situată pe locul unor foste crescătorii de porci, în care actualmente am identificat mai multe familii de romi. Este continuu locuită, după Revoluția din 1989.

2.1.3 Patrimoniul natural

- maximum 0,5 pagină

Zona ZUM 1 "Uzo Balcani" este o zonă mai întinsă decât strada propriu-zisă numită strada Carierei, din imediata proximitate a cimitirului Bejan, în zona de deal a orasului. Pe Str. Mihai Eminescu există un parc amenajat pentru copii și o minigrădină zoologică. În această zonă există mai multe instituții școlare: două grădinițe, 4 licee (o clădire a Liceului de Arte "Sigismund Toduță", Grupul Școlar „Ion Mincu”, Grupul Școlar "Grogore Moisil", Colegiul Tehnic "Dragomir Hurmuzescu") și o școală generală („Andrei Mureșanu”). Există trei supermarkete și un complex comercial. De asemenea, există cabinete medicale, în proximitatea intersecției străzilor Nicolae Bălcescu și Mihai Eminescu. Cartierul este preponderent de locuințe individuale.

Zona ZUM 2 "PORCARIE" este o porțiune din lunca inundabilă a Mureșului, situată pe malul stâng al râului în imediata vecinătate a Devei. Se poate ajunge pe strada Hărău sau Depozitelor, continuând drumul prin zona cultivabilă, pe drumuri de pământ, parțial pietruite. Pe o lungime de aproximativ un km și jumătate se observă, răsirate, mai multe colibe și barăci în care locuiesc, la ora actuală, mai multe familii de romi. Această zonă se află în vecinătatea rampei de gunoi a Devei și, în situația inundațiilor, e printre primele acoperite de apele râului, fiind încadrată de digul orașului și lunca propriu-zisă a râului. Drumurile care duc spre această zonă (mai ales după trecerea digului) sunt tributare capriciilor vremii, în multe cazuri fiind impracticabile pe ploaie sau îngheț. Zona "Porcăria" sau „Grigorescu 45 B” reprezintă o zonă foarte aglomerată de locuire, situată pe locul unor foste crescătorii de porci, în care actualmente am identificat mai multe familii de romi. Este continuu locuită, după Revoluția din 1989. Locuințele sunt barăci rectangulare cu una sau două camere mici, situate pe două rânduri. Doar jumătate dintre acestea sunt conectate la curent electric, iar apa potabilă este obținută dintr-o singură cișmea, recent pusă în funcțiune. Încălzirea locuințelor se face cu lemne, prin intermediul unor instalații nesigure tehnic, existând în orice moment risul unor incendii.

2.1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural

- maximum 0,5 pagină

Zona "Uzo Balcani" se caracterizează prin existența mai multor cimitire: începând de pe strada Carierei este cimitirul penticostal, apoi urmează cimitirul ortodox, cimitirele fiind pe partea stângă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Este cuprinsă în zonă numită „Uzo Balcan”, cu ulițe de pământ bătătorit, până după Stația Meteo, linia de contur a zonei coborând spre Vest, în paralel și mai sus de Strada Titu Maiorescu și cuprinzând clădirile Grupurilor Școlare „Ion Mincu” și „Grigore Moisil”, precum și ale Colegiului „Dragomir Hurmuzescu”, în această porțiune fiind cuprinsă și blocul din Rempes, se identifica și clădirea Grupului Școlar „Grigore Moisil.

Zona "Porcarie" este o zonă din periferia orașului, de referință fiind Gara CFR, respectiv zona industrială. Nu se poate lauda că în această zonă să fie indicate repere culturale sau arhitecturale. În zonă se construiește acum o biserică, care va deservea toată această comunitate. Locatarii acestei zone sunt rareori angajați cu carte de muncă (actualmente doar două persoane) cerșesc în diferite zone, iar copiii în mică măsură frecventează cursurile primare, fiind văzuți vagabondând și cerșind pe tot cuprinsul orașului. Condițiile insalubre de locuire duc frecvent la apariția epidemiilor, în special a bolilor de piele. De asemenea, doar o parte au acte de închiriere pe respectivele barăci. Locuitorii acestei zone sunt rareori angajați cu carte de muncă, actualmente fiind identificați doar câțiva angajați la firma de curățenie, alți câțiva prestând orele aferente de muncă în folosul comunității, corespunzătoare ajutorului social primit de la stat. O parte dintre copii sunt înscriși la clasele primare (rareori la grădiniță) și la gimnaziu în școlile din proximitate, prezentând probleme grave de frecvență școlară și o rată mare a abandonului școlar. Locuitorii acestei zone sunt ușor de observat în zona stației CFR Deva, zona "Mc Donalds" sau în zona pieței agro-alimentare, precum și în alte părți ale orașului, mai ales în zilele cu festivități, cerșind și vagabondând.

2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM)

În acest subcapitol se prezintă datele care stau la baza SDL (rezultate din Studiul de referință), se validează și declară ZUM roma sau non-roma (conform definiției PoIDS) vizate de SDL și se face analiză diagnostic la nivelul tuturor zonelor din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM, în vederea identificării nevoilor, resurselor și problemelor specifice ale diverselor categorii de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială de pe teritoriul SDL.

2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL

- maximum 1 pagină

În teritoriul SDL al GAL Deva pe baza informațiilor furnizate de DJS Hunedoara, în Municipiul Deva s-au delimitat 2 zone urbane marginalizate (ZUM) distincte, pe care le-am denumit ZUM 1_Carierei/UzoBalcan și ZUM 2_Porcarie.

De asemenea, au fost selectate patru zone urbane funcționale, respectiv 4 cartiere care se regăsesc menționate în structura municipiului Deva, așa cum este aceasta descrisă în Strategia de dezvoltare urbană a Municipiului Deva 2021-2027, cartiere care sunt tangente cu cele două ZUM-

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

uri (Zona Dacia, Zona Bejan, Zona Progresul, Zona Emanoil Gojdul) adiacente celor doua ZUM-uri, care impreuna , formeaza teritoriul SDL Deva.

Studiul de referință reprezintă o cercetare complexă care folosește atât metode cantitative (chestionar de date factuale, sondaje de opinie) cât și calitative _focus grupuri. În cadrul studiilor cantitative, în perioada 1-15 noiembrie 2023 am derulat :

A. Doua studii tip recesământ, distincte, câte unul în fiecare zonă ZUM.

Au fost colectate informatii de la un numar de 204 gospodarii din ZUM1_Carierei/UzoBalcan si 98 gospodarii din ZUM 2_Porcarie .

Au fost aplicate cele doua chestionare:

- Chestionar de colectare a datelor factuale de la nivelul gospodariilor, prin care au fost colectate informatii referitoare la toti membrii gospodariei precum si date despre gospodarie in ansamblu.
- Sondaj de opinie, care s-a aplicat unui membru adult din fiecare gospodarie intervievata, in vederea identificarii opiniei cu privire la diversele probleme cu care se confrunta comunitatea din care face parte.

B. Cercetare reprezentativa la nivelul populației care locuiește in cele 4 zone urbane functionale din cadrul SDL. Metoda de eșantionare folosită este cea probabilistică, stratificată după dimensiunea celor 4 zone/cartiere identificate, distincte. În total s-au aplicat 736 chestionare și avem o eroare de $\pm 3,5\%$ la o probabilitate de 97%. Aplicarea chestionarelor s-a făcut pe teren prin metoda fata in fata. În urma aplicării chestionarelor a rezultat o bază de date reprezentativă la teritoriul desemnat.

ANEXA 3: Declarație pe propria răspundere privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/nereale, SDL va fi declarată neeligibilă.

ANEXA 4: Metodologia de eșantionare folosită în Studiul de referință.

ANEXA 5: Metodologia și instrumentele de cercetare (chestionarul/ chestionarele și ghidurile de interviuri/focus grup) folosite în Studiul de referință.

ANEXA 6: Baza de microdate primare rezultată din Studiul de referință va fi anexată la SDL în format .XLSX (Excel).

2.2.2. Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate

- maximum 2 pagini

În cadrul prezentului SDL am identificat, 2 zone distincte care îndeplinesc simultan cele trei condiții care le validează ca și zone ZUM.

Prima zonă numită **ZUM 1_CARIEREI/UZOBALCAN** are în componență strada: Aleea Cascadei, nr.1,20; Aleea Iasomei, nr.1,3,5,7,11; Aleea Minei, nr.8,12; Aleea Vulturului, nr.NA; Str.1 Mai, nr.2,4,6,8,10,12,14,16,18,20,22,24; Str.Titu Maiorescu, nr.24,30; Str. Calugareni, nr.1, 3, 5, 7, 9, 11,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

13, 15; Str.Carierei, nr.NA; Str.Coziei, nr.3, 5, 9, 17, 17A; Str.Dimitrie Sturza, nr.NA; Str.Elena Vacarescu, nr. 4,6 ,8,10, 12,14, 16,18, 20,22, 24,26, 28,30, 32,34, 36,38, 40,42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56; Str.Granitului, nr.NA; Str.Iosif Vulcan,nr.46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 64, 66, 76, 78, 146; Str.Nicolae Tonitza, nr.2,4; Str.Prunilor, nr.19,21,21A,23; Str.Roci, nr.1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25. avand un total de 204 locuinte cu o populație de 624 persoane din care 117 persoane de etnie roma, ceea ce inseamna 18,7%.

A doua zonă denumită **ZUM 2_PORCARIE**, are în componență străzile: Str. Brincusi, nr 10A,10B,10C,12A,13,14,16,16A,18,24B,24C; Str.Bucovinei, nr.2, 4, 6, 6A, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26; Str.Haraului, nr. 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10,12, 12A, 14, 14A, 16, 16A, 18, 20, 22; Str.Munteniei, nr.13; Str.Nicolae Grigorescu, nr. 1,2, 2A, 3,5, 6,7,8, 8BIS,9, 11, 12, 13, 14, 14A, 15, 16, 17, 17A, 18, 19, 20, 21, 21A, 22, 23, 24, 24A, 25, 26A, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 41A, 43, 44, 45, 45A, 46, 46A, 47, 49, 51, avand un total de 98 locuinte cu o populație de 540 persoane din care 354 persoane de etnie roma, ceea ce inseamna 65%.

Pentru validarea zonelor ZUM prin studiul de referință sau realizat studii exhaustive(tip recesământ) În urma aplicării chestionarelor au rezultat următoarele:

Tabel 1. Indicatori cheie și praguri minimale pentru validarea zonelor urbane marginalizate			(%) ZUM 1 Carierei/U zobalcan	(%) ZUM 2 Porcarie
Criterii Dimensiune	Indicatori cheie	Praguri minima le		
Capital uman	Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%	37%	40,4%
	Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	8%	13,9%	9,4%
	Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală	20,5%	45,2%	39%
Ocuparea forței de muncă	Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ	22,5%	25%	37,6%

Locuire	Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m ² pe persoană)	54%	38%	39%
	Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală	12%	86,8%	79,6%

Legendă: **Căsuțele roșii invalidează**
Căsuțele verzi validează indicatorul

CONCLUZIE: Analizând datele obținute și comparând cu pragurile minime pentru validarea zonelor urbane marginalizate, observăm că se validează ca zone ZUM ambele selecții de străzi din SDL. De asemenea, din repartitia populației celor doua ZUM-uri în funcție de etnie, rezulta ca ambele ZUM-uri au un procent al populației de etnie roma mai mare de 10%, ceea ce permite să definim cele două zone ca fiind de Tip roma.

ANEXA 7: Decizia GAL privind delimitarea teritoriului SDL și declararea ZUM selectate din teritoriul SDL (care în prealabil au fost validate)

2.3 Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriul SDL

În acest subcapitol sunt descrise în detaliu zonele distincte și ZUM ce au fost selectate pentru intervenții DLRC aflate pe teritoriul SDL, pe baza datelor din Studiul de referință.

2.3.1 Populația și caracteristicile demografice

- maximum 2 pagini

Conform datelor furnizate de INS, populația rezidentă în arealul SDL se ridică la un total de 37.432 oameni, dintre care 17.723 bărbați, 19.709 femei, 4.687 persoane cu vârste între 0 și 14 ani, 25.116 de persoane cu vârsta între 15 și 64 de ani și 7629 persoane cu vârste ce depășesc 65 de ani. Populația aferentă ZUM reprezintă 1.164 de persoane în total, persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, reprezentând grupul țintă pe care aceasta strategie îl are în vedere.

1. Numarul locuitorilor, structura populatiei pe categorii de varsta, gen si etnie

Figura 1. Repartitia după vârsta și sex

Nr. crt.	Zona/Cartier	Total Populație	% din total populație SDL	Bărbați	Femei	0-14ani	15-64ani	+65ani
1	Progresul	11.790	31,5	5577	6213	1467	7918	2405
2	Gojdu	11.022	29,5	5213	5809	1371	7402	2249
3	Dacia	10.465	28	4950	5515	1302	7028	1692
4	Bejan	2.991	8	1415	1576	372	2009	610

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

5	ZUM 1	624	1,7	315	309	192	384	48
6	ZUM 2	540	1,4	254	286	193	335	12
Total		37432	100					

Așa cum se poate observa în tabelele de mai sus, populația rezidentă SDL este una îmbătrânită. După un calcul simplu putem constata că toate zonele functionale aferente SDL au aproximativ 1/7 din populație, sau mai puțin, reprezentată de indivizi cu vârste cuprinse între 0 și 14 ani. Tot odată, în cele două ZUM-uri, ponderea populației tinere este peste 30% din populație, cu mult mai mare decât în zonele functionale.

Fig. 2 Nivelul de educație și calificare a adulților

Nivel educațional	SDL	Progresul	Gojdu	Dacia	Bejan		ZUM 1	ZUM 2
	Valid Percent	Valid Percent	Valid Percent	Valid Percent	Valid Percent		Valid Percent	Valid Percent
fără școală	3,48%	0,42%	0,59%	1,56%	3,48%		13,3%	10,7%
primară (1- 4 clase)	1,49%	5,83%	4,14%	4,69%	1,49%		17,9%	21,8%
gimnazială (5 - 8 clase)	17,41%	15,83%	26,33%	12,50%	17,41%		28,9%	32,5%
Sc profesională	16,42%	54,17%	20,71%	1,56%	16,42%		1,5%	8,9%
liceu (9 – 12 clase)	51,24%	1,04%	5,03%	51,56%	51,24%		35,1%	22,4%
școală maiștri	0,50%	7,50%	1,18%	1,56%	0,50%		1,5%	0,9%
școală post-liceală	3,98%	6,25%	2,37%	3,13%	3,98%		0	0,9%
universitar de scurtă durată / colegiu	0,00%	6,88%	3,55%	14,06%	0,00%		0	0,9%
universitar de lungă durată	4,48%	2,08%	1,18%	9,38%	4,48%		1,5%	0,9%
studii postuniversitare	1,00%	0,00%	2,37%	0,00%	1,00%		0	0
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%		100,0%	100,0%

populația în vârstă de muncă (15-64 ani) .

	(%) ZUM 1 Carierei/uzobalcan	(%) ZUM 2 Porcarie
Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	37%	40,4%

Din informațiile de mai sus, putem afirma că la nivelul celor două ZUM-uri există următoarele probleme: nivelul scăzut de educație a adulților. Mai mult de 35 % din populația în vârstă de muncă din cele două ZUM-uri are cel mult 8 clase. un număr mare de copii (499) care trăiesc într-

o comunitate in care se stie ca sistemul de norme si valori nu pune pe primul plan educatia si dezvoltarea sanatoasa a copiilor. persoanele in varsta peste 65 ani din ZUM-uri, desi reprezinta in total doar 5,5% din populatia ZUM-urilor(60 persoane), datorita specificului lor, a faptului ca prezinta o stare de sanatate precara si locuiesc in conditii insalubre de cele mai multe ori, necesita support pentru cresterea nivelului de calitate a vietii.

Figura 4. Repartitia dupa etnie

Nr. crt.	Zona/Cartier	Română	Maghiară	Romă	Alta	Total
1	Progresul	92,6	3,5	9,5	0,4	100
2	Gojdu	97,8	0,8	1,3	0	100
3	Dacia	96,8	2,6	0	0,8	100
4	Bejan	100	0	0	0	100
5	ZUM 1	56,9%	24,7%	18,7%	0%	100
6	ZUM 2	34,1%	0%	65%	3%	100

Se poate observa cu ușurință faptul că procentul mare al populației de etnie romă este in ZUM1 si ZUM 2, (peste 10%).

Din analiza datelor din Fig.4, rezulta in ZUM2_Porcarie, numarul mare al populatiei de etnie roma face sa fie zona segregata. Un alt aspect care trebuie avut in vedere este educatia copiilor. O situatie a participarii scolare la nivelul SDL poate fi observata in Figura 5

Fig. 5 Nivel de educatie copii (% din populatia de copii)

Educatie	Progresul	Gojdu	Dacia	Bejan		ZUM 1	ZUM 2
Copil 0-3 ani, neinscris in educatie	15,2%	11.8%	7.4%	20%		13,5%	29,8%
Cresa	4,4%	00%	1.8%	10%		2,1%	1,4%
Gradinita	8,7%	9.3%	11.1%	15%		8,3%	14,2%
Primara (1-4 clase)	19,6%	25%	25.9%	10%		17,7%	16,1%
Gimnaziala (5-8 clase)	28,3%	20%	46.2%	30%		29,1%	24,2%
Liceu (9-12 clase)	23,9%	19.5%	3.7%	10%		18,7%	4,3%
Copil de varsta scolară neinscris la scoala/gradinita	0%		3.7%	5%		10,4%	9,9%
Total	100	100	100	100		100	00

La nivelul celor doua ZUM-uri exista 51 persoane de varsta scolară neinscrise la Scoala 10,4% din populatia scolară a ZUM_1 si 9,9% din populatia scolară a ZUM_2. Pe langa acestea se mai adauga 108 persoane cu risc de abandon scolar si 57 persoane cu repetentie, = 216 copii cu probleme educationale, adica 43% din populatia totala de copii din ZUM-uri.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

2.3.2 Ocupare, mediul de afaceri și protecție socială

- maximum 2 pagini

Fig. 1 repartitia populatiei adulte (15-64 ani) dupa ocupatie

		Zona/cartierul						
		ZUM 1	ZUM 2		Progresul	Gojdu	Dacia	Bejan
Status ocupational	elev / student	19,5%	4,5%		7,37%	6,61%	2,89%	1,54%
	casnic(ă)	20,3%	35,2%		6,45%	2,53%	13,58%	3,08%
	pensionar	10,1%	5,4%		29,03%	26,85%	37,28%	43,08%
	lucrează cu carte de muncă, autorizație sau contract	26,5%	27,7%		49,31%	54,67%	41,04%	46,15%
	lucrează pe cont propriu (include agricultor)	3,1%	1,8%		1,38%	3,31%	0,00%	0,00%
	patron cu angajați	0	0		0,46%	0,00%	0,58%	0,00%
	lucrează cu ziua sau la negru	10,9%	22,7%		0,46%	1,36%	1,16%	6,15%
	Nu lucreaza	9,4%	2,7%		5,53%	4,67%	3,47%	0,00%
Total		100%	100%		100,0%	100,0 %	100,0%	100,0%

Analizand populatia SDL din punct de vedere al ocuparii profesionale, pe baza tabelului de mai sus, putem afirma urmatoarele:

Din nou se observa diferente semnificative intre ZUM-uri si zonele urbane functionale. In cadrul ZUM-urilor:

- exista un numar mare de persoane in varsta de munca (15-64 ani) , neocupate , care nu participa la o forma de educatie. Astfel exista 344 persoane care nu lucreaza sau lucreaza zilier, fara forme legale.
- Exista de asemenea un numar de 42 de tineri care (15-17 ani) care nu urmează o formă de educație sau formare, si nici nu lucreaza sau lucreaza zilieri, fara forme legale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- Nu exista in ZUM-uri persoane care sa detina afaceri locale. Exista doar 15 persoane care desfasoara activitati pe cont propriu.
- principalele surse de venit ale populației sunt din veniturile persoanelor angajate si din munca la negru. Aceasta face ca nivelul veniturilor pe gospodarii sa fie foarte mic, respectiv, peste 45% din gospodariile din ZUM 1 si 40% din gospodariile din ZUM 2 au venituri sub 2000/luna/gospodarie.

In concluzie, putem afirma ca se impune ca in ambele ZUM-uri sa se intervina prin masuri specializate de consiliere si suport inclusiv suport material sau financiar pe perioada determinata, care sa determine pe de o parte o crestere a gradului de ocupare a persoanelor in varsta de munca, pe de alta parte o crestere a nivelului veniturilor la nivel de gospodarie, are sa permita locuitorilor din aceste zone sa-si creasca nivelul de calitate a vietii.

2.3.3. Locuire și acces la utilități

- maximum 2 pagini

Fig. 1 Tip Locuire

Tip locuire	Progresul	Gojdu	Dacia	Bejan		ZUM 1	ZUM 2
Persoana fara adapost	0%	0%	0%	0%		0%	0%
Adapost improvizat	0.8%	2	0.9%	0%		1.5%	22.4%
Locuire fara forme legale asupra cladirii/terenului	1.7%	0%	0%	0%		5.6%	23.5%
Locuire cu forme legale - chirie	10.8%	12.6%	8.45%	0%		79.4%	33.7%
Locuire cu forme legale - proprietate	86.6%	86.5%	90.6%	100%		13.2%	20.4%
Total	240	223	213	61		100	100

Numarul total de gospodarii din SDL este de aproximativ 16789. Cartierele Progresul, Emanoil Gojdu si Dacia sunt cartiere in care se regasesc preponderant blocuri, in timp ce cartierul Bejan este un cartier in care predomina casele. Pe langa acestea, 204 gospodarii se regasesc in ZUM1 si 98 gospodarii se regasesc in ZUM 2.

Aşa cum se poate observa din tabelul de mai sus, un procent considerabil al locuitorilor din cadrul SDL nu deţin în proprietate locuinţele pe care le ocupă. Situaţia este cu atât mai gravă cu cât în cadrul ZUM, ponderea este cu aproximativ 50% mai accentuată.

Totodata, dincolo de diferentele semnificative dintre zonele urbane functionale si ZUM-uri, putem observa ca la nivelul celor doua ZUM-uri exista un grad ridicat de nesiguranta locative ca urmare a faptului ca doar 13,2% din gospodariile din ZUM 1 si 20,4% din gospodariile din ZUM 2, sunt

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

detinute in proprietate de locatari. Ponderea cea mai mare o au locuintele inchiriate.(79% din locuinte in ZUM 1 si 33,7% in ZUM 2). De asemenea, este important de aratat ca 6% din gospodariile din ZUM 1 si 23,5% din gospodariile din ZUM 2 sunt locuinte fara forme legale.De asemenea, 1,5% din locuintele din ZUM 1 si 22,5% din locuintele din ZUM 2, sunt adaposturi improvizate.

Pe lângă situația îngrijorătoare pe care tabelul de mai sus o înfățișează, trebuie să avem în vedere că o pondere însemnată a persoanelor care s-au declarat proprietari nu au acte care să le susțină declarațiile, unii neavând nici chiar documente de identitate.

In ZUM1, o mare parte din locuinte sunt baraci cu una, doua camere mici. Mare parte din acestea nu sunt conectate la utilitati. Incalzirea se face cu lemne in sobe improvizate.

In ZUM 2 , pe langa adaposturile improvizate de pe malul Muresului, exista baraci cu una, doua camere mici, fie inchiriate de Primarie, fie ocupate abuziv. Doar jumătate din acestea sunt conectate la curent electric iar apa potabila este obtinuta de la o cisterna. Incalzirea se face cu lemne in sobe improvizate.

În ceea ce privește racordarea imobilelor din cadrul teritoriului SDL la utilități, majoritatea sunt racordate la utilități, exceptând câteva străzi din teritoriul ZUM-urilor, care nu au acces la infrastructura de apa, canalizare si de de încălzire .

Luând în considerare situația datoriilor la utilități, am constatat că cele mai mari probleme se regăsesc pe teritoriul aferent ZUM-urilor. Astfel, au datorii la chirie, 28% de gospodariile din ZUM 1 si 59% din gospodariile din ZUM_2

In ce priveste supraaglomerarea, aceasta se regaseste in 38% din locuintele din ZUM1 si 48% din locuintele din ZUM 2.

2.3.4 Accesul la instituții și servicii publice

- maximum 1 pagină

Serviciile din cadrul SDL așa cum acestea sunt împărțite pe cele 3 categorii, prezintă deficiențe majore și lipsuri în toate zonele analizate, dar cu precădere în ZUM și zona limitrofă. UAT deva are prevazute interventii pe toate domeniile prin PNRR sau alte fonduri – interventii de tip FEDR Am împărțit zona SDL în șase zone după cum urmează: cartierul Progresul, Cartierul Gojdu, Cartierul Dacia, Cartierul Bejan, ZUM 1_Carierei/Uzobalcan, ZUM 2_Porcarie.

În ceea ce privește segmentul social/medical, identificăm deficiențe majore în urmatoarele – nu exista spital/dispensar in ZUM ci numai la 2 km distanta, in zona functionala.

În ceea ce privește segmentul educațional, pe baza delimitării tipurilor de unități de învățământ și anume Preșcolar (Cresă, Grădiniță), Primar, Gimnazial, Școală după școală, Liceal/Universitar, identificăm curențe majore in – nu exista cresa dar exista scoli, infrastructura acestora necesita interventii care sunt prevazute de catre UAT Deva.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Accesul la unitățile de învățământ preșcolar în afara SDL este un impediment pentru copii și pentru părinți, având în vedere că nu sunt organizate transporturi școlare, iar deplasarea către acestea impune utilizarea mijloacelor de transport în comun, care în cele din urmă înseamnă costuri și condiții grele, mai ales în sezonul rece. Având în vedere că există unități de învățământ, iar acestea sunt utilizate de populația SDL sau chiar exterioară SDL, considerăm că este indicat a se evita realizarea unor investiții în unități noi de învățământ în cadrul ZUM, care ar putea contribui la segregarea comunității, ci în extinderea, modernizarea și dotarea unităților existente și în realizarea unui sistem dedicat de transport pentru populația ZUM.

Ultimul subiect tratat este referitor la Dotările sportive/recreative, care, în cele mai multe zone, lipsește total. Activitățile sportive, comunitare, artistice sau culturale sunt deficitare și de regulă se desfășoară în locuri din afara zonelor urbane marginalizate – prin intervenția FEDR PoIDS prevăzută în SDL se va amenaja un teren sportiv în ZUM 1. Tabel 1. Minimul de date privind accesul populației din teritoriul SDL la servicii publice și infrastructură socială

ANEXA 8: Tabelul 2 completat cu date referitoare la principalele servicii de sănătate, educație, recreere, precum și la infrastructura medico-socială existentă.

Tabel 2. Minimul de date privind accesul populației din teritoriul SDL la servicii publice și infrastructură socială

		Zona distinctă identificată pe teritoriul SDL	Existență DA/NU	numarul	distanța
		#1 Zona Grigorescu			
Medical	Spital/Dispensar		NU		2 km
	Medic		NU		1 km
	Dentist		NU		1 km
Învățământ	Preșcolar, din care:				
	➤ Creșă		NU		2 km
	➤ Grădiniță		NU		2 km
	Primar		NU		2,3 km
	Gimnazial		NU	-	2,3 km
	Școală după școală		NU		2,3 km
	Liceal/Universitar		NU		2,3 km
Dotări sportive/recreative	Teren de sport		NU		2,3 km
	Sală de sport		NU		2,3 km

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

	Cămin cultural/sală cinematograf etc.		NU		2 km
		#2 Zona Carierei			
Medical	Spital/Dispensar		NU		3,5 km
	Medic		NU		2,7 km
	Dentist		NU		2,7 km
Învățământ	Preșcolar, din care:				
	➤ Creșă		NU		3,8 km
	➤ Grădiniță		NU		2,4 km
	Primar		NU		2,4 km
	Gimnazial		NU		2,4 km
	Școală după școală		NU		2 km
	Liceal/Universitar		NU		2 km
Dotări sportive/recreative	Teren de sport		NU		2,4 km
	Sală de sport		NU		2,4 km
	Cămin cultural/sală cinematograf etc.		NU		3,8 km

2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM

În acest subcapitol sunt puse în evidență problemele diferitelor categorii de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială de pe teritoriul SDL, cu accent pe ZUM, așa cum au fost acestea identificate atât de către populație, cât și de autorități/instituții, precum și de experți.

2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

- maximum 3 pagini

Pentru a afla numărul persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din SDL, vom utiliza una din modalitățile propuse pentru măsurarea acestui indicator, prin definiția Eurostat (indicatorul AROPE), și anume: **(C) trăiesc în gospodării cu o intensitate extrem de redusă a muncii.** /(A) În categoria **în risc de sărăcie** sunt incluse persoane care au un venit disponibil echivalent situat sub pragul riscului de sărăcie, care este stabilit la 60% din mediana la nivel național a venitului disponibil (după transferurile sociale) per adult echivalent.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Conform comunicatului de presa nr 284/13 noiembrie 2023, in luna septembrie 2023, castigul salarial mediu net a fost de 4593 lei.

60% din salariul mediu net/ luna este 4593 lei x 60% = 2756 lei.

Realizand o distributie bivarianta a gospodariilor in functie de venituri si in functie de numarul de membrii din gospodarie, putem identifica venitul mediu net pe membru de gospodarie.

Analizand acest venit mediu net/ membru de gospodarie in raport cu pragul de 60% din venitul mediu net pe tara, obtinem urmatoarele date:

zona din SDL	nr gospodarii	nr persoane	nu raspund	persoane sub 2755 lei	persoane peste 2755 lei	%
ZUM 1	204	618	12	597	9	96,60%
ZUM 2	98	498	45	453	0	90,96%
		1116	57			

Asadar, din descrierea de mai sus, rezulta faptul ca 96% din populatia ZUM 1 si 90,96% din populatia ZUM 2 se incadreaza in categoria _Persoane in risc de saracie sau excluziune sociala.

2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetătenilor și a autorităților/instituțiilor

- maximum 1 pagină

În studiul de referință am avut o serie de întrebări deschise unde subiecții au putut să-și exprime opinia cu privire la problemele cu care se confruntă și a caror eliminare le-ar putea îmbunătăți viața și chiar i-ar îndepărta de riscul de sărăcie și excluziune socială.

Problemele din perspectiva cetatenilor	%
Curatenie spatii comune	21,1
Iluminatul public	9,1
Colectarea gunoiului	4,8
Lipsa scolilor in vecinatatea imediata	7,7
Lipsa gradinitelor si creselor	26,4
Oportunitatea de a gasi un loc de munca in apropiere	23,5
Lipsa parcurilor in zona	22
Transportul public	25,5
Accesul dificil la piata agroalimentara	25,5
Liniste si ordine publica	14,9
Acte de vandalism	23
Caini vagabonzi	12,9
Accesul la servicii medicale	17,8

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Conform Studiului de referință principala problemă a locuitorilor SDL sunt lipsa gradinitelor și a creșelor, urmata de transportul public, accesul dificil la piața agroalimentară, lipsa parcurilor și zonelor verzi, urmată de curățenia stradală

În schimb în cadrul focus grupurilor și animărilor efectuate s-au mai identificat o serie de probleme punctuale în cele 2 ZUM-uri. Am identificat pentru ZUM 1_Carierei/Uzobalcan o problemă extrem de stringentă și anume lipsa actelor de proprietate pe imobile și lipsa certificatelor de naștere pentru mulți copii, motiv pentru care nu pot fi școlarizați. De asemenea s-a solicitat construcția unui teren de sport pentru copii din zona pentru activități after school, având în vedere că acești copii nu au cu ce să-și umple timpul liber. O altă problemă indicată a fost distanța pe care trebuie să o parcurgă copiii până la școală, motiv pentru care s-a solicitat introducerea unui mijloc de transport special și pe termen lung construirea în zonă a unei instituții de învățământ primar care să aibă și grădiniță și creșă în componență. Construcția de locuințe sociale a fost problema indicată în ambele ZUM-uri împreună cu renovarea clădirilor, amenajarea de trotuare, parcuri și parcuri pentru copii. Introducerea apei curente potabile și extinderea rețelei de canalizare au fost solicitate în special în ZUM 2. Solicitățile urgente pentru autoritățile locale au fost înființarea unui post de poliție locală în zonele ZUM.

De asemenea s-a solicitat o deschidere mai mare din partea autorităților în sensul organizării de audiențe în teritoriul ZUM-urilor.

2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL

- maximum 2 pagini

ZUM-urile 1 și 2 au stat în atenția UAT Deva în ultimii 5 ani, realizându-se investiții de tip hard, dintre care amintim:

Amenajare spațiu de joacă pe str. N. Grigorescu

Reabilitare imobil situat în Deva, str. 1 Mai, nr.27

Reabilitare imobil situat în Deva, str. Titu Maiorescu, nr.24

Optimizarea proceselor în concordanță cu SCAP la nivelul Municipiului Deva

Reabilitare Centru de zi pentru persoane vârstnice-Clubul Seniorilor 2

Adăpost de urgență pe timp de noapte

Regenerarea fizică, economică și socială a comunității marginalizate Zona Streiului și crearea unui centru de zi pentru servicii de asistență comunitară, cod SMIS 125415

Amenajare spațiu de joacă pe str. 1 Mai nr.27

Date despre aceste proiecte se regăsesc în Anexa 9

ANEXA 9: Lista proiectelor desfășurate în ultimii 5 ani în teritoriul SDL¹

¹ În cazul în care teritoriul SDL nu a beneficiat de proiecte de dezvoltare în ultimii 5 ani, Anexa 9 va include o declarație pe proprie răspundere în acest sens din partea reprezentantului legal al GAL.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL

- maximum 1,5 pagini

Considerăm ca fiind elemente complementare importante în dezvoltarea teritoriului SDL prin Strategia de Dezvoltare Locală, două mari categorii. Conform acestora, ele pot face fie obiectul finanțărilor externe fie obiectul capacității umane migratoare.

Din perspectiva finanțărilor externe, poziționarea geo-politică a Municipiului Deva conferă oportunități considerabile. Având în vedere faptul că județul Hunedoara se găsește în Regiunea Vest învedereăm posibilitatea accesării altor programe, în special PO Tranzitia Justa program program care poate duce la dezvoltarea economică a municipiului.

3 Analiza SWOT

- maximum 3 pagini

► Analiza SWOT – Pozitionare geografica, populatia si caracteristici demografice	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Poziția geografică Regiunea Vest, care se învecinează cu Europa Occidentală; Cadru natural diversificat și bogat din punct de vedere peisagistic; Istoria bogată a municipiului; Principalul centru urban cu caracter polarizator din punct de vedere socio-economic din județ; Densitatea ridicată a populației, raportată la indicatorul de la nivel județean; Climat temperat – continental prielnic; Resurse naturale atât ale solului cât și ale subsolului, bogate și diversificate, acces la autostrada A1	Soldul schimbărilor de domiciliu din ultimii doi ani este negativ, numărul stabilirilor de reședință în Municipiul Deva fiind în scădere; Populația stabilă se află într-un proces de continuă scădere; Fenomenul accentuat de îmbătrânire a populației; Ușor dezechilibru în cazul distribuției populației pe sexe (feminin 53,15% – masculin 46,85%).
OPORTUNITATI	AMENINTARI
Continuarea demersurilor administrației publice locale în vederea îmbunătățirii nivelului de trai la nivelul municipiului Deva; Dezvoltarea turismului, inclusiv a turismului montan, având în vedere poziția geografică a municipiului.	Fenomenul de încălzire globală. Îmbătrânirea și continuare scăderii populației (cu precădere a celei tinere 0-14 ani); Migrația tot mai accentuată spre Europa Occidentală; Creșterea raportului de dependență demografică; Riscuri privind durabilitatea demografică Slaba implementare sau chiar absența unor politici

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

	socio-demografice.
--	--------------------

Analiza SWOT – Locuire si acces la utilitati	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Densitatea locuirii este relativ scăzută, există multiple zone cu precădere individuală, ferite de aglomerația urbană; Creșterea numărului de locuințe și a suprafeței locuibile; Tendința de creștere a numărului autorizațiilor de construire eliberate; Existența piețelor agroalimentare; Al doilea centru urban județean din punct de vedere al suprafeței verzi; Parte din Coridorul IV pan-european de transport; Rețeaua rutieră a municipiului este modernizată în proporție de aproximativ 100%; Existența unei infrastructuri velo; Existența unui plan de calitate a aerului; Transport de marfă reglementat cu posibilitatea de a efectua plata online a permiselor de trecere; Proiectele de modernizarea și extinderea rețelelor de infrastructură tehnico-edilă de apă, gaze și canalizare aflate în implementare; Iluminatul public este modernizat într-o proporție mare; Calitatea aerului și a apei este bună.	Marea parte a fondului de locuințe este învechit; Transportul public local nu acoperă în întregime țesutul urban construit; Termocentrala ce alimenta locuințele din municipiul Deva cu energie termică a intrat în faliment; Lipsa educației populației clare privind depozitarea, valorificarea și/sau eliminarea deșeurilor periculoase și a uleiului alimentar uzat; Recuperarea energetică și materială redusă a deșeurilor, modalitatea principală de eliminare fiind depozitarea; Locuri de parcare insuficiente.
OPORTUNITATI	AMENINTARI
Valorificarea finanțărilor pentru mobilitate; Valorificarea finanțărilor orientate către creșterea calității vieții; Posibilitatea de accesare a finanțărilor nerambursabile pentru soluționarea problemelor de mediu în vederea creșterii calității locuirii; Aplicarea conceptelor de conurbație, zonă urbană funcțională sau zonă metropolitană pentru implementarea unor proiecte de interes comun.	Creșterea emisiilor de CO₂ și a emisiilor gazelor cu efect de seră Accentuarea gradului de marginalizare conduce la creșterea procentului de populație marginalizată și la creșterea disparităților urbane; Afectarea patrimoniului turistic prin urbanizare necontrolată și poluare difuză.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Analiza SWOT – Ocupare, mediul de afaceri la nivel local si protectie sociala	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Evoluția descendentă a șomerilor înregistrați, atât în rândul populației masculine cât și feminine; Municipiul Deva concentrează 35,29% din totalul întreprinderilor mari de la nivel județean; Densitatea întreprinderilor de la nivelul municipiului Deva este cu mult mai mare față de cea de la nivel județean; Existența unei platforme online pentru atragerea investitorilor; Cifra de afaceri de nivelul municipiului este în creștere; Oferte cu suprafețe investiționale în municipiul Deva centralizate într-o bază de date online.	Ponderi mici ale cifrei de afaceri, 2021, generate de agricultură, silvicultură și pescuit; Numărul angajaților din municipiul Deva și zona peri-urbană este în scădere cu 11,63%; Lipsa structurilor de sprijin a afacerilor; Impactul negativ al pandemiei COVID-19 asupra societăților care activează în sectorul turismului, salariaților și cifrei de afaceri generate de acestea, dar și asupra activităților turiștilor; Existența a mai multor suprafețe de teren neexploatate; Ponderea mică a IMM
OPORTUNITATI	AMENINTARI
Dezvoltarea infrastructurii la nivelul zonei urbane funcționale care să favorizeze mobilitatea forței de muncă și creșterea numărului de investitori; Valorificarea activităților economice cu potențial de dezvoltare din cadrul localităților din zona peri-urbană; Organizarea programelor de formare profesională; Organizarea Târgului locurilor de muncă și a formării profesionale; Posibilități de accesare a fondurilor europene; Acțiuni de stimulare a spiritului antreprenorial sau de investiții în zona peri-urbană; Asocierea operatorilor din turism.	Instabilitatea legislației fiscale; Putere de cumpărare scăzută; Migrația forței de muncă specializată spre alte centre urbane; Instabilitatea financiară; Îndreptarea absolvenților de licee către centre universitare; Riscul de apariție a fenomenelor de migrare a populației în străinătate pe fondul unui nivel redus al puterii de cumpărare, îmbătrânirea populației și conturarea unui deficit de forță de muncă.

Analiza SWOT - Educație. Sănătate. Infrastructura socială și de petrecere a timpului liber, accesul la institutii si servicii publice	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Rata ridicată de promovabilitate în instituțiile de învățământ Varietatea unităților și structurilor de învățământ; Existența Spitalului Județean de Urgență Deva; Numărul medicilor	Scădere în rândul populației școlare și în rândul cadrelor didactice; Infrastructură antepreșcolară și preșcolară insuficient dezvoltată (lipsa creșelor și grădinițelor);

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

este în creștere față de anul 2014; cabinete si farmacii suficiente, Existența numeroaselor instituții culturale si sportive Centru istoric cu o deosebită valoare turistică.	Populația aflată în risc de sărăcie sau excluziune peste medie; Insuficiența serviciilor sociale; Sectorul furnizorilor sociale pentru persoane în vârstă insuficient dezvoltat.
OPORTUNITATI	AMENINTARI
Finantare PNRR dotari scoli; Programe si finantari ale scolilor, Campanii de informare și educare a populației în domeniul sănătății; finanțări nerambursabile pentru sănătate; Furnizori privați de serviciu sociale; Existența programelor de finanțare pentru resurse umane.	Evoluția negativă a personalului didactic și a populației școlare ce poate conduce la deficit de forță de muncă la nivel local; Migrarea personalului medico-sanitar; Accentuarea dezinteresului elevilor / studenților față de procesul educațional

4. Procesul de implicare a comunității

Acest capitol trebuie să arate modul în care a fost implicată comunitatea, în special populația din ZUM, în procesul de elaborare a SDL.

4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)

- maximum 2 pagini

Asociația Grupul de Acțiune Locală Urban Cetate Deva (pe scurt: GAL Urban Cetate Deva) a fost înființată în anul 2022, în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare, ca persoană juridică de drept privat, fără scop patrimonial, apolitică, autonomă, neguvernamentală și este înregistrată în Registrul Special Asociații cu Certificatul nr. 29/A/19.09.2022 eliberat de Judecătoria Deva.

Funcționarea Asociației se bazează pe parteneriatul public – privat în definirea și implementarea politicilor publice de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității. Parteneriatul Grupului de Acțiune Locală Urban Cetate Deva – în forma sa inițială, a membrilor fondatori - cuprinde UAT-ul din care face parte, cu o populație de **53.113 de locuitori**, conform rezultatelor provizorii de la Recensământului Populației și al Locuințelor 2021, și anume **Primăria Municipiul Deva**, Direcția de asistență socială Deva, S.C. Interlog Com SRL și Fundația Mara. La constituirea parteneriatului s-a avut în vedere că în statutul GAL-ului sunt reguli clare cu privire la evitarea conflictului de interese, modul de aderare la GAL, membrii ZUM vor fi scutiți de plata cotizatiei anuale, reprezentativitate etc. De asemenea membrii fondatori ai Asociației au consimțit să se asocieze și să-și pună în comun, fără drept de restituire contribuția materială, cunoștințele sau aportul lor în munca pentru realizarea scopului propus și a activităților în interes general sau al unor colectivități.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Sediul asociatiei este in Municipiul Deva, bd. 22 Decembrie nr. 37 A, cam 512 judetul Hunedoara, conform art. 5 din Statut, sediul functional al GAL-ului, situat în teritoriul unității teritorial-administrative în care funcționează GAL Urban Cetate Deva.

Durata de functionare a Asociatiei este nelimitata conform art.6 din Statut, , incepand cu data dobandirii personalitatii juridice prin inscrierea in Registrul asociatiilor si fundatiilor aflat la grefa Judecatoriei Hunedoara, respectiv de la data 19.09.2022.

Structura Grupului de Acțiune Locală Urban Cetate Deva include :

- ✓ Adunarea Generală – organ de conducere alcatuit din totalitatea membrilor asociatiei;
- ✓ Comitetul Director – organ executiv de conducere si administrare;
- ✓ Personalul administrative al GAL, responsabil de functionarea si activitatea zilnica.

Adunarea Generala a Asociatiei s-a constituit inițial din cei 4 membri fondatori ai acesteia, dupa care s-a alaturat un nou membru, o persoana fizica relevanta cu domiciliul in Municipiul Deva (cerere de aderare nr. 1/20.08.2023), astfel ca in prezent Adunarea Generala era compusa din 5 membri, in total fiind 5 voturi, fiecare membru avand dreptul la 1 vot. In urma procesului de animare, au depus actele pentru aderare la GAL Urban Cetate Deva un numar de 7 membri, din care mentionam: Agentia Judeteana pentru Plati si Prestatii Sociale Hunedoara, Politia Locala Deva, Asociatia Children's Aid Foundation Deva si 2 persoane fizice din ZUM si 2 persoane din teritoriul SDL. Datorita timpului scurt de implementare a proiectului, GAL nu a avut timpul fizic necesar colectarii tuturor documentelor necesare pentru depunerea in instanta a actelor constitutive pentru totii cei 8 membrii care au aderat pe parcurs. In urma sedintei Adunarii Generale a Asociatiei au fost aprobate toate cererile de aderare pentru noii membri.

În privința drepturilor de vot, autoritățile publice și orice alt grup (sector public, sector privat, societate civilă, comunitate marginalizată) nu dețin mai mult de 49% din drepturile de vot, iar cel puțin 50% din voturile legate de selecția proiectelor aparțin sectorului non-public.

Una dintre competentele si atributiile Adunarii Generale este stabilirea strategiei cu participarea active a comunitatii prin intruniri publice, sedinte ale Comitetului Director GAL, unde sunt invitati , in calitate de observatori si reprezentanti ai AMPoIDS/OIRPoIDS. Din total membrilor in cadrul Consiliului Director al GAL ponderile reprezentantilor pentru fiecare sector in parte sunt de 25% (reprezentanti ai sectorului public - 25%; reprezentanti ai societatii civile – 25%; reprezentanti ai sectorului privat – 25%; reprezentat ZUM -25%).

Personalul administrativ al GAL, responsabil de functionarea si activitatea zilnica, a fost selectat pe baza unui proces transparent de recrutare, selecție și angajare si a unor criterii obiective, care sa evite conflictele de interese, anunturile de recrutare fiind postate pe site- https://dasdeva.ro/index.php/informatii_publice/despre_noi_detaliu/384 .

Astfel, au fost selectate urmatoarele persoane: d-na DANCIU Nicoleta Doina - **manager GAL** si d-na POENARU Gentiana Claudia - **asistent administrativ** pentru care urmeaza sa fie incheiate

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

contracte de munca, nefiind posibil a se încheia până la momentul depunerii SDL -ului datorită timpului extrem de scurt. Persoanele au fost intruite în scopul îmbunătățirii competențelor în domeniile vizate de SDL sau pentru întărirea capacității de a contribui la susținerea prin proiecte a dezvoltării la nivel local, cursul MANAGEMENTUL PROIECTULUI PENTRU COMUNITĂȚI LOCALE

Facilitatorul comunitar al GAL, responsabil de administrarea și implementarea activităților de dezvoltare comunitară, a fost selectat pe baza unui proces transparent de recrutare, selecție și angajare și a unor criterii obiective, care să evite conflictele de interese, anunțurile de recrutare fiind postate pe site-https://dasdeva.ro/index.php/informatii_publice/despre_noi_detaliu/384. Astfel, a fost selectată d-na FERENCZI Mihaela, pentru care urmează să fie încheiat contract de munca, nefiind posibil a se fi încheiat până la momentul depunerii SDL -ului datorită timpului extrem de scurt. Persoana a fost intruită în scopul îmbunătățirii competențelor în domeniile vizate de SDL sau pentru întărirea capacității de a contribui la susținerea prin proiecte a dezvoltării la nivel local, cursul MANAGEMENTUL PROIECTULUI PENTRU COMUNITĂȚI LOCALE.

Personalul administrativ GAL deține competențele necesare și vor continua să-și dezvolte competențele, abilitățile și resursele pentru a demara și gestiona procese de dezvoltare la nivel local. În faza de implementare a SDL (Etapa a III-a), personalul GAL ar putea să crească prin angajarea altor specialiști, precum expert romi, asistentă medicală comunitară, mediator școlar ș.a., care să furnizeze diverse servicii sociale în teritoriul SDL, în special în zona urbană marginalizată

ANEXA 10: Dovada referitoare la organizarea juridică a GAL în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005, inclusiv a demarării acestei activități prin depunerea actelor la instituția/ entitatea competentă.

- *Durata de existență a parteneriatului GAL trebuie să fie cel puțin egală cu durata de implementare a SDL propusă.*

ANEXA 11: Procesul verbal al ședinței Adunării Generale pentru alegerea Comitetului Director și lista participanților (cu semnături).

ANEXA 12: Componența Comitetului Director.

- *Informațiile vor fi furnizate pe modelul prezentat în Tabelul 4.*

Tabel 3. Componența Comitetului Director

Nume și prenume	Tip partener local (P. F. - Persoană fizică)	Instituția (pentru P.F., Zona distinctă)	Funcția în instituție (pentru P.F., Grupul vulnerabil)	Funcția în C.D. (Președinte/ Membru)	Doar dacă GAL-ul a fost înființat juridic	Date de contact și Semnătura

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

			)		anterior Membru al GAL-ului din anul....	
JURJA Alex Cosmin		DAS DEVA	Director	Presedinte		0755878845
CIUPE Gabriel Iacob		FUNDATIA MARA	Director	Vicepresedinte		0723687218
COJOCARESCU Simona Maria		SC INTERLOG SRL	Administ rator	Membru		0722333413
KOVACS Mirabela	PF	ZUM	PF	Membru		0749595221

ANEXA 13: Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL-ului prin:

ANEXA 14: Procedura GAL de prevenire a riscului de apariție a unui conflict de interese

Această procedură trebuie să respecte legislația națională și europeană în domeniu și să includă regula generală² conform căreia toți membrii Comitetului Director al GAL (și organizațiile pe care le reprezintă) își declară interesul în proiecte și nu participă la deciziile care îi privesc direct.

ANEXA 15: Lista activităților desfășurate de GAL ce au avut în vedere îmbunătățirea competențelor în domeniile vizate de SDL (cursuri de formare/perfecționare)

În vederea creșterii capacității membrilor și personalului administrativ GAL de a genera procese de dezvoltare adecvate nevoilor locale, precum și pentru dezvoltarea competențelor acestora în domeniile relevante pentru nevoile de dezvoltare identificate în SDL, personalul GAL poate fi implicat în activități de formare/perfecționare. Se va asigura desfășurarea cel puțin a unei activități care să vizeze îmbunătățirea competențelor personalului GAL în domeniile vizate de SDL/DLRC.

Informațiile vor fi furnizate pe modelul din **Documentul suport C**.

² Comisia Europeană, „Orientări privind dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității pentru actorii locali”, august 2014, disponibil la http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_clld_local_actors_ro.pdf, pag. 43.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

4.2 Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL

4.2.1 Animarea partenerilor locali

- maximum 2 pagini

În procesul de formare a GAL-ului s-a avut în vedere ca punct de plecare implicarea interesului autoritatilor locale, prin institutiile publice locale și județene AJOFM, ISJ, DGASPC, DSP, IPJ de profil, cu atribuțiuni în domeniile vizate de GAL, prin animarea acestora de către reprezentatii GAL-ului URBAN Cetate Deva (la acest moment mai mult prin membrii ei fondatori) și crearea GAL-ului din prin reprezentantii autoritatilor publice, locale, sectorul privat, societatea civilă, comunitatea marginalizată și comunitățile învecinate. Principalele acțiuni întreprinse de reprezentantii GAL-ului pentru animarea/consultarea reprezentanților instituțiilor publice (la nivel județean și local), a sectorului privat sau ONG-urilor și altor reprezentanți ai societății civile, precum și activitățile de informare, comunicare adresate publicului larg au constat în :

1. Întalniri cu reprezentantii instituțiilor publice și a directorilor de departamente ale acestora, cu atribuții în domeniile vizate de SDL, și anume: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Hunedoara; Poliția Locală Deva; Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara; Agenția Județeană pentru Plăți și Prestații Sociale Hunedoara; Direcția de Sănătate Publică Hunedoara; Instituția Prefectului Hunedoara. În cadrul acestor întâlniri s-a prezentat mecanismul DLRC, rolul acestor instituții publice, s-au discutat aspecte cu care acestea se confruntă în zonele urbane marginalizate sau zonele defavorizate, precum și posibile soluții ale problemelor.

2. Întalniri cu reprezentantii societății civile și a furnizorilor privați de servicii socio-medicale, și anume: Episcopia Devei și a Hunedoarei; Asociația Children's Aid Foundation ;Asociații de proprietari. În cadrul acestor întâlniri s-a prezentat mecanismul DLRC, rolul acestor organizații, s-au discutat aspecte cu care acestea se confruntă în zonele urbane marginalizate sau zonele defavorizate, precum și posibile soluții ale problemelor. Episcopia Devei și a Hunedoarei este implicată în mai multe diverse activități sociale, astfel a fost prezentat Centrul socio-medical și de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu „Sf. Ierarh Nectarie” care oferă servicii de Laborator pentru analize, Cardiologie, Pneumologie, Pediatrie, Oftalmologie, Boli infecțioase, Medicină internă, Medicină generală, Fizioterapie pentru persoanele neasigurate medical și persoanele asigurate dar cu un venit mic pe membru de familie (500 lei) din Episcopia Devei și Hunedoarei. FUNDAȚIA,, ALĂTURI DE TINE” DEVA, înființată în august 2019, fondator fiind Episcopia Ortodoxă a Devei și Hunedoarei asigură furnizare de asistență socială și socio – medicală, asistență medicală, furnizarea de educație și cercetare interdisciplinară etc.

3. Evenimentele publice organizate de GAL au fost anunțate prin postarea de afișe la sediul Primăriei Deva, sediul Direcției de Asistență Socială Deva, precum și la asociații de proprietari de pe

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

teritoriul SDL vizat. Anunturile au fost postate si pe site-ul www.dasdeva.ro https://dasdeva.ro/index.php/informatii_publice/despre_noi_detaliu/384

Datorita timpului extrem de scurt, in urma procesului de animare, au depus actele pentru aderare la GAL un numar de 7 membri, din care mentionam: Agentia Judeteana pentru Plati si Prestatii Sociale Hunedoara; Politia Locala Deva; Asociatia Children; 4 persoane fizice din ZUM/SDL.

Se mentioneaza ca si alte institutii au prezentat interes in actiunile si mecanismele propuse de catre GAL Urban Cetate Deva, si-au manifestat dorinta de a se implica, acestia urmand a deveni membrii al GAL Urban Cetate Deva. In atragerea noilor membrii si pentru reusita interventiilor DLRC s-a avut in vedere ca in Adunarea Generala GAL sa fie prezente mai multe categorii de persoane, in functie de specificul activitatii desfasurate, si anume : Cadre didactice din şcolile frecventate de copiii din ZUM : Dl invatator Trufas Dan Victor;medici, asistenţi medicali : Dna Trufas Iuliana Ecaterina;reprezentanti ai bisericii sau alti specialist in dezvoltarea sociala : Episcopia Deva; asistenti medicali comunitari; expert romi : dna Ferenczi Mihaela; reprezentanţi ai Agenţiei Judetane pentru Ocuparea Fortei de Munca Hunedoara, Agentia Judeteana pentru Plati si Prestatii Sociale Hunedoara;persoane relevante - reprezentanti ai zonelor urbane marginalizate sau zone urbane defavorizate indentificate in cadrul teritoriului SDL. La toate aceste evenimente publice au fost transmise invitatii catre membri AGA ai GAL-ului, reprezentanti AMPoIDS/OIRPoIDS si ne-am adresat tuturor persoanelor interesate sa se implice in aceasat activitate. Datorita timpului scurt de implementare a proiectului, GAL nu a avut timpul fizic necesar colectarii tuturor documentelor necesare pentru depunerea in instanta a actelor constitutive pentru totii cei 7 membrii care au aderat pe parcurs. In urma sedintei Adunarii Generale a Asociatiei au fost aprobate cererile de aderare pentru noii membri. În privinţa drepturilor de vot, autorităţile publice şi orice alt grup (sector public, sector privat, societate civilă, comunitate marginalizată) nu deţin mai mult de 49% din drepturile de vot, iar cel puţin 50% din voturile legate de selecţia proiectelor aparţin sectorului non-public, in acest In acest moment fiecare categorie de membri GAL din Asociatia GAL Urban Cetate Deva are urmatoarea pondere ca numar de voturi: - reprezentanti ai sectorului public – 33,33% (cu 4 voturi); - reprezentanti ai societatii civile – 16,67% (cu 2 voturi); reprezentanti ai sectorului privat – 8,33% (cu 1 vot); reprezentanti ZUM – 41,67% (cu 5 vot). Comitetul Director, organul executiv de conducere operativă şi de administrare al Asociaţiei, a fost numit iniţial din membrii fondatori, dar in urma aderarii la Asociatie a mai multor membrii a avut loc o noua Adunare Generala pentru alegerea noului Comitet Director, componenta nominala a noului Comitetului Director este formata din 4 membrii: * dl. Alex-Cosmin Jurja – director executiv al Direcţiei de Asistenţă Socială Deva, reprezentantul partenerului aparţinând sectorului public, în calitate de Preşedinte al Consiliului director; *dl. Gabriel-Iacob Ciupe – director al Fundaţiei Mara, reprezentantul partenerului aparţinând sectorului societăţii civile, în calitate de Vicepreşedinte al Consiliului director;* d-na Simona – Maria Cojocărescu – administratorul SC Interlog Com SRL,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

reprezentantul partenerului aparținând sectorului privat, în calitate de Membru al Consiliului director;*d-na Mirabela Covacs, reprezintă ZUM, în calitate de Membru. Din total membrilor în cadrul Consiliului Director al GAL ponderile reprezentanților pentru fiecare sector în parte sunt de 25% (reprezentanți ai sectorului public - 25%; reprezentanți ai societății civile – 25%; reprezentanți ai sectorului privat – 25%; reprezentat ZUM -25%). Prin activitatea de animare GAL Urban Cetate Deva a încercat să implice cât mai mulți parteneri locali și a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, în special a celor din ZUM, aceștia au avut deschidere față de propunerile făcute din partea GAL, pe parcursul desfășurării activității cu siguranță vor adera către GAL un număr suplimentar de membri. În procesul de animare/mobilizare a comunității au avut loc 6 întruniri publice, mai multe ședințe ale Comitetului Director GAL, unde au invitați, în calitate de observatori, reprezentanții ai AMPoIDS/OI PoIDS. Invitația, calendarul, locațiile și temele abordate au fost transmise electronic pe mail către reprezentanții ai AMPoIDS/OI PoIDS și postate pe site [www. Dasdeva.ro](http://www.Dasdeva.ro), pe linkul https://dasdeva.ro/index.php/informatii_publice/despre_noi_detaliu/384.

ANEXA 16: Fișa postului și curriculum vitae al managerului GAL

ANEXA 17: Documente suport privind conținutul și participarea la cele cinci ședințe obligatorii ale Comitetului Director al GAL

4.2.2 Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

- maximum 3 pagini

Cele mai multe persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială sunt concentrate în zonele declarate ZUM, în special în cartierul din Zona "Porcăria" sau „Grigorescu 45 B” și cartierul din Zona "Uzo Balcani". Aceste cartiere sunt în general frecventate de persoane de etnie romă, care s-au așezat în aceste zone datorită faptului că nu au unde locui și de cele mai multe ori nu au documente de identitate. Zona „rampa de gunoi” în ultimii 30 de ani această zonă a fost locuită continuu, numărul familiilor și, implicit, al membrilor variind, existând o semnificativă migrație din zonă. Multe familii sunt venite din zona Sibiului. Locatarii acestei zone sunt rareori angajați cu carte muncă, cerșesc în diferite zone, iar copiii în mică măsură frecventează cursurile primare, fiind văzuți vagabondând pe tot cuprinsul orașului. Cele necesare traiului zilnic sunt procurate din oraș, inclusiv apa potabilă, iar sursele de venit sunt în cel mai bun caz alocațiile copiilor și ajutoarele sociale, respectiv bursele sociale, acolo unde este cazul. Unii dintre ei au fost deja cercetați pentru diferite contravenții și infracțiuni. Datorită sănătății precare, interacțiunea lor cu ceilalți deveni poate duce la răspândirea diferitelor afecțiuni molipsitoare. Barăcile sunt mici și aglomerate, întunecoase, insalubre și instabile, neconectate la nici un fel de utilități. Aceste condiții precare de locuire, precum și așezarea lor în proximitatea rampei de gunoi duc la apariția și persistența

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

diferitelor epidemii. De asemenea, încălzirea locuințelor se face cu lemn, în instalații improvizate. Una din case a ars complet în urmă cu câțiva ani, datorită acestor instalații nesigure.

Zona "Porcăria" sau „Grigorescu 45 B” reprezintă o zonă foarte aglomerată de locuire, situată pe locul unor foste crescătorii de porci, totalizând peste 80 de persoane de etnie roma. Aceasta este situată la jumătate de kilometru de stația CFR Deva, în spatele liniilor de cale ferată, într-o zonă de câmpie. Este continuu locuită, după Revoluția din 1989. Condițiile insalubre de locuire duc frecvent la apariția epidemiilor, în special a bolilor de piele. În cazul fericit al frecventării școlii de către copiii din aceste familii, deseori se pot răspândi diferite afecțiuni contagioase, care, mai apoi, blochează accesul copiilor la orele de curs. Condițiile grele de locuire determină o foarte anevoioasă tratare a acestor boli, înregistrându-se recidive. De asemenea, doar o parte au acte de închiriere pe barăci, ceea ce îi păstrează într-o nesiguranță locativă perpetuă. Locuitorii acestei zone sunt rareori angajați cu carte de muncă, actualmente fiind identificați doar 4 angajați la firma de curățenie, alți câțiva prestând orele aferente de muncă în folosul comunității, corespunzătoare ajutorului social primit de la stat. Cele necesare traiului sunt rareori obținute prin căi clar legale. "Porcăria" este cunoscută pentru potențialul infracțional, chiar și în rândul minorilor, mulți dintre adulți fiind deja condamnați pentru diferite infracțiuni, iar contravențiile aplicate de organele de ordine sunt foarte dese. Minorii, de regulă, calcă pe urmele părinților, controlul parental al activității acestora lipsind în cele mai multe cazuri.

Zona "Uzo Balcani" este o zonă situată în partea de nord a orașului, prezentând o semnificativă diferență de nivel. Accesul în această zonă este, de asemenea, dificil, asfaltul fiind prezent doar la intrarea în zonă, în perioadele cu ploi abundente sau îngheț accesul auto fiind afectat. Familiile identificate în prezent (în majoritate romi) nu sunt conectate la utilități și nu au acte de proprietate pe locuințe sau terenuri, existând în orice moment în riscul de a fi relocați. O mică parte dintre aceștia sunt angajați „la curățenie”, cele necesare traiului fiind procurate, de majoritatea, prin alte căi, nu toate legale și morale. Doar unii dintre copii frecventează cursurile școlilor din împrejurimi. Această comunitate, prezintă, de asemenea, o semnificativă mobilitate, în perioadele reci mulți plecând în alte zone ale țării sau în străinătate. Relațiile din interiorul acestor comunități se caracterizează ca fiind guvernate de apatie. Locuitorii acestor cartiere sunt în general suspicioși și neîncrezători la orice fel de inițiativă, fie ca vine din partea Primăriei Deva sau a diverselor instituții publice. Aceste atitudini sunt justificate de locuitori prin faptul că percep situația din aceste cartiere ca fiind neschimbată în ultimii ani. Puține inițiative anterioare ce au vizat aceste zone fie nu s-au concretizat, fie au avut un impact redus sau de scurtă durată sau au eșuat. Studiul de referință și contactele directe ale facilitatorului și animatorului comunitar cu membrii acestor comunități arată faptul că un procent semnificativ dintre locuitori au o opinie negativă cu privire la relațiile în interiorul comunității. Aceștia semnalează existența unor probleme legate de conflicte între locuitori, inclusiv existența unor acte de violență, noaptea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

aceste zone fiind nesigure pentru locuitorii zonei. Locuitorii din teritoriul SDL, inclusiv și în special din ZUM, semnalează probleme legate de liniștea și ordinea publică. Cu toate acestea, studiul de referință indică și prezența unui procent semnificativ de persoane care se arată disponibile cu siguranță să contribuie prin muncă la îmbunătățirea situației zonei. Relația cetățenilor din cartierele țintite de SDL cu autoritatea locală este dominată în primul rând de neîncredere. Există o neîncredere legată de promisiunile că se va face ceva pentru cartierul lor: "au venit mulți și au promis multe, însă nu s-a schimbat nimic". Este răspândită în rândul locuitorilor acestor zone o atitudine de neîncredere în raporturile cu instituțiile publice în general, determinată de experiențe anterioare negative. Unii locuitori consideră chiar că zonele lor sunt ignorate de autorități pentru că majoritatea locuitorilor sunt romi și au convingerea că din acest motiv nu sunt doriți de restul locuitorilor. Atitudinea negativă față de activitatea autorităților este accentuată și menținută de starea precară a infrastructurii, a drumurilor de acces, a lipsei condițiilor minimale de trai. Singura deschidere pe care am identificat-o în aceasta zonă a fost către expertul de romi, angajat al Primăriei Deva (și care s-a implicat în activitatea GAL Urban Cetate Deva), care prin activitățile desfășurate a reușit să motiveze locuitorii și să se implice în rezolvarea unor probleme comunitare. Astfel a fost constituit un Grup de lucru local (cu implicarea mai multor instituții de profil) la nivelul comunității marginalizate din Deva, care a reușit prin implicarea membrilor comunității să dezmorească relațiile cu autoritățile. S-au desfășurat activități pentru copii din aceste zone, le-au fost prezentate și alte realități la care aceștia nu aveau acces (ex. vizita la Biblioteca Județeană Deva). De impact au fost și activitățile medicale, pentru copii cursurile de igienă, pentru adolescenți cursuri de educație sexuală, iar pentru femeile peste 50 de ani s-au efectuat teste de screening mamar prin campaniile desfășurate prin Ministerul Sănătății (doamnele implicate au fost duse la Spitalul din Orăștie pentru aceste analize prin implicarea Primăriei Deva, DAS Deva și DSP Deva). În ceea ce privește relația cu presa, comunitatea este dezamăgită că subiectele prezentate sunt doar cele cu impact negativ, astfel modul și termenii în care sunt prezentate zonele marginalizate este dur la adresa comunității.

ANEXA 18: Fișa postului și curriculum vitae al facilitatorului comunitar, dacă a fost angajat un specialist, respectiv contractul pentru activitățile de facilitare comunitară, însoțit de acte doveditoare ale experienței relevante, dacă a fost contractată o firmă sau un ONG.

ANEXA 19: Documente suport privind participarea la procesul de consultare publică obligatoriu organizat în ZUM țintite de SDL cu privire la cele 5 teme de interes.

ANEXA 20: Dovada invitațiilor trimise de GAL către reprezentanții AM PoIDS/OI PoIDS de a participa, în calitate de observatori, la ședințele C.D. al GAL.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ANEXA 21: Impactul activităților de animare/mobilizare asupra numărului de membri ai Adunării Generale a GAL.

► Informațiile vor fi furnizate pe modelul prezentat în **Tabelul 5.**

Tabel 4. Numărul de membri ai Adunării Generale GAL

Parteneri locali	Număr membri AGA la data înființării 29.07.2022	Număr membri AGA 23.11.2023
Autorități locale	1	1
Sector public	1	3
Sector privat	1	1
Societate civilă	1	2
Cetățeni de pe raza ZUM		2
Cetățeni de pe raza teritoriului SDL		3
Persoane aparținând minorității roma		3
Tineri (16-29 ani)		1
Reprezentanți ai grupului țintă (persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială)		3
Femei		3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

5. Obiectivele SDL

- *maximum 4 pagini*

Obiectivul general al SDL este reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în zone urbane marginalizate (ZUM) de pe teritoriul Municipiului Deva prin implementarea de măsuri integrate care vizează îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economică în teritoriul SDL pe o perioadă de 48 de luni.

Obiectivul general este în concordanță cu Obiectivele specifice ESO4.1, ESO4.5, ESO4.6, ESO4.10 și ESO4.11 al Priorității PO1 din PIDS.

Astfel, proiectul contribuie la atingerea scopului PIDS, acela de a susține procesul de reducere a fenomenului sărăciei și susținerea grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excluziune socială, contribuind astfel la atingerea țintelor pe care România și le-a asumat pentru 2030, respectiv ocuparea forței de muncă de 74,7% și reducerea sărăciei cu 2.532 persoane.

În acest fel, prin proiect sunt susținute principiile Pilonului european privind drepturile sociale, al cărui obiectiv este „O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii”,

De asemenea, proiectul răspunde la o parte din recomandările din Anexa D la Raportul de țară 2019 și principalelor provocări identificate în Recomandările Specifice de Țară 2019 și 2020 precum și analizelor din Rapoartele de Țară: o rată a sărăciei printre cele mai mari din UE, integrarea comunității române, inegalități ale venitului, cu disparități regionale și de gen, provocări în ceea ce privește economia socială, în special în mediul rural.

Totodată, în elaborarea Obiectivelor specifice s-a ținut cont de Strategia Națională pentru Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2022-2027, Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Romilor pentru perioada 2022-2027, Strategia Națională de Sănătate 2023-2030, Strategia Națională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Copilului 2022 – 2027, Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă", 2022 – 2027, Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2021-2027.

Proiectul este de asemenea relevant pentru Strategia regională pentru dezvoltare 2021-2027, a Regiunii Vest/ Pilonul 4_Educatie, sanatate si sisteme sociale performante.

Principiile avute în vedere pentru selectarea măsurilor care trebuie luate pentru a duce la îndeplinire Strategia de dezvoltare Locală a Municipiului Deva în concordanță cu cerințele documentelor programatice menționate anterior sunt:

- Eficacitatea și eficiența măsurilor propuse pentru atingerea rezultatelor

- Principiul intervenției plasată în zona nevoii identificate pentru un impact cât mai mare asupra beneficiarilor finali/ măsura în care acțiunile propuse țin cont de nevoile identificate ale comunităților și grupurilor asistate
- Principiul pachetului integrat de măsuri
 - abordare integrată (ex. măsuri de educație, ocupare, asistență socială/ medicală, locuire etc.)
- Sustenabilitatea operațiunilor finanțate
- Respectarea principiilor orizontale
 - Egalitatea de gen, nediscriminarea și dezvoltarea durabilă

Obiectivele specifice:

OS1 Facilitarea accesului egal la educație de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, pentru un număr de 550 copii din teritoriul SDL Deva, din care 73 copii sunt de etnie Roma-prin Servicii/programe de tip before și after school, complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar, Activități extrașcolare, cultural-recreative, sportive etc pentru beneficiarii serviciilor before și after school; Campanii/Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți, timp de 48 luni și prin amenajarea unui spațiu educațional în aer liber, respectiv un teren de sport de care vor beneficia un număr de minim 260 copii, timp de 48 luni. OS1 va contribui la atingerea indicatorului de realizare RCO67 Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate = 260 aferenți acțiunii 1.1 PIDS, a indicatorilor de rezultat: RCR71 Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate = 260 De asemenea Obiectivul OS1 va duce la îndeplinirea indicatorilor de realizare: EECO06- Copii cu vârsta sub 18 ani = 550. Obiectivul va duce la îndeplinirea la îndeplinirea indicatorilor de rezultat: EECR02 Participanți care urmează studii sau cursuri de formare la încetarea calității de participant (420 copii) și 6S1 Copii a căror situație s-a ameliorat la ieșirea din operațiune (50 copii), 6S6 utilizatori anuali din comunitățile marginalizate urbane ai structurilor educaționale noi sau modernizate = 9

OS 2 Facilitarea accesului egal și în timp util pentru un număr total de 595 participanți din care un număr de 49 persoane de etnie Roma și 65 de copii cu vârsta sub 18 ani, dintre care 9 de etnie Roma din rândul grupurilor defavorizate la servicii de calitate, sub formă de măsuri de acompaniere în vederea integrării persoanelor vulnerabile/marginalizate, pentru a accesa / beneficia și de servicii de sprijin pentru furnizarea de asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă, de obținere a drepturilor de asistență socială (beneficii de asistență / servicii sociale), acces la servicii medicale, acces educație/ formare profesională/angajare etc. orientată către persoane timp de 48 luni.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Obiectivul va duce la îndeplinirea indicatorilor de realizare:-EECO06- Copii cu vârsta sub 18 ani(65) si EECO06.1- Copii cu vârsta sub 18 ani(Roma)(9); EECO01 Număr total de participanți (595)si EECO01.1 Număr total de participanți (roma) (49)

Obiectivul va duce la îndeplinirea la îndeplinirea indicatorilor de rezultat: 6S1 Copii a căror situație s-a ameliorat la ieșirea din operațiune(50 copii);

6S3 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune (420 persoane);

OS3 Îmbunătățirea situației pentru un număr de 205 persoane varstnice vulnerabile, care se află în situație de risc de sărăcie sau excluziune socială – în conformitate cu criteriile AROPE, au domiciliul/reședința sau locuiesc pe teritoriul acoperit SDL Deva, prin servicii de îngrijire la domiciliu (servicii de bază și servicii instrumentale), complementar cu furnizarea de masă caldă (acasă sau în comunitate), în funcție de gradul de vulnerabilitate a persoanei varstnice din grupul țintă, timp de 48 luni. Obiectivul va duce la îndeplinirea indicatorului de realizare 6S31 Varstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate = 205 și la îndeplinirea indicatorului de rezultat 6S2 Varstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate cu condiții de viață îmbunătățite = 145

OS4 Sprijinirea a 10 asociații și fundații care lucrează cu comunitatea roma pentru a desfășura activități specifice cu comunitatea roma prin măsuri care să asigure accesul cetățenilor români de etnie romă la educație inclusivă de calitate și reducerea abandonului școlar, acțiuni care să ducă la impulsivarea gradului de ocupare a romilor în concordanță cu cerințele pieței, astfel încât să se evite segmentarea competențelor și a oportunităților și să se permită evoluția profesională a acestora, accesul la serviciile de sănătate care să ducă la îmbunătățirea stării de sănătate a membrilor comunităților vulnerabile de romi, pe o perioadă de Deva 48 de luni.

Obiectivul va duce la îndeplinirea indicatorului de realizare 6S30 Număr de asociații și fundații care lucrează cu comunitatea roma sprijinite = 10 și a indicatorului de rezultat 6S48 Număr de asociații și fundații care continuă să lucreze cu comunitatea roma la doi ani după finalizarea sprijinului = 8.

OS 5 Sprijinirea Asociației GAL Cetate Deva pentru implementarea SDL Deva pentru funcționarea, managementul și evaluarea măsurilor propuse în SDL pentru un număr de 48 luni.

Obiectivul va duce la îndeplinirea indicatorului de realizare 6S4 Strategii de dezvoltare locală, care beneficiază de sprijin, plasate sub responsabilitatea comunității = 1 și a indicatorului de rezultat 6S49 Număr de GAL-uri care funcționează la doi ani de la finalizarea sprijinului = 1.

6. Planul de acțiune SDL

În acest capitol sunt stabilite și operaționalizate măsurile necesare atingerii obiectivelor SDL, printr-un proces "de jos în sus". **Planul de acțiune SDL nu înseamnă preselectarea proiectelor.**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

6.1 Ce măsuri sunt necesare

6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă

- maximum 3 pagini

A.Sector ocupare, educație, acces la servicii, comunitate:

Problema 1: Abandonul școlar în rândul copiilor și tinerilor sub 18 ani. Mediul de acasă nu încurajează participarea școlară, părinții nu se implică în motivarea și educarea copiilor. În teritoriul GAL locuiesc 773 copii din care 550 sunt în situații dezavantajate.

Majoritatea cadrelor didactice au mai degrabă un rol pasiv. Riscul de abandon este în primul rând cauzat de lipsurile materiale ale familiilor cu 3-5 copii și este alimentat și de căsătoriile la vârste fragede, participarea școlară a fetelor fiind redusă după vârsta de 13 ani. Instabilitatea locuirii, (construcții improvizate, risc de suprapopulare, incendiu etc.), migrația părinților, crește riscul de abandon școlar. Aceste probleme pleacă de la lipsa de interes a părinților și ajunge până la condițiile grele cu care se confruntă familiile marginalizate și în risc de sărăcie. De asemenea, există multe situații în care fratele sau sora mai mare abandonează școala pentru a putea să rămână acasă pentru a-și asuma responsabilități tutelare față de frații și/ sau surorile mai mici. Alte probleme și lipsuri care duc la abandonul școlar sunt legate de:

- lipsa infrastructurii educaționale în ZUM (preșcolari și elevi);
- infrastructură educațională precară în zona funcțională a Grupului de Acțiune Locală Deva;
- lipsa mijloacelor de transport destinate copiilor (inclusiv pentru copii cu dizabilități);
- reticiența unor părinți și a unor profesori din comunitatea majoritară față de copiii și părinții din comunitatea segregată;
- un număr mare de persoane care nu știu să se exprime corect, oral sau în scris (analfabeți);

Măsuri: Înființarea și amenajarea unui spațiu educațional în aer liber, pe teritoriul SDL, pentru copii și tineri cu vârsta sub 18 ani, respectiv un teren de sport – valoarea estimată a proiectului

= 1.300.000 euro, durata de implementare 48 luni, sursa de finanțare FEDR din PIDS -OS 6

Servicii/programe de tip before și after school, complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar

Problema 2 –Persoanele marginalizate pentru acces la servicii integrate sociale, de sănătate și educație pentru sănătate, ocupare și educație, În teritoriul SDL locuiesc în jur de 20.000 persoane 18 – 64 ani. Din aceste persoane 605 sunt în ZUM și sunt în situație de marginalizare. Pentru 595 persoane din teritoriul SDL se vor face acțiuni de informare a persoanelor vulnerabile, dintre care romi, asupra dreptului la pachetul minimal de servicii de sănătate pentru persoanele care nu sunt incluse în sistemul asigurărilor sociale și de sănătate; campanii de informare și consiliere privind sănătatea reproducerii, prevenirea și combaterea violenței domestice și a traficului de persoane;•acțiuni de informare și consiliere profesională; mediere și facilitare a angajării, inclusiv prin campanii de promovare a avantajelor angajării tinerilor în rândul angajatorilor destinate

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

încurajării participării părinților romi la procesul educațional din școală și din afara ei; • campanii de informare și conștientizare încurajării participării tinerilor romi în sistemul de învățământ profesional și profesional dual, cu precădere în domeniul învățământului profesional și profesional dual din agricultură și ramuri conexe acesteia. • Servicii de formare tineri romi pentru încadrarea în meserii de bază, inclusiv măsuri de acompaniament (masă caldă, transport etc.)

Una din marile probleme identificate în zonele urbane marginalizate din teritoriul propus este legată de șansele reduse pe care le au persoanele dezavantajate de a fi angajate sau de a-și păstra locul de muncă, ori de a avansa ierarhic la locul de muncă actual datorate nivelului redus de educație și calificare, lipsa documentelor de identitate, lipsa actelor de proprietate pentru imobilele deținute, un aspect care le îngreuează posibilitatea de a-și obține actele de identitate. Fără a avea acte de identitate, niciun membru al familiei nu poate fi angajat. Această problemă se răsfrânge și asupra copiilor care nu se pot înscrie la școală din cauza lipsei de acte de identitate (certificat de naștere), dar acest subiect face obiectul altui punct. Un alt aspect este legat de interesul scăzut (mai ales în rândul persoanelor care beneficiază de ajutoare de stat) pentru ofertele de angajare. Aspectul legat de interesul scăzut derivă și din lipsa de informații și consiliere pe care o resimt persoanele din zonele marginalizate. Un alt aspect necesar de a fi precizat este faptul că multe persoane angajate riscă să-și piardă locul de muncă sau nu pot urca ierarhic, datorită lipsei unei calificări adecvate, fiind una din cele mai frecvente probleme legate de ocupare, din teritoriu. Intervențiile de până acum, puține de altfel, nu au reușit să rezolve aceste probleme, ba chiar mai mult au accentuat starea de neputință a cetățenilor, pe de o parte și a autorităților, pe de altă parte. Măsuri: Furnizare de servicii integrate pentru persoanele în căutarea unui loc de muncă (ex. măsuri active de ocupare, formare profesională, de inserție socio-profesională), Crearea unui centru de zi pentru servicii de asistență comunitară

Problema 3: Persoanele varstnice

În urma studiului de referință a rezultat că în teritoriul cuprins în SDL Deva – 2 ZUM și zonele funcționale aferente locuiesc un număr de 7421 persoane peste 65 ani. Din acestea, un număr de 205 persoane au venituri insuficiente de trai și au nevoie să apeleze la servicii sociale specializate fie sunt persoane varstnice sigure fără sprijin, fie sunt persoane singure cu sprijin din partea rudelor, vecinilor, etc, persoane care locuiesc cu familia și sunt sprijinite de aceasta, fie sunt persoane varstnice care locuiesc cu familia dar nu beneficiază de sprijinul acesteia.

Măsuri: Servicii de îngrijire la domiciliu (servicii de bază și servicii instrumentale), complementar cu furnizarea de masă caldă (acasă sau în comunitate), în funcție de gradul de vulnerabilitate a persoanei vârstnice valoarea estimată proiect = 100.000 euro, durata de implementare 36 luni, sursa de finanțare din FSE+ prin PIDS- OS 3 , Reabilitare centru de zi pentru varstnici

B Sector locuire.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Problema 4 O problemă cu care se confruntă persoanele din zonele urbane marginalizate este legată de lipsa actelor de proprietate aferente imobilelor în care locuiesc. Chiar dacă multe din locuințe se prezintă într-un mod deplorabil, cei care le folosesc își doresc să le poată înscrie în cartea funciară pe numele lor. Această problemă este strâns legată de problema actelor de identitate și derivă în problemele legate de ocupare și abandon școlar. Cetățenii care nu pot dovedi proprietatea nu-și pot depune dosarele pentru cartea de identitate sau certificate de naștere. Fără aceste documente, nu pot să se angajeze sau să fie înscriși la școală.

O altă situație ce face obiectul Problemei 4, este legată de persoanele fără adăpost, numărul acestora fiind extrem de dinamic și schimbător datorită relocării, dar cu toate acestea, aceste persoane au mare nevoie de un loc de cazare cu minimul necesar pentru a trăi în condiții decente minime. Pe lângă problema de locuire, aceste persoane suferă și la capitolul ocupare, social, medical, consiliere psihologică, etc. Problemele de locuire cu care se confruntă aceste persoane sunt deosebit de grave și au un impact negativ asupra vieții acestora și asupra comunității.

Aceste probleme au fost sesizate în întâlnirile publice și în analiza diagnostic. Societatea civilă împreună cu prefectura au avut un proiect care avea ca scop final intabularea locuințelor, proiect care nu a rezolvat problema, fiind blocat la autoritatea publică locală, datorită faptului că nu au fost bine întocmite documentele necesare, sau a problemelor legate de birocrație.

Masuri: Servicii de sprijin pentru furnizarea de asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă, de obținere a drepturilor de asistență socială (beneficii de asistență / servicii sociale) durată de implementare 48 luni, sursa de finanțare FSE+ prin PIDS-OS 2, Reabilitări de blocuri

Problema 5. Accesul redus la servicii sociale și medicale. Accesul defectuos la serviciile medicale și sociale, se datorează în principal carențelor educative, referitoare la sănătate și la serviciile medicale, la drepturile constituționale, precum și la includerea persoanelor vizate în sistemul medical național. O mare pondere a populației este afectată de lipsa documentelor de identitate, a cardurilor de sănătate, a înscrierii în evidența unui medic de familie, a unui control periodic de sănătate sau chiar a posibilității de a procura medicamente necesare. Locuirea în condiții insalubre și lipsa unei educații minime legate de igienă, pot rezulta în probleme grave de sănătate.

Pentru ameliorarea situației, locuitorii consideră necesară o campanie de informare asupra serviciilor medicale de care aceștia pot dispune precum și identificarea problemelor și soluțiilor pentru facilitarea accesului la respectivele servicii. Din perspectiva serviciilor sociale, menționăm faptul că persoanele cu probleme din cadrul SDL nu sunt la curent cu existența unor asemenea servicii, neputând înțelege necesitatea sau modul de implementare a acestora. Tineri care au părăsit timpuriu școala, persoane care nu au acte de identitate, victime ale violenței domestice sau persoane vârstnice care au nevoie de consiliere sau asistență socială sunt private de accesul la astfel de servicii.

C Sector Comunitate și Imagine publică.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Problema 6: Imaginea publică a comunității marginalizate este afectată de mulți factori precum, infracționalitate sporită, lipsa educației și condițiile de locuire precare, lipsa unei îmbinări active cu populația majoritară, dezordinea și mizeria din cartierele defavorizate și exemplele pot continua la nesfârșit.

D Sector infrastructură, mobilitate urbană și spații publice urbane

Problema 7: lipsa investiții în Sector infrastructură, mobilitate urbană și spații publice urbane – în ultimii ani s-au făcut investiții de către UAT Deva, dar ele sunt încă insuficiente. O parte din măsuri sunt deja cuprinse în măsurile pe care UAT Deva preconizează să le aplice.

ANEXA 23: Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu.

6.1.2 Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană

- maximum 0,5 pagină

Conform Planului de Mobilitate Urbană 2021-2027 al municipiului Deva, în ZUM 1 și ZUM 2 precum și în spațiile urbane conexe cu acesta se urmărește convergența a 5 obiective strategice: Accesibilitatea; Siguranța și securitatea; Mediul; Eficiența economică; Calitatea mediului urban.

Directiile de acțiune sunt structurate astfel:

- intervenții în sensul dezvoltării rețelei de transport public
- restructurarea suprafețelor carosabile pentru a acomoda infrastructuri noi velo și a largi coridoarele de deplasare pietonală
- măsuri de promovare a electromobilității prin mărirea numărului de stații de încărcare EV
- proiecte de regenerare urbană integrată, în special a zonelor de locuire colectivă, construirea de aliniamente de spațiu verde, plantarea de arbuști cu grad ridicat de retenție de CO₂
- dotarea spațiului public cu mobilier urban specific: bănci, panouri informative, rasteluri pt. biciclete

6.1.3 Contribuția măsurilor la temele secundare FSE

- maximum 1,5 pagini

Măsuri de inovare socială:

1.1 Inovare socială în domeniul măsurilor de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă

Având în vedere că toate activitățile se adresează persoanelor din zone defavorizate, este important ca pe lângă măsurile clasice de ocupare să găsim metode inovative pentru ca persoanele cărora ne adresăm să găsească voința de a ieși din starea de marginalizare. Măsurile inovative trebuie să încurajeze petrecerea de timp în colectivități și în locuri în care aceste persoane pot găsi modele. Dam mai jos exemple de activități inovatoare în domeniul ocupării:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

-vizite cu durata de o zi, ale participantilor la programele de formare pentru facilitarea integrării lor pe piața muncii. Având în vedere că persoanele cărora ne adresăm nu au lucrat sau au lucrat sporadic, se vor organiza aceste vizite la agenți economici din orașe în care rata somajului este redusă pentru că persoanele din Grupul țintă să fie informate asupra condițiilor de muncă oferite de aceștia. Se urmărește astfel deschiderea orizonturilor de ocupare pentru participanții la formare profesională. Vizitele se vor organiza în grupuri restrânse (7-10 persoane).

- Alta acțiune în cadrul măsurilor de ocupare va avea denumirea de „Zilele angajării”, se vor organiza întâlniri directe între persoanele în căutarea unui loc de muncă din comunitate și angajatori. Se vor organiza un număr de 20 întâlniri în care angajatorii își vor prezenta locurile de muncă (condiții de acces, perspective de dezvoltare, alte cerințe). Întâlnirile se vor organiza pe teme de interes.

1.2 Acțiuni de inovare socială pentru elevi:

-se vor organiza excursii cu tematica educațională, în București sau alte orașe mari, cu durata de 4 zile, în timpul vacanțelor școlare în care se vor viziona spectacole, se vor face vizite la muzee, etc. De asemenea se pot organiza vizite în spațiul rural, la ferme pentru ajutându-i astfel pe copii să cunoască modul în care se produce hrana în mod ecologic.

1.3 Acțiuni de inovare socială în domeniul serviciilor sociale, în funcție de categoriile de persoane cărora li se adresează:

- Batrani singuri - adopta un batran o saptamana de catre o familie din oras care sa il viziteze, sa le faca cumparaturi, sa ii ajute la curatenie, etc; Aceste actiuni se vor organiza de catre echipa din cadrul centrului de zi pentru seniori.

- Persoane cu dizabilitati - punere in legatura cu alte persoane cu aceleasi probleme in sistem online (facebook, chat etc) cu care sa relationeze; aceasta activitate va continua in cadrul Centrului de zi.

- Persoane inapte de munca – „agenți de supraveghere spațiu public” - echipați cu semne distinctive și doar observa și informează cetățenii despre respectarea regulilor spațiului public din parcuri, drumuri, etc. – le asigură acestora certitudinea că sunt utili și fac parte din comunitate.

- Mesaj S.O.S. Acest proiect va pune în relație participarea comunitară cu industriile inovative și va fi implementat de o firmă IT și/sau ONG. Prin intermediul unei aplicații software care va putea fi instalată pe telefon, cetățenii din comunitatea marginalizată pot trimite gratuit mesaje/SMS-uri privind situații în care ei sunt victime ale discriminării, corupției, violenței, abuzului sau exploatării. Aceste date vor fi colectate și verificate în timp real de reprezentanții ONG-ului care, dacă este cazul, vor putea să și intervină prin alertarea/sesizarea instituțiilor cu atribuții în domeniul respectiv.

- 1.5 Economia colaborativă. Prin proiectul „Ajutorare comunitară” care se va realiza în parteneriat cu o firmă IT și/sau un ONG, va fi creată o platformă unde cetățenii vor putea colabora

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

și se vor putea ajuta reciproc, platforma care va putea fi accesată și de pe telefon. Cetățenii vor putea oferi comunității servicii proprii/obiecte (mobilier, unelte, echipamente, cărți, etc) sau vor putea solicita servicii/obiecte de care au nevoie, astfel încât să se creeze o întâlnire între cerere/oferta. Astfel, se creează legături puternice între membrii comunității, în plus bunurile care nu se mai folosesc în gospodării își vor găsi o utilizare în alte gospodării, fie temporar, fie definitiv. La fel, întrajutorarea membrilor comunității în diverse tipuri de servicii va permite acoperirea nevoilor (de exemplu: o persoană babysitter pentru o seară/zi, să facă cumpărături pentru cei în vârstă, însoțitoare pentru diverse nevoi, etc.). Pentru recompensarea serviciilor, se vor folosi alte servicii/produse.

Această măsură reprezintă inovare socială deoarece: 1) Răspunde unei nevoi sociale – nevoia populației de întrajutorare, 2) Reprezintă o soluție – prin platforma realizată problemele cetățenilor vor găsi soluție, într-un interval cât mai scurt, în funcție de cât de mulți cetățeni au acces la platformă, aceasta va funcționa și de pe telefoane. 3) Reprezintă un element de noutate – până în prezent, în zonă nu exista astfel de aplicație, prin care cetățenii să își rezolve problemele, ci doar pagini Facebook pentru vânzări/cumpărări pe plan local. 4) Produce schimbări prin schimbarea mentalităților, 5) produce beneficii pentru întreaga comunitate, 6) fără a avea ca scop un profit, 7) soluția este disponibilă întregii comunități prin difuzare online.

6.1.4 Contribuția măsurilor la temele orizontale

- maximum 1 pagină

În etapa de implementare a SDL se va urmări ca toate proiectele și acțiunile întreprinse să respecte principiile privind dezvoltarea durabilă și egalitatea de șanse, non-discriminarea, egalitatea între femei și bărbați. De asemenea se va urmări ca urmări ghidurile specifice și grilele de evaluare elaborate de GAL să fie cuprinse măsuri care să îndeplinească temele orizontale. Principiile urmărite vor fi dezvoltarea durabilă, egalitate de șanse între femei și bărbați, nediscriminare, accesibilitate persoane cu dizabilități. Măsurile concrete în aceste domenii se vor puncta suplimentar în grilele de evaluare a proiectelor.

Dezvoltarea durabilă

Proiectele selectate pentru implementarea SDL vor contribui la la maximizarea beneficiilor și reducerea efectelor negative asupra mediului înconjurător, prin includerea în investiție a unor măsuri de îmbunătățire a calității mediului înconjurător și creștere a eficienței energetice. Astfel, se vor folosi pe cât posibil sisteme pentru utilizarea resurselor regenerabile de energie, precum și echipamente mai eficiente energetic. De asemenea, se va avea în vedere minimizarea la sursă a deșeurilor generate, precum și creșterea gradului de recuperare și reciclare a deșeurilor prin măsuri specifice fiecărui proiect.

EGALITATE DE ȘANSE

La selecția persoanelor din teritoriul cuprins în SDL se va avea în vedere respectarea de șanse astfel încât atât bărbații cât și femeile, indiferent de rasă, etnie, sex, convingeri, orientare sexuală, vârstă, handicap etc vor participa la activitățile definite în cadrul proiectelor care se vor implementa, în condiții de egalitate cu respectarea prevederilor legislative în vigoare cu privire la egalitatea de șanse și de gen. În etapa de selecție a proiectelor finanțate prin etapa III se va urmări ca toate proiectele să aibă explicate măsurile care se vor lua pentru respectarea acestui principiu.

Prin activitățile propuse și rezultatele preconizate, proiectele vor promova nediscriminarea, permițând implicarea în activitățile proiectelor a tuturor persoanelor, indiferent de naționalitate, sex, rasă, culoare, origini etnice sau sociale, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice etc. sau orice alt criteriu discriminatoriu. Participarea persoanelor de etnie romă la aceleași activități ca și persoanele de etnie română va conduce la eliminarea stereotipurilor și a prejudecăților în ceea ce privește grupul vulnerabil al persoanelor de etnie romă.

Pentru persoanele cu dizabilități, în toate activitățile proiectelor, se va avea în vedere să existe spațiu special de acces pentru accesibilitatea acestor persoane.

De asemenea, în toate proiectele de investiții se va respecta dreptul la acces al persoanelor cu dizabilități (asigurare acces în toate spațiile, rampe de acces, treceri între strazi și trotuare, etc conform legii).

6.1.5 Combaterea segregării rezidențiale

- maximum 1 pagină

Având în vedere că societatea în care trăim azi este atât de complexă, este inevitabilă interacțiunea cu o multitudine de persoane și relații. Diversitatea este cuvântul care poate defini societatea de azi, întrucât caracteristicile personale (precum sexul, vârsta, etnia, existența sau inexistența unei dizabilități ori competențele) pot fi foarte diferite și generează diferențe ce pot conduce la inegalitate sau dezavantaj. Prin activitățile propuse în cadrul SDL se dorește:

Intensificarea protecției împotriva discriminării, dar și a victimizării, hărțuirii sau incitării la discriminare sau a defăimării unor grupuri definite pe criterii etnice, sociale sau de rezidență; asigurarea incluziunii și a egalității în domeniul economic și în materie de angajare și profesie; asigurarea egalității în acces, participare și a rezultatelor în ceea ce privește serviciile publice și private destinate membrilor comunității; recunoașterea și întărirea respectului într-o cultură de diversitate, în promovarea interacțiunii și a înțelegerii reciproce; întărirea eforturilor de prevenire și de aplicare a unui grad de toleranță zero față de manifestările discriminatorii din comunitatea municipiului Deva; asigurarea egalității în acces, participare și a rezultatelor în ceea ce privește serviciile publice și private destinate membrilor comunității.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Prin implementarea planului de acțiune al strategiei propuse nu se vor crea condițiile pentru dezvoltarea de zone segregate în teritoriul SDL, având în vedere faptul că intervențiile prevăzute a fi implementate în cadrul SDL și măsurilor din planul de mobilitate al UAT Deva, vor oferi locuitorilor din teritoriul SDL și posibilitatea de a ajunge la instituțiile locale într-un timp mai scurt și de a desfășura activități comune cu locuitorii din comunitatea majoritară. Practic, prin aceste măsuri se înlătură un element important al separării actuale a acestor comunități de restul orașului. Activitatea de reabilitarea termică a blocurilor din ZUM 1 și ZUM 2, ce face parte din măsurile prevăzute în cadrul SDL și realizate prin PNRR, va contribui direct la creșterea calității vieții persoanelor care fac parte din rândul categoriilor defavorizate și va crește semnificativ atractivitatea zonei, ceea ce pe termen mediu va stimula mobilitatea și mixitatea etnică și socială. Activitățile de facilitare și animare comunitară vor continua pe toată perioada implementării SDL, contribuind astfel la dezvoltarea dialogului dintre membrii comunităților dezavantajate și membrii comunității majoritare. În cadrul SDL educația este un factor central, având în vedere că prin acțiuni concrete se dorește diminuarea abandonului școlar, menținerea cât mai mult a indivizilor în sistemul de educație și adaptarea sistemului de învățământ la cerințele pieței muncii, pentru a evita „producerea” de viitori șomeri. Strategia urmărește să contribuie, într-o perspectivă incluzivă și interculturală la: asigurarea accesului egal și universal la învățământul obligatoriu; creșterea șanselor de succes școlar pentru copiii/tinerii din ZUM; creșterea oportunităților de participare școlară și de formare profesională pentru categoriile defavorizate, asigurarea unei educații de calitate pentru toți; profesionalizarea absolvenților învățământului obligatoriu, în vederea inserției efective pe piața muncii; îmbunătățirea și diversificarea formelor de suport pentru persoanele/copiii cu nevoi speciale de educație; extinderea principiului educației incluzive, prin creșterea participării la învățământul de masă.

6.1.6 Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC

- maximum 2 pagini

În urma implementării măsurilor și proiectelor prin care GAL Cetate Deva va pune în aplicare intervențiile din cadrul DLRC, se va asigura sustenabilitatea intervenției DLRC atât prin acțiuni finanțate prin PoIDS cât și prin restul intervențiilor din alte surse:

Măsuri specifice FEDR

- 1) Reabilitare termică blocuri.
- 2) Investiții în infrastructura școlară (Înființarea și amenajarea unui spațiu educațional în aer liber, Renovarea energetică a Grădiniței nr. 2 și nr.3, Renovare energetică școala generală, Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar situate în Municipiul Deva
- 3) Mobilitate urbană - Achiziționarea de vehicule nepoluante - microbuze electrice
- 4) Centru de zi persoane vârstnice

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

5) Centru de adăpost pentru oamenii strazii

Asa cum rezulta mai sus, planul de actiune Planul de actiune SDL include un set de activități de întărire a comunității marginalizate, bazate lucrări de infrastructură.

Masuri specifice FSE+

- 1) Sustenabilitatea serviciilor sociale/ serviciilor medicale/ socio-medicele va fi realizata de beneficiarii proiectelor specifice PoIDS; se va urmări ca serviciile sa fie licentiate pe o perioada de 5 ani, respectiv: servicii sociale pentru prevenirea abuzului, neglijării și exploatării copilului și servicii sociale acordate în sistem integrat cu alte servicii de interes general, destinate persoanelor adulte
- 2) Sustenabilitatea Servicii/programe de tip before și after school, complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar și Activități extrașcolare, cultural - recreative, sportive etc. pentru beneficiarii serviciilor before și after school, a Campaniilor/Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți
- 3) Sustenabilitatea serviciilor integrate pentru persoanele în căutarea unui loc de muncă (ex. măsuri active de ocupare, formare profesională, de inserție socio-profesională:
- 4) Sustenabilitatea intervențiilor pentru persoane vârstnice

Asa cum rezulta în urma intervențiilor FSE+ Planul de acțiune SDL include un set de activități de construire și întărire a comunității marginalizate. Participarea voluntară a rezidenților, se va asigura prin implicarea comunității marginalizate asigurată pe tot parcursul proiectului. În acest scop, activitățile FSE+ sunt programate de-a lungul întregii perioade de implementare..

În implementarea SDL se vor lua următoarele măsuri care să ajute la motivarea și responsabilizarea comunității marginalizate: campanii de conștientizare, lucru continuu cu comunitățile, antrenarea voluntarilor în activități, antrenarea a 10 ONG-uri cuprinse în măsurile din strategie care să urmărească sustenabilitatea măsurilor. Pentru păstrarea în bune condiții a intervențiilor FEDR, UAT Deva va urmări prin organele abilitate, pedepsirea celor care distrug investițiile.

Pentru implementarea și sustenabilitatea măsurilor, în relație cu comunitatea marginalizată, este angajat un facilitator (instructor, mediator) care să înțeleagă, să comunice eficient, să mobilizeze și să ajute comunitatea să se organizeze.

În zone există deja un centru social multifuncțional dotat prin intervențiile UAT Deva, acesta va asigura accesul populației din ZUM-uri la servicii sociale prin specialiști, angajați ai DAS Deva. În acest centru există și se va dezvolta inclusiv o bază de date multifuncțională.

Prin Strategiile de dezvoltare la nivelul întregului UAT Deva s-au cuprins inclusiv dezvoltarea de politici publice pentru combaterea inegalităților și să favorizeze integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Un criteriu important de asigurare a sustenabilității este pentru intervențiile cuprinse în etapa III; condițiile de sustenabilitate vor fi cuprinse în fisele măsurilor și în criteriile de selecție (condiții de capacitate operațională și financiară, experiența specifică în proiecte similare, experiența în lucrul cu comunități marginalizate și în lucrul cu grupurile țintă, experiența în măsuri de mediere pe piața muncii. De asemenea se vor include condiții de continuare a serviciilor pentru minim 6 luni (12 luni vor fi punctate suplimentar).

6.2 Măsuri prioritare

În acest capitol sunt identificate măsurile prioritare ale SDL.

6.2.1 Prioritizarea măsurilor

- maximum 2 pagini

În urma acțiunilor de mobilizare a comunității și în consularea cu UAT Deva și DAS Deva s-au stabilit măsurile prioritare conform tabelului de mai jos, prezentat și în anexa 23.

Extras din studiul pilot realizat de Banca Mondială într-o zonă urbană marginalizată de tip mahala de adăposturi improvizate, comunitate de romi.³

Tabelul include toate acțiunile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriu (conform sintezei de la punctul 6.1.1 din Modelul Cadru SDL și documentului suport - Document E).

Nivelul de prioritate pentru fiecare măsură de intervenție/partener local este indicat printr-un cod de culori (sau pot fi folosite simboluri) care să indice: prioritate mare, prioritate medie, prioritate scăzută.

Prioritățile de acțiune sunt măsurile de intervenție considerate a fi cu "prioritate mare" de toți partenerii locali (autorități locale și sector public, comunitatea marginalizată, sector privat și societatea civilă).

X – Prioritate mare

X – prioritate medie

X – prioritate scăzută

Nr. Crt.	Măsuri necesare pentru rezolvarea problemelor dintr-o zonă urbană marginalizată (ZUM)	APL	ZUM	S.P. & S.C.
1.	Înființarea și amenajarea unui spațiu educațional în aer liber, pe teritoriul SDL, pentru copii și tineri cu vârsta sub 18 ani, respectiv un teren de sport – valoarea estimată a proiectului, sursa de finanțare		X	

³ Banca Mondială (2014) Elaborarea strategiilor de integrare a comunităților urbane marginalizate – Studiu conceptual 1. Târgu Mureș: Valea Rece zona de tip mahala de adăposturi improvizate. Disponibil la adresa: http://www.elard.eu/news/en_GB/2014/06/12/readabout/wb-s-project-in-romania.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

	FEDR din PIDS -OS 6			
2.	Servicii/programe de tip before și after school, complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar din PIDS-OS1		X	
3.	Activități extrașcolare, cultural - recreative, sportive etc. pentru beneficiarii serviciilor before și after school – valoarea estimată a proiectului, sursa de finanțare FSE+ din PIDS-OS1		X	
4.	Campanii/Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți, sursa de finanțare FSE+din PIDS-OS1		X	
5.	Renovarea energetică a Grădiniței cu Program Normal nr.3 – Aleea Teilor din Municipiul Deva, sursa de finanțare PNRR, beneficiar UAT Deva	X		
6.	Renovarea energetică a Grădiniței cu Program Prelungit nr.2 - Aleea Scărișoara nr.3 din Municipiul Deva - sursa de finanțare PNRR beneficiar UAT Deva	X		
7.	Renovarea energetică a Școlii Generale situată pe strada Bejan, nr.10 aparținând Liceului Tehnologic Energetic Dragomir Hurmuzescu din Municipiul Deva, sursa de finanțare PNRR beneficiar UAT Deva	X		
8.	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar situate în Municipiul Deva, județul Hunedoara, sursa de finanțare PNRR	X		
9.	Furnizare de servicii integrate pentru persoanele marginalizate (ex. măsuri active de ocupare, formare profesională, de inserție socio-profesională), sursa de finanțare FSE+ prin PIDS-OS4			
10.	Măsuri: Servicii de îngrijire la domiciliu (servicii de bază și servicii instrumentale), complementar cu furnizarea de masă caldă (acasă sau în comunitate), în funcție de gradul de vulnerabilitate a persoanei vârstnice valoarea estimată proiect, sursa de finanțare din FSE+ prin PIDS- OS 3 ,		X	
11.	Reabilitare centru de zi pentru varstnici sursa de finanțare – bugetul local UAT Deva	X		
12.	Servicii de sprijin pentru furnizarea de asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă, de obținere a drepturilor de asistență socială (beneficii de asistență / servicii sociale)- sursa de finanțare FSE+ prin PIDS- OS 2		X	
13.	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe 66- strada Bejan din Municipiul Deva - sursa de finanțare PNRR, beneficiar UAT Deva	X		
14.	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe 61- strada Bejan din Municipiul Deva, sursa de finanțare PNRR, beneficiar UAT Deva	X		
15.	Amenajare spațiu de joacă și recreere Str. N Grigorescu, blocuri sociale- sursa de finanțare buget local, beneficiar UAT Deva	X		
16.	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe 76 – strada Bejan din Municipiul Deva, sursa de finanțare PNRR	X		
17.	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe 27- strada 1 Mai	X		

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

	din Municipiul Deva, sursa de finanțare buget local, beneficiar UAT Deva			
18.	Creare centru de zi pentru asistenta comunitara sursa de finantare POR – proiect fazat, beneficiar UAT Deva	X		
19.	Sprijin pentru serviciile sociale pentru copii din cadrul DAS, sursa de finantare din FSE+ prin PIDS-OS6		X	
20.	Achiziționarea de vehicule nepoluante - microbuze electrice- - sursa de finanțare PNRR, beneficiar UAT Deva	X		
21.	Accesare Sprijin pregatitor – a fost depus si aprobat proiectul „STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA IN MUNICIPIUL DEVA” Cod SMIS: 301613		X	
22.	Sprijinul pentru funcționarea, managementul și evaluarea (studii de impact) GAL		X	
23.	Sprijinire ONG-uri cu activitate in ZUM-uri			X

Note: APL - autorități locale și sector public; ZUM - comunitatea marginalizată; S.P. & S.C. - sector privat și societatea civilă.

ANEXA 23: Prioritizarea măsurilor conform partenerilor din GAL, după exemplul oferit în Documentul suport I.

6.2.2 Abordarea integrată

- maximum 2 pagini

1) Caracterul integrat al masurilor la nivelul teritoriului SDL

S-a urmarit ca masurile din SDL, atat cele prevazute in investitiile CLRD ale GAL Cetate Deva cat si cele din alte surse (PNRR, bugetul local, alte surse) sa duca la dezvoltarea ZUM-urilor pe toate planurile care fac ca zonele sa fie ZUM (capital uman, ocupare, locuire) – Masurile 1 – 15)

2) Caracterul multisectorial – asa cum rezulta din punctul 1. Toate masurile sunt multisectoriale si acopera rezolvarea problemelor de marginalizare/ dezavantajare in domeniile specifice (capital uman, ocupare, locuire)

3) Toate masurile cuprinse in SDL, indiferent de sursa de finantare sunt complementare, urmarindu-se ca complementaritatea investițiilor în infrastructură de tip FEDR și măsurile soft de tip FSE+. (de ex, masura FEDR - Infiintarea si amenajarea unui spațiu educațional în aer liber, pe teritoriul SDL, pentru copii si tineri cu varsta sub 18 ani, respectiv un teren de sport este complementara cu masura FSE+ Activități extrașcolare, cultural - recreative, sportive etc. pentru beneficiarii serviciilor before și after school)

Măsurile abordate prin SDL lucrează ca un program complex și urmăresc să realizeze o dezvoltare a zonei cu implicarea populației atât din zum, zona SDL cât și din zona urbană limitrofă. Acest aspect urmărește realizarea de investiții și programe care au ca scop final implicarea populației apartenență a grupurilor țintă, a populației vizate de SDL dar și a populației din Municipiul Deva

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

pentru a reduce fenomenul de segregare și pentru a crește nivelul de trai și imaginea publică la nivelul comunității.

Caracterul integrat al intervenției rezultă din sinergia măsurilor și complementaritatea intervențiilor propuse precum și de abordarea durabilă care vine să integreze teme orizontale spre o dezvoltare durabilă. Măsurile propuse, deși integrate într-un anumit sector spre exemplu la ocupare (consilierea persoanelor pentru obținerea documentelor de identitate) produc efecte pozitive și în alte sectoare (medical sau educație) iar acestea se completează ca și aplicare și rezultat. În ceea ce privește dezvoltarea durabilă, folosim definiția cuprinsă în Declarația asupra Mediului și Dezvoltării, Rio de Janeiro, 1992 care stabilește Dezvoltarea durabilă este acel proces de dezvoltare care răspunde nevoilor actuale fără a periclita capacitatea generațiilor viitoare de a răspunde propriilor nevoi. Considerăm că măsurile propuse și acțiunile întreprinse pentru a identifica nevoile din teritoriu urmăresc îmbunătățiri pe termen scurt (accesul la servicii medicale, măsuri de ocupare) dar și pe termen lung (măsuri de educație sau de locuire).

Măsurile elaborate au la bază o analiză detaliată a zonei, a situației de fapt, a problemelor identificate de comunitate, viziunea de dezvoltare și soluțiile propuse de aceasta și se răsfrâng asupra segmentului de infrastructură, de locuire, de ocupare, de educație, de acces la servicii sociale și medicale precum și la cel de comunitate și imagine publică. Această caracteristică de aplicabilitate multisectorială vine ca un răspuns la problemele identificate și la rezolvările propuse ca urmare a consultării populației din zonă și actorilor locali care constată că nu este suficient un singur răspuns la întrebarea *ce este necesar pentru a crește nivelul de trai și dezvolta zona?* ci este imperativ necesar ca elementele de locuire să fie îmbinate cu cele de ocupare pentru a oferi un caracter sustenabil iar cele de educație să fie legate de cele de ocupare sau de cele sociale. Impactul urmărit este cumulul rezultatelor îmbunătățirilor fiecărui segment reflectat asupra grupurilor țintă, ZUM și teritoriu SDL, acesta necisitând o traversare multisectorială.

Pentru ca toate aceste rezultate să ia formă, măsurile propuse îmbracă forme diferite ca implementare și investiții diferite, mai exact, unele măsuri impun investiții în infrastructură, când altele impun investiții soft, în activități. Pentru aceasta oferim drept exemplu centrul comunitar intercultural care vine ca o investiție în infrastructură, dar care va găzdui activități de servicii (soft). Acest exemplu nu este de sine stătător și putem să facem de asemenea trimitere la activitățile educaționale care necesită o infrastructură modernizată pentru a face față cerințelor sociale actuale. Putem continua și cu exemplele de locuire îmbinate cu cele de ocupare (soft) sau cu cele sociale (soft) care se întrepătrund cu cele de locuire (infrastructură).

ANEXA 24: Distribuția măsurilor pe zonele din teritoriul SDL, pe modelul arătat în Tabelul 6.

Tabel 5. Distribuția măsurilor pe zonele distincte din teritoriul SDL

ANEXA 24 Distribuția măsurilor de intervenție pe zonele din teritoriul SDL

Tabel 6. Distribuția măsurilor de intervenție pe zonele din teritoriul SDL					
Măsurile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriul SDL		Teritoriul SDL	ZUM 1	ZUM 2	Alte zone (functional e)
(sinteza măsurilor de la secțiunea 6.1.1 prioritizate în secțiunea 6.2.1)					
1	Înființarea si amenajarea unui spațiu educațional în aer liber, pe teritoriul SDL, pentru copii si tineri cu vârsta sub 18 ani, respectiv un teren de sport – valoarea estimata a proiectului, sursa de finanțare FEDR din PIDS -OS 6	■	■		
2	Servicii/programe de tip before și after school, complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar din PIDS-OS1	■	■	■	■
3	Activități extrașcolare, cultural - recreative, sportive etc. pentru beneficiarii serviciilor before și after school – valoarea estimata a proiectului, sursa de finantare finantare FSE+ din PIDS-OS1	■	■	■	■
4	Campanii/Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți, sursa de finantare FSE+din PIDS-OS1	■	■	■	■
5	Renovarea energetică a Grădiniței cu Program Normal nr.3 – Aleea Teilor din Municipiul Deva, sursa de finanțare PNRR, beneficiar UAT Deva	■	■		
6	Renovarea energetică a Grădiniței cu Program Prelungit nr.2 - Aleea Scărișoara nr.3 din Municipiul Deva - sursa de finanțare PNRR beneficiar UAT Deva	■	■		
7	Renovarea energetică a Școlii Generale situată pe strada Bejan, nr.10 aparținând Liceului Tehnologic Energetic Dragomir Hurmuzescu din Municipiul Deva, sursa de finantare PNRR beneficiar UAT Deva	■	■		
8	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar situate în Municipiul Deva, județul Hunedoara, sursa de finantare PNRR	■	■	■	
9	Furnizare de servicii integrate pentru persoanele marginalizate (ex. măsuri active de ocupare, formare profesională, de inserție socio-profesională), sursa de finantare FSE+ prin PIDS-OS4	■	■	■	■
10	Masuri: Servicii de îngrijire la domiciliu (servicii de bază și servicii instrumentale), complementar cu furnizarea de masă caldă (acasă sau în comunitate), în funcție de gradul de vulnerabilitate a persoanei vârstnice valoarea estimata proiect, sursa de finanțare din FSE+ prin PIDS- OS 3 ,	■	■	■	■

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

11	Reabilitare centru de zi pentru varstnici sursa de finantare – bugetul local UAT Deva	■	■		
12	Servicii de sprijin pentru furnizarea de asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă, de obținere a drepturilor de asistență socială (beneficii de asistență / servicii sociale)- sursa de finanțare FSE+ prin PIDS- OS 2	■	■	■	■
13	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe 66- strada Bejan din Municipiul Deva - sursa de finanțare PNRR, beneficiar UAT Deva	■	■		
14	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe 61- strada Bejan din Municipiul Deva, sursa de finanțare PNRR, beneficiar UAT Deva	■	■		
15	Amenajare spatiu de joaca si recreere Str. N Grigorescu, blocuri sociale- sursa de finanțare buget local, beneficiar UAT Deva	■	■	■	■
15	Amenajare spatiu de joaca si recreere Str. N Grigorescu, blocuri sociale- sursa de finanțare buget local, beneficiar UAT Deva				
16	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe 76 – strada Bejan din Municipiul Deva, sursa de finantare PNRR	■	■		
17	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe 27- strada 1 Mai din Municipiul Deva, sursa de finanțare buget local, beneficiar UAT Deva	■	■		
18	Creare centru de zi pentru asistenta comunitara sursa de finantare POR – proiect fazat, beneficiar UAT Deva	■			■
19	Sprijin pentru serviciile sociale pentru copii din cadrul DAS, sursa de finantare din FSE+ prin PIDS-OS6	■	■	■	■
20	Achiziționarea de vehicule nepoluante - microbuze electrice- - sursa de finanțare PNRR, beneficiar UAT Deva	■	■	■	■
21	Accesare Sprijin pregatitor – a fost depus si aprobat proiectul „STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA IN MUNICIPIUL DEVA” Cod SMIS: 301613	■	■	■	■
22	Sprijinul pentru funcționarea, managementul și evaluarea (studii de impact) GAL	■	■	■	■
23	Sprijin pentru ONG-uri	■	■	■	■

ANEXA 25: Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții, pe modelul din Tabelul 7.

Tabel 6. Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții

ANEXA 26 Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții, în conformitate cu Tabelul 7

Tabel 7. Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții

Măsurile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriul SDL (sinteza măsurilor de la secțiunea 6.1.1 prioritizate în secțiunea 6.2.1)		■ Tangibile (Hard)			■ Intangibile (Soft)			
		Infrastructură	Mobilitate urbană	Locuire	Ocupare	Educație	Sănătate & social	Întărirea comunității
1	Înființarea și amenajarea unui spațiu educațional în aer liber, pe teritoriul SDL, pentru copii și tineri cu vârsta sub 18 ani, respectiv un teren de sport – valoarea estimată a proiectului, sursa de finanțare FEDR din PIDS -OS 6	■						
2	Servicii/programe de tip before și after school, complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar din PIDS-OS1					■		
3	Activități extrașcolare, cultural - recreative, sportive etc. pentru beneficiarii serviciilor before și after school – valoarea estimată a proiectului, sursa de finanțare FSE+ din PIDS-OS1					■		
4	Campanii/Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți, sursa de finanțare FSE+ din PIDS-OS1					■		
5	Renovarea energetică a Grădiniței cu Program Normal nr.3 – Alea Teilor din Municipiul Deva, sursa de finanțare PNRR, beneficiar UAT Deva					■		

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

6	Renovarea energetică a Grădiniței cu Program Prelungit nr.2 - Alea Scărișoara nr.3 din Municipiul Deva - sursa de finanțare PNRR beneficiar UAT Deva					■		
7	Renovarea energetică a Școlii Generale situată pe strada Bejan, nr.10 aparținând Liceului Tehnologic Energetic Dragomir Hurmuzescu din Municipiul Deva, sursa de finanțare PNRR beneficiar UAT Deva					■		
8	Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar situate în Municipiul Deva, județul Hunedoara, sursa de finanțare PNRR					■		
9	Furnizare de servicii integrate pentru persoanele marginalizate (ex. măsuri active de ocupare, formare profesională, de inserție socio-profesională), sursa de finanțare FSE+ prin PIDS-OS4						■	
10	Măsuri: Servicii de îngrijire la domiciliu (servicii de bază și servicii instrumentale), complementar cu furnizarea de masă caldă (acasă sau în comunitate), în funcție de gradul de vulnerabilitate a persoanei vârstnice valoarea estimată proiect, sursa de finanțare din FSE+ prin PIDS- OS 3 ,						■	
11	Reabilitare centru de zi pentru varstnici sursa de finanțare – bugetul local UAT Deva						■	
12	Servicii de sprijin pentru furnizarea de asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă, de obținere a drepturilor de asistență socială (beneficii de asistență / servicii sociale)- sursa de finanțare FSE+ prin PIDS- OS 2						■	
13	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe 66- strada Bejan din Municipiul Deva - sursa de finanțare PNRR, beneficiar UAT Deva			■				
14	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe 61- strada Bejan din Municipiul Deva, sursa de finanțare PNRR, beneficiar UAT Deva			■				
15	Amenajare spatiu de joaca si recreere Str. N Grigorescu, blocuri sociale- sursa de finanțare buget local, beneficiar UAT Deva			■				

16	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe 76 – strada Bejan din Municipiul Deva, sursa de finanțare PNRR			■				
17	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe 27- strada 1 Mai din Municipiul Deva, sursa de finanțare buget local, beneficiar UAT Deva			■				
18	Creare centru de zi pentru asistenta comunitara sursa de finanțare POR – proiect fazat, beneficiar UAT Deva						■	
19	Sprijin pentru serviciile sociale pentru copii din cadrul DAS, sursa de finanțare din FSE+ prin PIDS-OS6						■	
20	Achiziționarea de vehicule nepoluante - microbuze electrice- - sursa de finanțare PNRR, beneficiar UAT Deva		■					
21	Accesare Sprijin pregatitor – a fost depus si aprobat proiectul „STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA IN MUNICIPIUL DEVA” Cod SMIS: 301613							■
22	Sprijinul pentru funcționarea, managementul și evaluarea (studii de impact) GAL							■
23	Sprijin pentru ONG-uri							■

6.3 Lista indicativă de intervenții

- maximum 2 pagini

Lista indicativa de interventii pe baza prioritizarii lor s-a facut pe baza studiului de referinta. S-au stabilit astfel:

Masuri FEDR, aferente PoIDS(DLRC):

Infiintarea si amenajarea unui spațiu educațional în aer liber, pe teritoriul SDL, pentru copii si tineri cu varsta sub 18 ani, respectiv un teren de sport.

Valoarea intervenției finanțate din FEDR (acțiunea 1.1 din PIDS) este de 1.300.000 euro reprezentand 24,63% din valoarea maximă eligibilă a SDL de 5.278.116,12 Euro.

Masuri FSE + aferente PoIDS (DLRC):

- Servicii/programe de tip before și after school complementar cu masă caldă ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar/Facilitarea transportului elevilor către/ de la unitățile școlare/Activități extrașcolare, cultural-recreative, sportive etc pentru beneficiarii

serviciilor before și after school/Campanii/Programe de conștientizare privind participarea la educație pentru părinți. (acțiunea 1.3 PIDS)

- Acțiuni de informare, demersuri specifice și permanente de înregistrare în baza de date a persoanelor inactive conform prevederilor Legii nr. 76/2002, consiliere, destinate creșterii ocupabilității în rândul populației marginalizate inclusiv Romi cu accent pe segmentele tinere și femei romi;/acțiuni de informare și consiliere profesională; mediere și facilitare a angajării, inclusiv prin campanii de promovare a avantajelor angajării tinerilor în rândul angajatorilor destinate încurajării participării părinților romi la procesul educațional din școală și din afara ei;
- servicii sociale pentru copii/servicii sociale pentru vârstnici/măsuri de acompaniere în vederea integrării persoanelor vulnerabile/marginalizate beneficiare de locuință (acțiunea 1.5 PIDS)

Aceste intervenții vor fi finanțate prin proiecte PoIDS FSE+ (proiecte soft) în valoare de 3.186.398,70 Euro

- sprijinul pentru funcționarea, managementul și evaluarea (studii de impact) GAL-urilor urbane, conform prevederilor din RDC art. 34(1)-c. (acțiunea 1.6 PIDS) – valoare sprijin prin FSE+ = 791.717,42 Euro (15% din bugetul total SDL aferent PoIDS)

Valoarea intervențiilor finanțate din FSE+ (acțiunile 1.3; 1.5 și respectiv 1.6) este de 3.978.116,12 Euro, reprezentând 75,37% din valoarea SDL, de 5.278.116,12 Euro.

În selecția proiectelor GAL-ul va include între criteriile de selecție (din etapa III) un criteriu conform căruia organizația care aplică (sector public, sector privat sau societate civilă) să aibă nu doar experiență în domeniu, ci și în lucrul cu grupurile țintă. Astfel, vor primi punctaj suplimentar organizațiile care în ultimele 24 luni au înființat mai multe locuri de muncă pe care au angajat și reținut un număr mai mare de persoane din grupurile vulnerabile ce reprezintă grupuri țintă.

De asemenea, GAL-ul va include între criteriile de selecție a proiectelor (din etapa III) un criteriu conform căruia acordă puncte suplimentare organizațiilor care prin aplicație preiau responsabilitatea sustenabilității, din fonduri proprii, pentru o perioadă de cel puțin 12 luni după încheierea perioadei de finanțare prin DLRC.

GAL-ul sau anumiți membri GAL își asumă responsabilitatea introducerii unor criterii care să asigure sustenabilitatea activității demarate prin proiect pentru cel puțin 6 luni după încheierea perioadei de finanțare prin DLRC.

ANEXA 26: Matrice de corespondență privind complementaritatea intervențiilor subsumate listei indicative de intervenții pentru care se intenționează solicitarea finanțării din PIDS (după exemplul oferit în **Documentul suport J**)

ANEXA 27: Fișele intervențiilor din lista indicativă, pe modelul prezentat în **Documentul suport K**.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

7. Monitorizare și evaluare

7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă

- *maximum 2 pagini*

Monitorizarea și evaluarea sunt instrumente de management extrem de importante pentru urmărirea implementării Strategiei Locale de Dezvoltare planificarea și implementarea proiectelor și intervențiilor asumate în cadrul strategiei.

Instrumentele de monitorizare ale SDL vor fi (fără a se limita la acestea):

- rapoartele de activitate intermediare (de etapă/trimestrial/ anual);
- rapoartele de expertiză tehnico-științifică întocmite de experți;
- rapoartele de evaluare (trimestrial / anual);
- raport final de activitate;
- raport final de evaluare.

Ce ne propunem să evaluăm? Evaluarea SDL – se va face pentru a estima impactul intervențiilor însumate asupra situației zonelor urbane marginalizate de pe teritoriul SDL. Se va evalua atât modul de implementare și de administrare a SDL și a sprijinului obținut de GAL (prin metode calitative de culegere și analiză a datelor. Va avea loc pe parcursul derulării implementării SDL și a proiectelor contractate cu scopul de a oferi feedback. Această evaluare se derulează cu scopul de a afla dacă implementarea SDL se desfășoară conform planului, de a identifica obstacole sau oportunități neașteptate și posibilele măsuri ce pot fi aplicate pentru a crește succesul proiectului.

Evaluarea implementării proiectelor contractate de către GAL ca organism de Implementare (etapa III) vizează consecințele unui proiect și folosește metode cantitative de culegere și analiză a datelor, de obicei la finalizarea proiectului, în scopul luării deciziilor.

Toate proiectele, înainte să fie atribuite vor parcurge un proces de preevaluare. Preevaluarea este procesul prin care finanțatorul, în baza documentației proiectului, determină dacă proiectul propus răspunde cerințelor SDL și ale ghidurilor de finanțare. Această evaluare este efectuată de personalul GAL sau pot fi contractați evaluatori independenți. În funcție de cerințele finanțatorului, se stabilesc criteriile de selecție pe baza cărora se face evaluarea și ierarhizarea proiectelor. Criteriile de evaluare și selecție sunt specifice tipurilor de intervenții având câteva aspecte comune cum ar fi:

- obiectivele și activitățile prevăzute a fi realizate;
- strategia și metodele propuse a fi utilizate;
- bugetul proiectului;
- echipa de lucru;
- managementul proiectului;
- formele de raportare și evaluare a rezultatelor propuse;
- documentația de proiect (Proiect tehnic, Studiu de fezabilitate, Avize, etc.).- dacă e cazul

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Monitorizarea continuă: de-a lungul perioadei de implementare a SDL, urmărește gradul de atingere a obiectivelor propuse. Evaluarea continuă este procesul prin care echipa GAL urmărește realizarea intervențiilor propuse, atingerea obiectivelor, gradul de îndeplinire ale acestora și de utilizare a resurselor. Acest tip de evaluare este un proces continuu și ea nu este evidențiată prin acțiuni specifice, ci mai curînd trebuie avută în vedere de către managerul GAL ca pe o listă de sarcini și resurse care pe măsura utilizării conduc la apariția unor rezultate. Acest proces de evaluare continuă trebuie să fie în perfectă concordanță cu planul operațional, alocarea bugetului și a resurselor umane.

Atingerea obiectivelor secundare si orizontale

Instrumentele minime pentru monitorizarea/ evaluarea implementării SDL vor fi:

Planul de Monitorizare/Evaluare: la maxim 2 luni după semnarea contractului de finanțare, GAL va elabora un Plan de Monitorizare/ Evaluare care să descrie modalitatea prin care se va realiza evaluarea SDL și care va conține metodologie pentru: Raportare internă și externă; Analiza rezultatelor și a impactului abordărilor de jos în sus; Identificarea cazurilor de *bune practici*; Evaluarea și controlul riscurilor.

Acest Plan de Monitorizare/Evaluare trebuie să conțină minim:

Trasarea responsabilității de monitorizare și a relațiilor între Aparatul Administrativ și Consiliul Director; Etapele evaluării, numărul și frecvența acestora – trebuie să existe cel puțin 2 etape de evaluare, una intermediară, care să corespundă cerințelor AM pentru evaluarea performanței în implementare, și una finală, în momentul finalizării strategiei și închiderii perioadei programatice.

Un **mecanism de monitorizare pentru proiectele selectate de GAL**, a cărui cerințe minime trebuie să fie:

- a) Metodologie de monitorizare a indicatorilor comuni de context, de rezultat și de realizare, detaliați individual în fiecare din fișele măsurilor realizate;
- b) Monitorizare „on the spot”, ansamblul activităților de monitorizare cu scopul de a obține dovezi obiective asupra eligibilității proiectelor selectate, a legalității și regularității operațiunilor financiare derulate în cadrul proiectelor selectate; proiectelor gestionate;

Mecanismele de control a SDL presupun stabilirea unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea SDL. Se vor efectua rapoarte de verificare pe teren. Programarea vizitelor (controalelor) va trebui să aibă în vedere anumite principii, cum ar fi : eficiența unor astfel de demersuri, păstrarea bunelor relații contractuale, verificarea doar a aspectelor de ordin tehnic legate de proiect etc. De asemenea, în cadrul mecanismului de implementare, se va preciza modul de distribuire a responsabilităților, pentru fiecare etapă a circuitului unui dosar, între GAL, AP și AM.

ANEXA 28: Procedura de monitorizare și evaluare, inclusiv indicatorii de rezultat și realizare FSE+ si FEDR

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Tabel 7. Indicatori de rezultat și realizare (tinte minime la nivel de SDL)

INDICATORI DE REALIZARE		
Indicator	Țintă minimă la nivel de SDL	
Indicatori FSE+	Regiune mai dezvoltată	Regiune mai puțin dezvoltată
<i>EECO06 Copii cu vârsta sub 18 ani</i>	- 480 – aferenți acțiunii 1.3 PIDS -63 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	- 430 aferenți acțiunii 1.3 PIDS -58 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>EECO06.1 Copii cu vârsta sub 18 ani (Roma)</i>	-45 aferenți acțiunii 1.3 PIDS -6 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	-40 aferenți acțiunii 1.3 PIDS -6 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>EECO15 Minorități (inclusiv comunități marginalizate, cum ar fi romi)</i>	252 aferenți acțiunii 1.4 PIDS	231 aferenți acțiunii 1.4 PIDS
<i>EECO01 Număr total de participanți</i>	347 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	317 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>EECO01.1 Număr total de participanți (roma)</i>	32 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	29 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>EECO18 Număr de administrații publice sau servicii publice care beneficiază de sprijin</i>	1 aferenți acțiunii 1.5	1 aferenți acțiunii 1.5
<i>6S30 Număr de asociații și fundații care lucrează cu comunitatea roma sprijinite</i>	Indicator fără țintă minimă	Indicator fără țintă minimă
<i>6S31 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate</i>	221 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	202 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>6S31.1 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate (Roma)</i>	20 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	164 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>6S4 Strategii de dezvoltare locală, care beneficiază de sprijin, plasate sub responsabilitatea comunității</i>	1 aferent acțiunii 1.6 PIDS	1 aferent acțiunii 1.6 PIDS
Indicatori FEDR	Regiune mai dezvoltată	Regiune mai puțin dezvoltată
<i>RCO67 Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate</i>	81 aferenți acțiunii 1.1 PIDS	75 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
<i>RCO74 Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor</i>	76 aferenți acțiunii 1.1	70 aferenți acțiunii

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

de dezvoltare teritorială integrată	PIDS 170 aferenți acțiunii 1.2 PIDS	1.1 PIDS 156 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
RCO80 Strategii de dezvoltare locală gestionate de comunitate	1	1
RCO65 Capacitatea locuințelor sociale noi sau modernizate	17 aferenți acțiunii 1.2 PIDS	16 aferenți acțiunii 1.2 PIDS
6S8 Capacitatea structurilor de asistență socială noi sau modernizate (altele decât locuințele sociale)	154 aferenți acțiunii 1.2 PIDS	141 aferenți acțiunii 1.2 PIDS
INDICATORI DE REZULTAT		
Indicator	Țintă minimă la nivel de SDL	
Indicatori FSE+	Regiune mai dezvoltată	Regiune mai puțin dezvoltată
<i>EECR02 Participanți care urmează studii sau cursuri de formare la încetarea calității de participant</i>	436 aferenți acțiunii 1.3 PIDS	400 aferenți acțiunii 1.3 PIDS
<i>6S1 Copii a căror situație s-a ameliorat la ieșirea din operațiune</i>	44 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	40 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>6S2 Vârșnici vulnerabili din comunitățile marginalizate cu condiții de viață îmbunătățite</i>	155 aferenți acțiunii 1.5	142 aferenți acțiunii 1.5
<i>6S3 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune</i>	245 aferenți acțiunii 1.5 PIDS	225 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
<i>6S3.1 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune (Roma)</i>	152 aferenți acțiunii 1.4 PIDS	139 aferenți acțiunii 1.4 PIDS
<i>6S48 Număr de asociații și fundații care continuă să lucreze cu comunitatea roma la doi ani după finalizarea sprijinului</i>	Indicator fără țintă minimă	Indicator fără țintă minimă
<i>6S49 Număr de GAL-uri care funcționează la doi ani de la finalizarea sprijinului</i>	Indicator fără țintă minimă	Indicator fără țintă minimă
Indicatori FEDR	Regiune mai dezvoltată	Regiune mai puțin dezvoltată
<i>RCR71 Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate</i>	76 aferenți acțiunii 1.1 PIDS	70 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
<i>6S6 Utilizatori anuali din comunitățile marginalizate urbane ai structurilor educaționale noi sau modernizate</i>	3 aferenți acțiunii 1.1 PIDS	3 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
<i>6S9 Număr anual de utilizatori ai unităților de asistență socială noi sau modernizate</i>	154 aferenți acțiunii 1.2 PIDS	148 aferenți acțiunii 1.2 PIDS
<i>RCR67 Număr anual de utilizatori ai locuințelor sociale noi sau modernizate</i>	17 aferenți acțiunii 1.2 PIDS	16 aferenți acțiunii 1.2 PIDS

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

657 Numărul de persoane relocate din comunitățile segregate în zonele convenționale	10 aferenți acțiunii 1.2 PIDS	9 aferenți acțiunii 1.2 PIDS
---	-------------------------------	------------------------------

7.2. Evaluarea de impact

- maximum 2 pagini

În tabelul 7, sunt prezentați indicatorii asumați la sfârșitul finanțării DLRC. Atingerea lor se va face prin repetarea studiului de referință și pe baza datelor culese pe tot timpul implementării strategiei.

Tabel 7. Indicatori de rezultat (outcome) proprii– SDL municipiul Deva

	UM	Nivel de bază	An de bază	Țintă 2027
Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în rândul rezidenților din zona urbană marginalizată	Pers.	1100	2023	600
Creșterea capitalului uman al comunității				
Creșterea accesului la educație de calitate pentru copii în situație de vulnerabilitate, din familii dezavantajate	Pers.	550,	2023	300
Scăderea ratei abandonului școlar și a ratei de părăsire timpurie a școlii în rândul copiilor și tinerilor din ZUM	Pers.	550	2023	300
Scaderea numărului de persoane necalificate	Pers.	595	2023	100
Reducerea numărului persoanelor fără ocupație care caută fără să găsească un loc de muncă	Pers.	595	2023	300
Creșterea capitalului material/economic al comunității				
Creșterea participării la scheme speciale de servicii active de ocupare individualizate, din care femei, tineri, romi	Pers.	0	2023	350
Reducerea numărului de locuințe nereabilitate energetic	locuințe	350	2023	0
Creșterea satisfacției rezidenților cu privire la liniștea și ordinea publică în cartier	%	40	2023	80
Creșterea satisfacției rezidenților cu privire la accesul la locuri de joacă pentru copii	%	30	2023	80
Creșterea satisfacției rezidenților cu privire la spațiile verzi, parcuri și oportunități de petrecere a timpului liber	%	40	2023	80
Creșterea satisfacției cu privire la transportul în comun	%	60	2023	65
Creșterea satisfacției cu privire la iluminatul stradal	%	60	2023	65

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Tabel 7. Indicatori de rezultat (*outcome*) proprii– SDL municipiul Deva

Creșterea satisfacției privind aspectul general al zonei	%	60	2023	70
Creșterea capitalului social al comunității			2023	
Creșterea satisfacției rezidenților cu privire la liniștea și ordinea publică în cartier	%	40	2023	50
Creșterea satisfacției privind relațiile în cadrul comunității	%	53	2023	50
Creșterea participării rezidenților la activități pentru atingerea unor obiective comune	%	43	2023	60

8. Planul financiar

- *maximum 3 pagini*

Se va face o estimare a bugetului total necesar pentru implementarea Planului de Acțiune, evidențiind contribuția FEDR și FSE+. În plus, se vor estima cheltuielile de funcționare GAL. Acestea nu vor depăși 15% din alocarea aferentă intervențiilor finanțabile din SDL.

Planul financiar trebuie să furnizeze estimări orientative cu privire la alocările financiare pe obiective specifice și/sau categorii principale de măsuri definite în SDL, cu specificarea sursei de finanțare, pe modelul din **Documentul suport N**.

Mărimea bugetului depinde de nevoile zonei și de dimensiunea sa, de natura strategiei și de existența altor programe de sprijin, dar nu poate depăși o valoare maximă de finanțare din PIDS de 5.600.000 euro în cazul regiunilor mai puțin dezvoltate și 6.100.000 euro în cazul Regiunii București-Ilfov .

Intervențiile SDL care nu sunt prevăzute pentru finanțare PIDS vor fi evidențiate în planul financiar al SDL cu menționarea sursei de finanțare;

Valoarea intervențiilor finanțate din FEDR (acțiunea 1.1 și respectiv 1.2 din PIDS) este de maxim 24,63% din valoarea maximă eligibilă a SDL, conform prezentului document;

Valoarea intervențiilor finanțate din FSE+ (acțiunile 1.3; 1.4;.1.5 și respectiv 1.6) este de maxim 75,37% din valoarea maximă eligibilă a SDL, conform prezentului document;

N.B: Valoarea totală eligibilă a unei operațiuni/proiect selectată spre finanțare de către Grupul de Acțiune Locală trebuie să fie mai mare de 200.000 euro.

ANEXA 29: Hotărârea GAL de asumare a SDL

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

9. Lista de anexe ale SDL

- ANEXA 1: Extras din Planului Urbanistic General (PUG) – planul de încadrare/planșa de reglementări urbanistice
- ANEXA 2: Planul cu delimitarea teritoriului vizat de SDL, pe modelul PUG, și fotografii relevante din zonele/comunitățile marginalizate vizate
- ANEXA 3: Declarație pe propria răspundere privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/nereale, SDL va fi declarată neeligibilă
- ANEXA 4: Metodologia de eșantionare folosită în Studiul de referință
- ANEXA 5: Metodologia și instrumentele de cercetare (chestionarul/chestionarele și ghidurile de interviuri/focus grup) folosite în Studiul de referință
- ANEXA 6: Baza de microdate primare rezultată din Studiul de referință, în format .XLSX (Excel)
- ANEXA 7: Decizia GAL privind declararea zonei/lor urbane marginalizate vizată/ vizate din teritoriul SDL (care în prealabil au fost validate)
- ANEXA 8: Minimul de date privind accesul populației din teritoriul GAL la servicii publice și infrastructură socială, în conformitate cu Tabelul 2
- ANEXA 9: O listă a proiectelor desfășurate în ultimii 5 ani în teritoriul SDL, în conformitate cu Tabelul 3
- ANEXA 10: Dovada referitoare la organizarea juridică a GAL în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005, inclusiv a demarării acestei activități prin depunerea actelor la instituția/ entitatea competentă.⁴
- ANEXA 11: Procesul verbal al ședinței Adunării Generale pentru alegerea Comitetului Director și lista participanților (cu semnături)
- ANEXA 12: Componența Comitetului Director, în conformitate cu Tabelul 4
- ANEXA 13: Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL-ului: (a) - (k)
- ANEXA 14: Procedura GAL de prevenire a riscului de apariție a unui conflict de interese

⁴ În situația nedeplinării Anexei 10, cheltuielile aferente acestei activități, în cazul în care au fost finanțate în cadrul unui proiect pentru sprijin pregătitor, nu vor fi plătite sau, dacă au fost plătite, vor fi recuperate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- ANEXA 15: Lista activităților desfășurate de GAL ce au avut în vedere îmbunătățirea competențelor în domeniile vizate de SDL/DLRC
- ANEXA 16: Fișa postului și curriculum vitae al managerului GAL
- ANEXA 17: Documente suport privind conținutul și participarea la cele cinci ședințe obligatorii ale Comitetului Director GAL
- ANEXA 18: Fișa postului și curriculum vitae al facilitatorului comunitar, dacă a fost angajat un specialist, respectiv contractul pentru activitățile de facilitare comunitară, însoțit de acte doveditoare ale experienței relevante, dacă a fost contractată o firmă sau un ONG
- ANEXA 19: Documente suport privind participarea la consultarea publică organizate în zona/ele marginalizate adresate cu privire la cele cinci teme de interes
- ANEXA 20: Dovada invitațiilor trimise de GAL către reprezentanții AMPoIDS/OI PoIDS de a participa, în calitate de observatori, la ședințele C.D. și la întrunirile publice din comunitatea marginalizată
- ANEXA 21: Impactul activităților de animare/mobilizare asupra numărului de membri ai Adunării Generale
- ANEXA 22: Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu
- ANEXA 23: Prioritizarea măsurilor de intervenție conform partenerilor din GAL
- ANEXA 24: Distribuția măsurilor de intervenție pe zonele din teritoriul SDL, în conformitate cu Tabelul 6
- ANEXA 25: Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții, în conformitate cu Tabelul 7
- ANEXA 26: Matrice de corespondență privind complementaritatea proiectelor subsumate listei indicative de intervenții pentru care se intenționează solicitarea finanțării din FSE+ și FEDR
- ANEXA 27: Fișele intervențiilor din lista indicativă
- ANEXA 28: Procedura de monitorizare și evaluare, inclusiv indicatorii de rezultat și realizare PIDS
- ANEXA 29: Hotărârea GAL de asumare a SDL